

PS II
40.

CALENDARUL
*
ROMÂNULUI

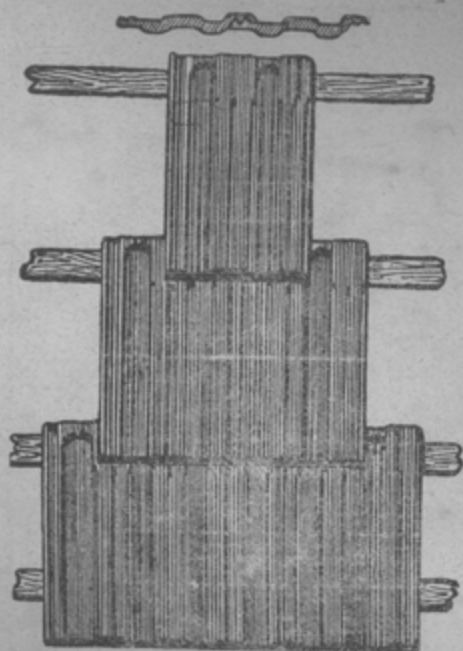
PE ANUL BISECT
DELA CHRISTOS

1928

ANUL AL XL

* Editura și tiparul *
Tipografiei și Librăriei Diecezane, Caransebeș

Prețul 32 Lei

BOHN PATENT 253

Țigla

„BOHN“

minunea
lumii

În fiecare țigla s'a **253** și cuvintele Patent **„BOHN“**.
întipărit lângă No.

Țigla Patent **„BOHN“** Nr. **253** din Jimbolia fiind fără piatră de var și bine arsă înfruntă vremea rea și rezistă gerului! **NUMAI** aceea țigla este veritabilă care poartă inscripția: Patent **„BOHN“** Nr. **253** Jimbolia.

Să n'o confundați cu altele și ferțiți-vă de imitațiuni!
Dacă acolo nu avem reprezentanță cereți direct dela fabrică
ofertă și mostră gratis!

„BOHN“ Jimbolia

(Banat).

Calendarul Românului

Pe anul bisect
dela Christos

1928

anul al XL

P-8214-D

Editura și tiparul
Tipografiei și Librăriei Diecezane Caransebeș, 1927

Bolnavii de **PLĂMÂNI**

Astmatici
Anemici

Bolnavi de piept
Săraci de sânge

Scrofuloși
Slăbiți

Află mult dorita ușurare a suferințelor lor prin

SIROPUL VERTES

Se întrebuințează încă la tusa măgărească, rachitis (boală englezească), scuipat de sânge, boale femeiești, precum și la tot felul de slăbiciuni. Mii și mii scrisori de recunoștință dovedesc efectul Siropului Vertes. Gust foarte plăcut. Premiat la Paris, Londra, Ostende și Roma. Un colet postal conținând 4 sticle 540 Lei.

Boale de **STOMAC**

de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreala, greața și vomarea, sgărci de stomac și peste tot greutatea și slăbiciunile stomacului se înlătură prin

Esența de stomac VERTES 4 sticle 540 Lei.

Beția

Cine voințe a scăpa de patima aceasta uricioasă să întrebuințeze „ANTIBETINUL VERTES” scutit legal preparat încercat de mult, care degustă bețul de beuturi spirtoase. — Fiind fără gust se poate da pătimașului fără știrea sa. Mii și mii scrisori de recomandare. 2 flacoane 360 Lei.

Panglica

cu cap cu tot

(limbricul cordilat) se scoate prin pilule CU-O VERTES.

SEMNELE PANGLICEI: crampe, vo mezi, te apasă ceva, parcă un ghem și-se urcă până în gât, amețești, leșini, ești anemic, n'ai apetit, câte odată mănânci ca lupul, ești obosit și nu poți lucra, ai prea multă flegmă, gura acră, te înțeapă în piept, etc, 1 cutie de pilule CU-O 210 Lei.

Podagră și Reumă,

Isias, țepeneală de muschi, junghiuri, nevralgie, scrântiri, dureri de nervi se înlătură prin fricțiune cele mai bune alinătoare, binefăcătoare și întăritoare cu HERCULIN VERTES. Fluidul reumei 2 sticle Herculin, 2 Sassaparila, 1 Alifie de masage și 10 Prafuri sudorifice la oaltă 690 Lei.

Sângele stricat

se curăță la boalele podagrice, reumatice și sifilitice prin Sirop SASAPARILA VERTES cu iodali se recomandă îndeosebi acelor persoane, cari au trăit înainte o viață ușuratică au suferit de sifilis sau alte asemenea morburii infectoase de sânge și au neglijat acelea, s'au nu sau curat pe deplin. 4 sticle 540 Lei.

Veritabile numai dela

Farmacia Vertes la „VULTURUL ALB” Nr. 360 LUGOJ.

Prețurile sunt neobligate. Spesele postale și ambalaj în regie proprie.

CRONOLOGIE

PE ANUL 1928

	<u>Anii</u>
Dela facerea lumii după socoteala bisericeii noastre	7436
Dela facerea lumii după socoteala bisericeii apusene (romano-catolice)	6641
După c. v. al evreilor (4005 înainte de Christos)	5932
După calculul comun	5911
După calculul nou al evreilor	5688
Dela fondarea Romei (după Varro 24 Aprile 753 înainte de Christos)	2681
Dela moartea lui Alecsandru cel Mare	2259
Dela îndreptarea calendariului iulian prin Sosigene (1 Ianuarie 45 înainte de Christos)	1973
Dela nașterea Domnului nostru Iisus Christos	1928
Dela risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 69 d. Chr.)	1859
Dela descălecarea Romanilor în Dacia sub împ. Traian . . .	1823
Dela cel dintâiu șinod a toată lumea din Nicea	1603
Dela căderea imperiului roman de apus (după ce a stat 1231 de ani, întâmplată în 476 după Christos)	1451
Dela desbinarea bisericeii apusene de cea resăriteană	875
Dela reînțemeierea statului țării românești prin Radu-Negru-Basarab, Domnul Făgărașului	638
Dela reînțemeierea statului Moldovei prin Bogdan Dragoș . .	583
Dela înființarea metropoliei Moldovei de Iuga Vodă	527
Dela moartea lui Ștefan cel mare	524
Dela aflarea artei tipografice	486
Dela luarea Constantinopolului de Turci	474
Dela descoperirea Americii (11 Octombrie 1492)	436
Dela reformațiunea lui Luther	411
Dela căderea Ungariei la Mohaciu	402
Dela desrobirea limbei române de cea slavonă prin întâia carte română	357
Dela moartea lui Mihai Viteazul	328

Dela aflarea mașinelor cu abure	229
Dela venirea Transilvaniei sub casa austriacă	228
Dela răpirea Bucovinei	153
Dela prima răpire a Basarabiei	115
Dela revoluția lui Tudor Vladimirescu	107
Dela ștergerea iobăgiei în Ardeal, Dumineca tuturor sântilor 6/18 Iunie 1848	80
Dela unirea principatelor române	69
Dela înproprietărirea țăranilor	64
Dela reînființarea metropoliei noastre gr. or. române (12/24 Decembre 1864)	64
Dela reînființarea episcopiei noastre din Caransebeș (12/24 De- cembre 1864)	64
Dela abdicarea principelui Alexandru Ioan Cuza	62
Dela întemeierea dinastiei de Hohenzollern în România prin suirea pe tron a principelui, mai târziu regelui, <i>Carol I.</i>	62
Dela sancționarea Statutului organic 16/28 Maiu 1869)	59
Dela moartea arhiepiscopului și metropolitului Andreiu Baron de Șaguna (16 Iunie 1873)	55
Dela proclamarea independenței României	51
Dela răpirea din nou a Basarabiei	50
Dela realipirea Dobrogei	50
Dela recunoașterea independenței României de către puteri.	49
Dela proclamarea regatului român sub primul rege Carol I la 14 Martie 1881	48
Dela încoronarea regelui României Carol I (10 Mai 1881)	48
Dela proclamarea unirei Basarabiei cu România (27 Martie 1918)	10
Dela proclamarea Unirei Bucovinei cu România (15 Novem- bre 1918)	10
Dela adunarea din Alba Iulia a poporului român, când s'a ho- tărit alipirea românilor din Ungaria și Transilvania la România (18 Novembre, 1 Decembre 1918)	10
Dela împreunarea tuturor teritoriilor române într'un stat (Ro- mânia mare)	10
Dela încoronarea Majestaților Lor, Regelui Ferdinand I și Reginei Maria, în Alba Iulia, ca Rege și Regină a României întegrite (2/15 Octombrie 1922)	6
Dela introducerea calendarului Iulian îndreptat (1/14 Octobrie 1924)	3
Dela înființarea Patriarhatului român (investit 1/IX 1924)	2

DATE CRONOLOGICE PE ANUL 1928*).

Indictul	11
Litera pascaliei	K
Ciclul luni	7
Temelia luni	20
Ciclul soarelui	16
Mâna anului	6
Epacta mare a anului	17

REGENTUL ANULUI 1928.

MERCUR.

Regentul anului 1928 este *Mercur*.

În Astronomie Mercur este planeta cea mai apropiată de Soare. Distanța sa mijlocie de Soare este de 57 milioane kilometri. Se mișcă în jurul Soarelui cu o viteză de 46 Km. pe secundă, întrebuițând 93 zile ca să facă o învârtire completă. Mărimea lui Mercur este socotită ca $\frac{1}{18}$ din cea a Pământului, iar densitatea (desimea) sa este aproape ca a planetei noastre. Observat cu lupa sau cu telescopul, Mercur ne arată faze, ca și Luna, după pozițiunile în care se găsește față de Soare. El trece, când în dreapta, când în stânga Soarelui și nu se depărtează mai mult de 28 grade cerești de astrul zilei; de aceea se vede pe cer când seara, după apusul Soarelui, când dimineața înainte de răsăritul Soarelui. La un interval de 7, urmat de altul de 46 ani, Mercur se vede trecând ca un punct negru pe discul Soarelui. Aceste fenomene se numesc de astronomi „tranzitele (tregerile) lui Mercur“, dintre cari unul a fost observat în anul trecut, în 10 Noemvrie, către dimineață.

În Mitologia greco-romană, Hermes la greci, Mercur la romani, era reprezentat ca zeu al comerțului.

În Astrologie Mercur fiind unul dintre planetele cele bune, anul va fi roditor, mai ales în grâne. Va fi un an bun pentru negustori și pentru producători. Începutul iernei va fi cu ploi, apoi răceli și mulți oameni se vor îmbolnăvi; mijlocul iernei va fi măsurat, iar către sfârșit vânturos și uscat. Primăvara va fi bună și prielnică semănăturilor. Vara începe cu ploi mari și pe alocuri inundații, apoi timp bun în epoca secerișului; către sfârșit, vara va fi uscată și vor fi călduri mari. Toamna târzie, va fi ploioasă și rece, iar către sfârșit, bună, dar rece și brumoaasă. Copiii ce se vor naște sub stăpânirea acestei planete vor fi isteți, vor pricepe ușor orice învă-

*) Aceste date sunt după cronologia usitată până la îndreptarea calendariului. Acuma ele nu se pot aplica după îndreptarea calendariului, ci se comunică ca reminiscență istorică.

țături, vor fi pricepuți în meșteșuguri, negoț și matematici, vor fi buni gospodari, dar vor avea mare dragoste de averi mari și cămătărie. Fetele vor fi bune econoame (gospodine) și se vor pricepe la tot felul de lucrări casnice. Pacea între popoare nu va fi turburată, cu toate că mulți rău-făcători vor căuta s'o turbure spre profitul lor.

CELE PATRU ANOTIMPURI.

Primăvara începe în 20 Martie la 10 oare 44 min. seara.
Vara începe în 21 Iunie la 6 oare 7 min. după amiază.
Toamna începe în 23 Septembrie la 9 oare 6 min. dimineața
Iarna începe în 22 Decembrie la 4 oare 4 min. dimineața.

INTUNECIMI (ECLIPSE) DE SOARE ȘI DE LUNĂ.

În anul 1928 se vor întâmpla trei întunecimi de Soare și două de Lună, dintre cari, în regiunile noastre se va vedea numai cea a treia de Soare.

I. Prima întunecime de Soare va fi în 19 Mai. Se va vedea ca întunecime parțială din partea extremă meridională a Americii de Sud, Sudul Oceanului Atlantic, Africa de Sud și Sudul Oceanului Indian. Ca întunecime totală se vede numai de pe o regiune a Oceanului Atlantic de Sud-Est, între meridianele 10 și 30 Est de Greenwich și paralelele 57 și 67 Sud de Equator.

II. Prima întunecime de Lună va fi în 3 Iunie. Întunecimea totală, se va vedea din partea occidentală a Americii de Sud, din America de Nord, depe Oceanul Pacific, din Australia și din partea orientală a Asiei.

III. A doua întunecime de Soare va fi în 17 Iunie. Se va vedea ca parțială din Rusia septentrională, Siberia și depe Oceanul Înghețat de Nord.

IV. A treia întunecime de Soare va fi în 12 Noembrie. Se va observa ca parțială din Europa, afară de Spania, și Portugalia, Africa de Nord-Est, din partea de Nord a Oceanului Indian și din partea occidentală a Asiei.

În România fenomenul se observă astfel:

Începutul eclipsei la 9 oare 44 m.

Cea mai mare fază, la 10 oare 29 m.

Sfârșitul eclipsei, la 13 oare 37 m.

Soarele va fi întunecat (eclipsat) pe $\frac{1}{6}$ părți.

V. A doua întunecime de Lună va fi în 27 Noembrie. Se va vedea din partea de Nord și Nord-West a Europei, depe Oceanul Atlantic, din America de Nord și cea de sud, depe Oceanul Pacific, din Australia și din partea occidentală a Asiei.

SEMNELE CERESTI ȘI CARACTERUL LOR:

Soarele și celelalte planete		Douăsprezece zodii ale ceriului	
Soarele	☉	Berbecul	♈
Mercurie	☿	Taurul	♉
Vinerea	♀	Gemenii	♊
Pământul	♁	Racul	♋
Marte	♂	Leul	♌
Vesta	♁	Fecioara	♍
Junone	♁	Cumpăna	♎
Palade	♁	Scorpio	♏
Cerere	♁	Săgetătorul	♐
Joie	♁	Căpriorul	♑
Saturn	♄	Udătorul	♒
Urania	♁	Peștii	♓

SĂRBĂTORILE ȘI ALTE ZILE SCHIMBĂTOARE DE PESTE AN.

Nașterea Domnului nostru Iisus Christos, Marți.
 Triodul se începe în 5 Februarie.
 Lăsatul de carne în 19 Februarie.
 " " brânză în 26 Februarie.
 Bunavestire, în Dumineca a patra din Post.
 Sfintele Paști, în 15 Aprilie.
 Înălțarea Domnului, în 24 Maiu
 Dumineca Rosaliilor, în 3 Iunie.
 Postul SS. Apostoli 18 zile (lăsatul de carne în 10 Iunie) ziua lor Vineri.

SĂRBĂTORI NAȚIONALE.

24*) Ianuarie, aniversarea Unirii Principatelor române (1859).
 10*) Maiu, Proclamarea independenței României (1877).
 24 Maiu, Înălțarea Domnului, Ziua Eroilor.
 22 Iulie, ziua numelui Majestății Sale Reginei Maria.
 25 Octobrie 1921, ziua nașterii Majestății Sale Mihai I.
 29 Octobrie, ziua nașterii Majestății Sale Reginei Maria.
 8 Noembrie, ziua numelui Majestății Sale Regelui Mihai I.
 18*) Novembre (1 Decembrie) Unirea Transilvaniei, Banatului și părților ungurene (Maramurăș, Crișana).

*) Datele sunt cele ale c. Iulian vechiu din considerare la datul calendaristic din trecut.

POSTURILE IN BISERICA RĂSĂRITEANĂ DREPTMĂRITOARE.

1. Zilele de Mercuri și Vineri de peste an. — 2. Ajunul Botezului 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 27 Februarie până în 14 Aprilie — 4. Postul SS. Apostoli Petru și Pavel 11—28 Iunie. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14 August. — 6. Taierea capului S. Ioan 29 August. — 7. Ziua Crucii 14 Septembre. — 8. Postul Crăciunului din 15 Novembre până 24 Decembre.

ZILE MARI ALE NEAMULUI ROMÂNESC**).

11/24 Iuliu, Bătălia dela Mărăști (1917).

6/19 August, Bătălia dela Mărășești (1917).

14/27 August, Întrarea României în Războiul pentru întregirea Neamului (1916).

12/25 Octobree, Marea Bătălie dela Oituz (1916).

18 Novembre (1 Decembre) Proclamarea Unirei Transilvaniei, Banatului și părților ungurene (Maramurăș, Crișana) cu România (vechiul Regat), săvârșită în marea Adunare din Alba Iulia.

**) Se folosesc și datele calendaristice vechiu din punct de vedere istoric al trecutului.

SĂRBĂTORILE

prevăzute în Legea Repausului Duminical.

1. Toate Duminicile de peste an.
2. Anul nou, 1 Ianuarie.
3. Botezul Domnului, 6 Ianuarie.
4. Unirea Țărilor Române, 24 Ianuarie.
5. Paștile 2 zile, 15 și 16 Aprilie.
6. Sf. M. M. George, 23 Aprilie.
7. Serbătoarea Muncii, 1 Maiu.
8. Independența României, 10 Maiu.
9. Înălțarea Domnului, Ziua Eroilor Neamului Românesc, 24 Maiu.
10. Nașterea Domnului (Crăciunul) 2 zile, 25 și 26 Decembre.

DESLEGAREA POSTULUI.

Mercuri 4 Ianuarie
Mercuri 18 Aprilie
Vineri 20 Aprilie
Mercuri 6 Iunie

Vineri 8 Iunie
Mercuri 26 Decembre
Vineri 28 Decembre

Săptămâna brânzei: 20 Februarie—26 Februarie; deci deslegare la
ouă și brânză: Mercuri 22 Februarie și Vineri 24 Februarie.

Însemnare. S. însemnează Sfânt; SS. Sfinții; P. sau Păr. Părinte; PP. Părinți; C. Cuvios; Ca Cuvioasa; CC. PP. Cuvioșii Părinți; Ca. m. Cuvioasa maică; M. Martir (Mucenic); Ma Martira (Mucenița); Ap. Apostol; SS. Ap. Sfinții Apostoli; Arhep. Aep. Arhiepiscop; Ep. Episcop; Arhid. Arhidiacon; Pat. Patriarh; MM. Marele Martir (Mucenic); MMă. Marea Martiră (Muceniță); Mii Martirii (Mucenicii); Mle Martirele (Mucenițele); Pr. Profet (Proroc); Ev. Evangelist; Mat. Mateiu; c. M. cel Mare; f. d. m. făcătoriu de minuni; Ad. m. Aducerea moaștelor; G. d. a. Gură de aur; inv. învieri; gl. glas; c. cap. v. vers.

Lună nouă ☾
Pătrariul întâiu ☾

Lună plină ●
Pătrariul din urmă ☾

Zilele Săpt. Zilele Săptămânii.

Vezi: Sărbătorile cele însemnate cu (+) roșie sunt sărbători împărătești, iară cele cu (†) neagră sunt sărbători bisericești.

Ianuarie,

are 31 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 ore

Gerariu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
Dumineca înainte de Botezul Domnului, Marcu c. 1, v. 1-8: „Începerea evangheliei lui Iisus Christos Fiul lui Dumnezeu...”; Luca, c. 2, v. 20-21, 40-52: „În vremea aceea s'au întors păstorii mărind și laudând pe Dumnezeu...”; gl. 4.						
Dum.	1	(+) Tăer. impr. Vas. c. M.	1	Anul nou		7.42 4.24
Luni	2	C. P. Silvestru	2	Macarie		7.42 4.25
Marți	3	Pr. Malachia; M. Gordie	3	Genoveva		7.42 4.26
Merc.	4	Sob. celor 70 Ap.; C. Teoctist (harti)	4	Titu		7.42 4.28
Joi	5	M. Teopemt Teona; Ca Sinclitica	5	Telesfor		7.42 4.29
Vin.	6	(+) Botezul Domn. n. I. Ch.	6	(+) Cei trei Regi		7.42 4.30
Sâm.	7	(+) Sob. S. Ioan Botez	7	Valentin		7.42 4.31
Dumineca după Botezul Domnului, Mateiu c. 4, v. 12-17: „În vremea aceea auzind Iisus, că Ioan s'a prins...”; ev. inv. 8; gl. 5.						
Dum.	8	C m. Dominica: C. George	8	Severin		7.41 4.33
Luni	9	M. Polieuct	9	Iulian		7.41 4.34
Marți	10	P. Grig. Ep. Nisiei; C. Dometie	10	Pavel Pustn.		7.41 4.35
Merc.	11	C. P. Teodosie	11	Higin		7.40 4.36
Joi	12	Ma Tațiana	12	Ernest		7.40 4.37
Vin.	13	Mii Ermil și Stratonie	13	Ilarie		7.40 4.38
Sâm.	14	CC.PP. uciși în Sinai și Rait (†)	14	Felix		7.40 4.38
Dumineca Leproșilor, Luca c. 17, v. 12-19 (cea din Dum. 29 d. Rusalii): „În vremea aceea intrând Iisus într'un sat, lău întâmpinat pe el 10 bărbați leproși...”; ev. inv. 9; gl. 6.						
Dum.	15	CC. PP. Pavel Tebeul, Ioan Colibașul	15	Maurus		7.40 4.39
Luni	16	Închinarea cinst. lanț al Ap. Petru	16	Marcel		7.39 4.40
Marți	17	C. P. Antonie cel Mare	17	Antonie pustn.		7.38 4.41
Merc.	18	PP. Atanasie și Chiril Aep. Alexand.	18	Prisca		7.37 4.42
Joi	19	CC. PP. Macarie și Arsenie	19	Canut		7.36 4.44
Vin.	20	C. P. Eutimie cel mare	20	Fab. și Seb.		7.36 4.46
Sâm.	21	C. P. Macsim; M. Neofit	21	Agnes		7.35 4.47
Dumineca lui Zacheu (cea din Dum. 32 d. Ev.) Luca, c. 19, v. 1-10: „În vremea aceea trecea Iisus prin Ierichon și iată un om, anume Zacheu...”; ev. inv. 10, gl. 7.						
Dum.	22	S. Ap. Timot.; M. Anastasie	22	Vincentiu		7.35 4.48
Luni	23	Mii Climent și Agatangel	23	Logod. Mariei		7.34 4.49
Marți	24	Ca maică Xenia	24	Timoteiu		7.33 4.50
Merc.	25	(+) Grig. Teol. Aep. Const.	25	Întorcerea lui Pavel		7.32 4.52
Joi	26	C. P. Xenofont	26	Policarp		7.31 4.53
Vin.	27	(+) Ad. m. S. Ioan Ch. (G. d. a.)	27	Ioan Chrisost.		7.30 4.55
Sâm.	28	C. P. Efrem Sirul	28	Carol cel Mare		7.29 4.57
Dumineca Cananeencei, Mateiu c. 15, v. 21-28 (cea din Dum. a 17-a d. Rusalii): „În vremea aceea intră Iisus în părțile Tirului și ale Sidonului. Și iată o femeie Cananeană...”; ev. inv. 11, gl. 8.						
Dum.	29	Aduc. moașt. S. Ignatie	29	Francisc Sal.		7.28 4.58
Luni	30	(+) SS. Tr. Ier. Vas. Grig. Ioan	30	Martina		7.27 5.00
Marți	31	SS. fără de arg. Chir și Ioan	31	Petru N.		7.26 5.02

Ianuarie.

Povețe economice.

Cară gunoiu, că locurile altcum sărăcesc și nu-ți resplătesc munca. Drege uneltele de economie, căci acum având timp, poți să stai lângă măestru, ca să-ți facă un lucru de treabă. Vitelor dă nutreț învrăstat, că-l mănâncă și mistue mai bine. Numără săptămânile până la Sân-George și vezi cum stai. Curățește pomii de mușchiu, coajă bătrână, crengi uscate și pe timp umed de iască. Unge ranele cu o amestecătură de balebă, pământ cleios și păr de bou tăiat mărunt. Adună neaua cu lopata grămezi în jurul pomilor. Astfel umpli pământul de umezală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă. Din pivniță depărtează legumile putrede.

Prevestirea timpului.

Din 1 până în 5 frig; 6—13 zăpadă, frig; 14—18 timp moale întunecos din 19—26 frig; 27—31 ploaie și întunecos.

Roțițe:

Februarie,

are 29 zile

Ziua are 11 și noaptea 13 oare

Faur.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Merc.	1	S. M. Trifon	1	Ignat		7.24	5.03
Joi	2	(+) Întâmpinarea Domnului	2	(+) Int. Domnului		7.23	5.05
Vin.	3	Sf. și dreptul Simeon Pr. Ana	3	Blasius		7.22	5.06
Sâm.	4	C. P. Isidor	4	Veronica		7.21	5.07

Triodul. Dumineca Vameșului și a Fariseului, Luca a 16-a (cea din Dumineca a 33-a d. Evang.)
c. 18, v. 10—14: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Doi oameni s'au suit în biserică...”;
ev. inv. 1; gl. 1.

Dum.	5	Ma Agata	5	Agata		7.20	5.08
Luni	6	C. P. Vucol Ep. Smirnei	6	Dorotea		7.19	5.10
Marți	7	C. P. Partenie Ep. Lampsac.	7	Romuald		7.17	5.11
Merc.	8	M. M. Teodor Stratilat	8	Ioan		7.16	5.13
Joi	9	M. Nichifor	9	Apolonia		7.15	5.15
Vin.	10	S. M. M. Haralampie	10	Scholastica		7.13	5.17
Sâm.	11	M. Vlasie	11	Desideriu		7.12	5.18

Dumineca Fiului rătițit, Luca c. 15, v. 11—32: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om avea doi feciori...”; ev. inv. 2; gl. 2.

Dum.	12	C. Păr. Meletie Aep. Ant. M. Crâstea	12	Eulalia		7.11	5.19
Luni	13	C. P. Martinian	13	Ecaterina		7.09	5.21
Marți	14	C. P. Auxentie	14	Valentin		7.07	5.22
Merc.	15	Apost. Onisim	15	Faustin		7.06	5.24
Joi	16	M. M. Pamfilie; Mii Ier. Sam. și Isaia	16	Iuliana		7.04	5.26
Vin.	17	M. M. Teodor Tiron	17	Constanția		7.01	5.28
Sâm.	18	P. Leon	18	Flavian		7.00	5.29

Dumineca lăsatului de carne, Mateiu c. 25, v. 31—46: „Zis-a Domnul: Când va veni Fiul omului într'u mărirea sa...”; ev. inv. 3; gl. 3.

Dum.	19	Apostolul Archip	19	Conrad		6.58	5.31
Luni	20	C. Păr. Leon Ep. Cataniei; C. P. Visarion	20	Eleuteriu		6.57	5.33
Marți	21	C. P. Timoteiu și Eustatie	21	Eleonora		6.55	5.34
Merc.	22	Afl. moast. SS. M. din Eugenia (desl. ouă și brânză)	22	Petru C.		6.53	5.36
Joi	23	S. M. Policarp Ep. Smirnei	23	Romana		6.50	5.38
Vin.	24	(+) Afl. cap. S. Ioan Bot. (desl. ouă și brânză)	24	Ziua intercalară		6.48	5.39
Sâm.	25	C. P. Tarasie Aep. Const.	25	Matia ap.		6.46	5.41

Dumineca lăsatului de brânză, Mateiu c. 6, v. 14—21: „Zis-a Domnul: De veți ierta oamenilor greșelele lor...”; ev. inv. 4; gl. 4.

Dum.	26	P. Porfirie Ep. Gaziei	26	Valburga		6.44	5.42
Luni	27	C. P. Procopie märt.	27	Alexandru		6.43	5.44
Marți	28	C. P. Vasilie märturisit.	28	Leandru		6.42	5.44
Merc.	29	C. P. Casian Romanul	29	Romanus		6.40	5.46

Februarie.

Povețe economice.

Cerne bucatele de sămânță. Cară încă și împrăstie gunoiu, ca pe când se desgheață, zama lui să intre în pământ. Când timpul e frumos, poți începe aratul. De n'ai făcut în Ianuarie, adună acum neaua împrejurul pomilor. Curățește livezile de mușinoaie, petri și mărăcini, și pe unde locul e pleș samănă iarbă. Lasă berbecii la oile ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu bea apă de pe neaună, căci cele de a fâta pierd mielul, — iar celor fătate li-să strică laptele. Taie mlădiță de altoit din partea despre mează-zi a pomilor, le implântă în năsip ori pământ umed, până la folosință. Sfârșește curățirea pomilor de omide, și când timpul e frumos poți sădi pomi. Curățește altoii mai tineri de crengile netrebnice, ca să crească frumoși. Fă resadniță și samănă țeler, ceapă, salată, călărabe, crăstăveți și altele, pe cari le vei apăra prin un acoperemânt în contra gerului.

Prevestirea timpului.

1—3 vânt și ploaie; 4—10 întunecos și vânt; 11—17 zăpadă, frig. 18—20 ploaie, întunecos; 21—29 timp plăcut.

Roțițe:

Martie,

are 31 zile

Ziua are 12 și noaptea 12 ore

Germenar.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Joi	1	Ca Mă Eudochia	1	Albin		6.38	5.47
Vin.	2	M. Teodot Ep. Chirinei	2	Simpliciu		6.37	5.48
Sâm.	3	Mii Eutropie, Cleonic, Vasilisc	3	Cunigunda		6.35	5.49

Dumineca 1-a din Post, Ioan c. I. v. 44—52: „În vremea aceea voia Iisus să meargă în Galilea...”
ev. inv. 5; gl. 5.

Dum.	4	C. P. Gherasim	4	Casimir		6.33	5.51
Luni	5	M. Conon	5	Eusebiu		6.31	5.52
Mărți	6	SS. 42 M. din Amorea	6	Frideric		6.29	5.54
Merc.	7	Mii Vasil., Efrem, Capit. Eug.	7	Toma Acuin.		6.27	5.55
Joi	8	C. P. Teofilact mărturis.	8	Ioan		6.25	5.57
Vin.	9	(†) SS. 40 M. din Sebast	9	Francisca		6.24	5.58
Sâm.	10	M. Codrat	10	Cei 40 mart.		6.22	5.59

Dumineca a 2-a din Post, Marcu c. 2, v. 1—12: „În vremea aceea intră Iisus în Capernaum...”
ev. inv. 6; gl. 6.

Dum.	11	P. Sofronie Patr. Ierusal.	11	Eracliu		6.21	5.59
Luni	12	C. P. Teofan mărturisit.	12	Grigorie		6.19	6.00
Mărți	13	Ad. m. s. Nichifor Pat. Cons.	13	Rosina		6.18	6.02
Merc.	14	C. P. Benedict, M. Alexan. ☿	14	Matilda		6.16	6.03
Joi	15	M. Agapie	15	Longin		6.14	6.04
Vin.	16	M. Sabin și Papie	16	Heribert		6.12	6.06
Sâm.	17	C. Alexie omul lui D-zeu	17	Gertruda		6.10	6.07

Dumineca a 3-a din Post, Marcu c. 8, v. 34—38: „Zis-a Domnul: Celace voește să vină după mine...”
ev. inv. 7; gl. 7.

Dum.	18	P. Ciril Aep. Ierusal.	18	Eduard		6.09	6.08
Luni	19	Mii Chrisant și Daria	19	Iosif		6.07	6.10
Mărți	20	CC. PP. ucisi în mân. s. Sava	20	Nichita		6.05	6.11
Merc.	21	C. P. Iacob Ep. și m. ☿	21	Benedict		6.02	6.13
Joi	22	M. Vasilie preotul	22	Paulina		6.00	6.14
Vin.	23	C. M. Nicon și învățăcelii lui	23	Victorin		5.58	6.15
Sâm.	24	C. P. Zaharie	24	(†) Gavril arh.		5.57	6.16

Dumineca a 4-a din Post, Marcu c. 9, v. 17—31: „În vremea aceea, a venit un om la Iisus...”
ev. inv. 8; gl. 8.

Dum.	25	(†) Bunavestire	25	(†) Bunavestire		5.55	6.18
Luni	26	Sob. mai mar. voev. Gavriil	26	Emanuil		5.53	6.19
Mărți	27	S. mă Matrona din Tesalia	27	Rupert		5.51	6.21
Merc.	28	C. Ștefan I. de minuni (Denie)	28	Guntram		5.49	6.22
Joi	29	C. P. Marcu Ep., Ciril diac.	29	Eustasiu		5.47	6.24
Vin.	30	C. Ioan Scărariul (Denie)	30	Cuirin		5.45	6.26
Sâm.	31	C. P. și f. d. m. Ipatie Ep.	31	Amos pror.		5.44	6.26

Martie.

Povește economice.

Samănă grâu de primăvară, apoi orz, ovăs, mazere, mazărică și lucernă. Grăpează locurile de lucernă și trifoiu sămănat din alți ani, ca să crească mai bine. Printre sămănăturile tomatice, ce au eșit rari, aruncă sămânță de trifoiu. Sădesce legumile mănate pentru a-ți face sămânță. Ca să le aperi în contra omidelor, pune în apropiere câteva sămânțe de cânepă. Mirosul acesteia alungă fluturii. Cartofii înghețați ferbe-i și scurge apa de pe ei, apoi îi dă la vite, altcum se vor bolnăvi, că-s otrăvicioși. Macină bucate pe timp mai îndelungat. Fă altoirea pomilor, gătește straturi pentru legumi și le samănă.

Prevestirea timpului.

1—5 frig; 6—8 cald; 9—13 ploaie apoi timp frumos. 14—19 timp plăcut; 20—31 timp aspru, zăpadă, îngheț și rece.

Notițe:

Aprilie,

are 30 zile

Ziua are 13 și noaptea 11 oare

Prier.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
-----------------	-------	---	-------	------------------------------------	-------	-------------------------

Duminea a 5-a din Post, Marcu c. 10, v. 33—45: „În vremea aceea, luând Iisus pe cei doisprezece...”; ev. inv. 9; gl. 1.

Dum.	1	C. Mă Maria Egipteanca	1	(+) Floriile		5.42 6.27
Luni	2	C. P. Tit. f. d. m.	2	Francisc		5.40 6.28
Mărti	3	C. P. Nichita mărturisit.	3	Cristian		5.38 6.30
Merc.	4	C. P. Iosif scriit. de cânt.	4	Isidor		5.36 6.31
Joi	5	Mii Teodul și Agatop	5	Vincentiu		5.34 6.32
Vin.	6	C. P. Eutichie	6	Sixtus (+) Vin. Pat.		5.32 6.33
Sâm.	7	C. P. George Ep. Militinei	7	Herman		5.31 6.34

Duminea a 6-a din Post, a Florilor, Ioan c. 12 v. 1—18: „Mai înainte de Paști cu 6 zile...”

Dum.	8	(+) Floriile, SS. Ap. Irodion, Agrav. Buf.	8	(+) Sf. Paști, Dionisie		5.29 6.36
Luni	9	M. Eupsichie din Cesarea	9	(+) L. Paști, Ezechiel		5.27 6.37
Mărti	10	Mii Terentie și Pompie	10	Maria		5.25 6.39
Merc.	11	M. Antipa Ep. Pergamului	11	Leon		5.23 6.40
Joi	12	C. P. Vasile mărțurisit. (Denie)	12	Iuliu		5.21 6.41
Vin.	13	(+) Vinerea Patimilor, M. Artemon	13	Hermenegild		5.18 6.43
Sâm.	14	C. P. Martin mărțurisit.	14	Tiburt		5.19 6.42

Duminea Sfințelor Paști, Ioan c. 1, v. 1—17: „Întru început era cuvântul...”

Dum.	15	(+) SS. Paști, SS. Ap., Aristarh, Pud și Tr.	15	Anastasia		5.16 6.45
Luni	16	(+) L. Paștilor, SS. Agapia, Irina și Chionia	16	Turibius		5.14 6.46
Mărti	17	(+) Mărtia Paștilor, C. P. Sim. și Achachie	17	Rudolf		5.12 6.48
Merc.	18	C. P. Ioan învățac. s. Grigorie (harti)	18	Apolon		5.10 6.49
Joi	19	C. P. Ioan din Peștera veche	19	Crescentia		5.08 6.50
Vin.	20	C. P. Teodor Trihina (harti)	20	Sulpiciu		5.07 6.52
Sâm.	21	Mii Ianuarie și Teodor	21	Anselm		5.06 6.53

Duminea a 2-a după Paști, a Tomei, Ioan c. 21, v. 19—31: „Fiind seara în ziua aceea...”; ev. inv. 1; gl. 1.

Dum.	22	C. P. Teodor Sichiutul	22	Soter și Caiet		5.04 6.54
Luni	23	(+) S. M. M. George	23	Adalbert		5.02 6.55
Mărti	24	S. M. Sava, Ca Elisaveta	24	George		5.00 6.57
Merc.	25	Ap. și Ev. Marcu	25	Marcu ev.		4.58 6.58
Joi	26	M. Vasilie Ep. Amasiei	26	Cletus		4.56 6.59
Vin.	27	M. Simeon fratele Domnului	27	Peregrin		4.55 5.01
Sâm.	28	Aplii Iason și Sôsipatru	28	Vitalis		4.54 7.02

Duminea a 3-a după Paști, a Mironosițelor, Marcu c. 15, v. 43—47: „În vremea aceea venit-a Iosif din Arimatea...”; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	29	Mii din Chizie; C. Memnon	29	Petru M.		4.52 7.03
Luni	30	Ap. Jacob al lui Zevedei	30	Ecaterina		4.50 7.04

Aprilie.

Povețe economice.

Plivește sămănăturile de buruene înainte de a fi cu paiu. Samănă cucuruz (păpușoiu) și pune cartofi. Udă bine pomii sădiți de curând. Plivesce și sapă școala de pomi. Grăbește cu altoirea pădureților, ca să nu întârziezi. Grijește, ca să nu se umfle vitele de nutrețul cel verde; dă-le fân înainte de a le scoate la pășune. Resadnițele cu acoperemânt se descoper toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de înghețat. Se începe lucru de viie. În lipsă de ploaie udă grădina de legumi, mai bine dimineața. După Săn-George vitele se scot la pășune. Întoarce grânele și ca să le mântui de gărgărițe, pune lână nespălată în apropierea coșurilor de grâu, căci mirosul ei le alungă. Grăul întins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că-și perde mirosul.

Prevestirea timpului.

1—5 întunecos apoi timp frumos; 6—13 ploaie, timp întunecos și rece
14—17 rece și vânt; 18—22 ploaie, timp nestatornic; 23—30 îngheț și timp rece

Notițe:

Maiu,

are 31 zile
Ziua are 14 și noaptea 10 oare

Florariu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian indreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Marti	1	Pr. Ieremia	1	Filip		4.49	7.06
Merc.	2	Aduc. moașt. s. At. c. m. P. Al.	2	Atanasie		4.47	7.07
Joi	3	Mii Timoteiu și Maura	3	Afl. s. cruci		4.47	7.08
Vin.	4	Ca Mă Pelaghia	4	Florian		4.44	7.10
Sâm.	5	M. Mă Irina	5	Piu V.		4.43	7.11

Duminea a 4-a după Paști, a Slăbănogului, Ioan c. 5, v. 1-15: „În vremea aceea s'a suit Iisus în Ierusalim...”; ev. inv. 4; gl. 3.

Dum.	6	Dreptul Iov	6	Ioan		4.42	7.12
Luni	7	Pomen. s. †; Maxim și Codrat	7	Stanislau		4.40	7.13
Marti	8	(†) Ap. și ev. Ioan; P. Arsenie	8	Mihail		4.39	7.15
Merc.	9	Pr. Isaia; M. Christofor	9	Grigorie N.		4.37	7.16
Joi	10	Ap. Simeon Zilotul	10	Izidor		4.35	7.17
Vin.	11	M. Mochie	11	Gangolf		4.34	7.18
Sâm.	12	Gherman p. Const. Epifanie ep. Cip. ☩	12	Pancrațiu		4.33	7.19

Duminea a 5-a d. Paști, a Samarinencei, Ioan c. 4, v. 5-42: „În vremea aceea, venit-a Iisus în cetatea Samariei...”; ev. inv. 7; gl. 4.

Dum.	13	M. Glicheria	13	Servațiu	Zile de rug.		4.32	7.20
Luni	14	M. Isidor	14	Bonifaciu			4.31	7.21
Marti	15	C. P. Pachomie	15	Sofia			4.30	7.23
Merc.	16	C. P. Theodor Sfințitul	16	Ioan N.			4.29	7.24
Joi	17	Ap. Andronic	17	Înălț. Dlui, Paschal			4.28	7.25
Vin.	18	M. Teodot, Mle Crist., Alex., Eufrosina	18	Venant		4.27	7.26	
Sâm.	19	M. Patric Ep. Prusiei	19	Celestin		4.26	7.27	

Duminea a 6-a d. Paști, a Orbului, Ioan c. 9, v. 1-38: „În vremea aceea trecând Iisus...”; ev. inv. 8; gl. 5.

Dum.	20	(†) M. Talaleu	20	Bernhard		4.25	7.28
Luni	21	(†) Constantin și Elena	21	Felix		4.24	7.29
Marti	22	M. Vasilie	22	Iulia		4.23	7.30
Merc.	23	C. P. Mihail mărt.	23	Desideriu		4.22	7.32
Joi	24	Înălțarea Dlui, C. P. Simion	24	Ioana		4.21	7.33
Vin.	25	a 3-a afl. a cap. s. Ioan Botez	25	Urban		4.20	7.34
Sâm.	26	Ap. Carp ☩	26	Filip		4.19	7.35

Duminea a 7-a după Paști, a SS. Părinți, Ioan c. 17, v. 1-13: „În vremea aceea, ridicând Iisus ochii săi la ceriu...”; ev. inv. 10; gl. 6.

Dum.	27	M. Terapont	27	(†) Rusalio, Ioan		4.18	7.36
Luni	28	P. Nichita Ep. Calcedon	28	(†) L. Rus., Wilhelm		4.17	7.37
Marti	29	C. Mă Teodosia	29	Maximilian		4.16	7.38
Merc.	30	C. P. Isachie	30	Ferdinand		4.15	7.39
Joi	31	S. Ap. Ermia; S. M. Ermei	31	Angela		4.15	7.40

Maiu.

Povețe economice.

Udă altoii cât mai des, și la cei prinși le slăbește nițel legătura. Samănă cânepă și in. Pe timp liniștit afumă pomii băntuiți de omide cu pucioasă presărată pe jeratic, că vor peri toate. Cucuruzul se sapă, când e în patru frunze. Cosește luteră înainte de înflorire, dar grijește, să n'o tai prea pe jos, că pierе multă din ea. De o dai verde la vite, svânteaz-o mai întâiu și o amestecă cu paie mănunțelate. Pe la mijlocul lunei se resădește tutunul (tăbacul) înmuindu-i-se mai nainte rădăcina în zamă de gunoiu și năsip. Ogoritul trebuie sfârșit. Gândacii de Maiu se scutură dimineața, se adună și omor cu piciorul, ori se dau la galițe. De pe cartofii ce-i dăm la animale, colțul trebuie depărtat, că acela e veninos.

Prevestirea timpului.

1—13 timp schimbăcios, ploaie și tunete; 14—27 noaptea răcoare, ziua cald;
28—31 timp întunecos, ploaie.

Notițe:

Iunie,

are 30 zile

Ziua are 15 și noaptea 9 ore

Cireșeriu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptet	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Vin.	1	M. Iustin	1	Grațiana		4.15	7.41
Sâm.	2	P. Nichifor mîrt. Patr. Const. M. Ioan cel nou din S.	2	Erasm		4.14	7.42

Duminea Rusaliilor, Ioan c. 7, v. 37—53: „Iar în ziua cea de pe urmă, cea mare a praznicului...”

Dum.	3	(+) Pog. Duh. Sf., M. Lucian, Ma Paula	3	Clotild		4.14	7.42
Luni	4	(+) L. Rus. M. Mitrofan, SS. Maria și Marta	4	Florian		4.13	7.43
Marți	5	(+) M. Bus., M. Doroteiu Ep. Tirului	5	Bonifaciu		4.12	7.44
Merc.	6	CC. PP. Visarion și Ilarion (harți)	6	Norbert		4.12	7.45
Joi	7	M. Theodot Ep. Anchirei	7	(+) Joia verde Inima D-lui, Lucrășia		4.11	7.45
Vin.	8	M. Teodor Stratilat (harți)	8	Medard		4.11	7.46
Sâm.	9	P. Chiril Arhep. Alexand.	9	Primus		4.11	7.47

Duminea 1-a după Rusalii, a Tuturor Sfinților, Mateiu c. 10, v. 32—33, 37—38: „Zis-a Domnul învățăceilor săi: Tot ceea ce va mărturisii pentru mine...”; ev. inv. 1; gl. 8.

Dum.	10	Mii Tim. Alex., Antonia.	10	Margareta		4.11	7.48
Luni	11	Ap. Bartolomeu, Varnava	11	Varnavas		4.11	7.48
Marți	12	S. P. Onofrie	12	Ioan Fac.		4.11	7.49
Merc.	13	Ma Achilina, S. Trifile, Ep. Leuc.	13	Antonie Pad.		4.10	7.50
Joi	14	Pr. Elis. și Metodie Patr. Const.	14	Ioan Novi		4.10	7.50
Vin.	15	Pr. Amos	15	Vitus		4.10	7.51
Sâm.	16	Tihon f. d. m. Ep. Amatundei	16	Beno		4.10	7.51

Duminea a 2-a după Rusalii, Mateiu c. 4, v. 18—23: „În vremea aceea umblând Iisus pe lângă marea Galileei...”; ev. inv. 2; gl. 1.

Dum.	17	Mii Manoil, Savel și Ismail	17	Adolf		4.10	7.51
Luni	18	M. Leontie	18	Gervasie		4.10	7.51
Marți	19	Ap. Iuda frat. Domnului	19	Iuliana		4.10	7.51
Merc.	20	M. Metodie Ep. Patarilor	20	Silverius		4.10	7.51
Joi	21	M. Iulian din Tarsis	21	Alois		4.10	7.51
Vin.	22	M. Eusebie Ep. Samosat.; Ioana Mironos	22	Paulin		4.11	7.51
Sâm.	23	M. Agripina	23	Edeltrud		4.11	7.51

Duminea a 3-a după Rusalii, Mateiu c. 6, v. 22—33: „Zis-a Domnul: Luminătorii trupului este ochiul...”; ev. inv. 3; gl. 2.

Dum.	24	(+) Nașterea S. Ioan Botezătorul	24	Ioan Botez.		4.11	7.51
Luni	25	Ca Mă Fevronia	25	Prosper		4.11	7.51
Marți	26	C. P. David din Tesalonic	26	Vigilius		4.12	7.51
Merc.	27	C. P. Samson prim. de străini	27	Ladislau		4.12	7.52
Joi	28	Ad. moașt. SS. Chir și Ioan	28	Leo II.		4.12	7.52
Vin.	29	(+) SS. Ap. Petru și Pavel	29	(+) Petru și Pavel		4.12	7.52
Sâm.	30	(+) Adun. (Sob.) SS. Apostoli	30	Pavel		4.14	7.52

Iunie.

Povețe economice.

Când e ferbinjeală scutește vitele, adăpostindu-le la umbră. Oculează pădureți mai bine după ploaie, și cu deosebire sara și dimineața. Samănă ridichi de toamnă. Când iarba e mai în floare, cosește-o. De pățimesc porcii la grumaz din cauza căldurei, dă-le leacuri pentru stomac. Astfel este în apotecă pulberea de *Heleborus albus*. La cei mari le dai cât ține vârful cuțitului, la cei mici pe jumătate. Sapă viile a 2-a oară înainte ori după înflorire. De umblă furnici la coșnițe, închide calea, ungând cu petrolu scândura pe unde se urcă. Uscă cireșe, vișine și strugurei pentru iarnă. Samănă rapița.

Prevestirea timpului.

1—13 timp cald, ploaie; 14—23 timp ploios cu tunete, apoi timp plăcut; 24—30 timp plăcut.

Notițe:

Iulie,

are 31 zile

Ziua are 14 și noaptea 10 oare

Cuptoriu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
-----------------	-------	---	-------	------------------------------------	-------	-------------------------

Duminică a 4-a d. Rusali, Mateiu c. 8, v. 5-13: „În vremea aceea, intrând Iisus în Capernaum...”;
ev. inv. 4; gl. 3.

Dum.	1	SS. Cosma și Damian f. d. m.	1	Teobald		4.14 7.52
Luni	2	Vestmântul Născ. de D-zeu	2	Cercet. Mariei		4.15 7.52
Mărti	3	M. Iachint, Anatolie P. Const.	3	Eliodor		4.16 7.52
Merc.	4	P. Andrei Aep. Crit. S. Marta	4	Udalrich		4.16 7.51
Joi	5	(†) C. P. Atanasie al Atonului	5	Domitiu		4.17 7.51
Vin.	6	C. P. Sisoe cel mare	6	Pr. Isaia		4.17 7.50
Sâm.	7	C. P. Toma, Acachie Ma Chiriachi	7	Vilibald		4.18 7.50

Duminică a 5-a d. Rusali, Mateiu c. 8, v. 28-34: „În vremea aceea, trecând Iisus de cea
parte în pământului...”; ev. inv. 5; gl. 4.

Dum.	8	M. M. Procopie	8	Chilian		4.19 7.49
Luni	9	M. Pancrație Ep. Tavromeniei	9	Anatolia		4.20 7.49
Mărti	10	SS. 45 Mi din Nicopole	10	Amalia		4.21 7.48
Merc.	11	Ma Eufemia	11	Piu I.		4.22 7.48
Joi	12	Mii Proclu și Ilarie; C. Mihail	12	Heinrich		4.23 7.48
Vin.	13	(†) Sob. Archang. Gavril	13	Margareta		4.24 7.47
Sâm.	14	Ap. Achila	14	Bonaventura		4.24 7.47

Duminică a 6-a după Rusali, a SS. Părinți, Mateiu c. 6, v. 1-8: „În vremea aceea intrând
Iisus în corabie...”; Ioan c. 17, v. 1-13: „În vremea aceea ridicând Iisus ochii săi la ceriuri...”;
ev. inv. 6; gl. 5.

Dum.	15	M. Chiric și Iulita mama lui	15	Împ. Apostol.		4.25 7.46
Luni	16	M. Antinogen	16	Maria B.		4.26 7.45
Mărti	17	(†) M. Mă Marina	17	Alexie		4.27 7.44
Merc.	18	Mii Iachint și Emilian	18	Frideric		4.28 7.43
Joi	19	C. P. Die și Ca Macrina	19	Aurelia		4.29 7.42
Vin.	20	(†) Prof. Ilie	20	Pr. Ilie		4.30 7.41
Sâm.	21	CC. PP. Ioan și Simeon; Pr. Iezechil	21	Olga		4.31 7.40

Duminică a 7-a d. Rusali, Mateiu c. 9, v. 27-35: „În vremea aceea trecând Iisus au mers
după dânsul doi orbi...”; ev. inv. 7; gl. 6.

Dum.	22	(†) Mironos. Maria Magdala	22	Maria Magd.		4.32 7.39
Luni	23	M. Foca	23	Apollinarie		4.33 7.38
Mărti	24	M. Mă Christina	24	Christina		4.34 7.37
Merc.	25	(†) Adorm. s. Ana; S. Olimpiada	25	Iacob ap.		4.35 7.36
Joi	26	M. Ermolae	26	Ana		4.37 7.35
Vin.	27	(†) M. M. Pantelimon	27	Pantelimon		4.38 7.34
Sâm.	28	Ap. Prohor, Nic., Tim. și Parmena	28	Victor		4.39 7.32

Duminică a 8-a după Rusali, Mateiu c. 14, v. 14-22: „În vremea aceea a văzut Iisus popor
mult...”; ev. inv. 8; gl. 7.

Dum.	29	M. Calinic; Ma Teodota	29	Marta		4.40 7.31
Luni	30	Aplii Sila și Silvan	30	Abdon și S.		4.41 7.30
Mărti	31	Dreptul Eudochim	31	Ignatie Loiola		4.42 7.29

Iulie.

Povețe economice.

Curățește șura și podurile, că e aci secerișul, pecând poartă grijă, să ai bani, ca să poți aduna grânele când sunt bune, însă nu rescoapte, că să scutură o mulțime de grăunțe și nici făina din ele nu e cu sporiu la aluat. Pe când te apuci de secerat, cucuruzul să fie săpat de a 2-a oară. Plivește viile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împedecă strugurii în creștere. Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele să aibă la îndemână. Aruncă de-asupra ei pac, ca să nu se înece. La cărat pune rogojini în car, ca grăunțele scuturate să nu se prăpădească. Acestea țin-le de sămânță, că-s cele mai frumoase. Udă curechiul băntuit de omide cu apă pe săpun.

Prevestirea timpului.

1—13 căldură mare fortună și ploaie; 14—28 căldură mare; 29—31 ploai și timp bun.

Notițe:

August,

are 31 zile

Ziua are 13 și noaptea 11 oare

Măsălarium.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Merc.	1	Scoaterea c. † și Mii Macavei	1	L. s. Petru		4.43	7.28
Joi	2	Aduc. moaștelor s. Ștefan	2	Porțiuncula		4.44	7.26
Vin.	3	CC. PP. Isachie, Dalmat, Faust	3	Ștefan		4.46	7.25
Sâm.	4	SS. 7 Tineri din Efes	4	Dominicus		4.47	7.24

Dumineca a 9-a d. Rusali, Mateu c. 14, v. 22-34: „În vremea aceea silit-a Iisus pe învățăcelii săi să intre în corabie...”; ev. inv. 9; gl. 8.

Dum.	5	M. Eusignie	5	Maria Schnee		4.48	7.22
Luni	6	(†) Schimbarea la față	6	Schimb. la față		4.49	7.20
Mărti	7	C. M. Dometie	7	Caietan		4.50	7.19
Merc.	8	Emilian m. Ep. Chizicului	8	Chiriac		4.51	7.18
Joi	9	Ap. Matia	9	Roman		4.52	7.17
Vin.	10	M. și Arhid. Laurentie	10	Laurențiu		4.54	7.16
Sâm.	11	M. și Arhid. Euplu	11	Susana		4.55	7.14

Dumineca a 10-a după Rusali, Mateu c. 17, v. 14-24: „În vremea aceea s'a apropiat cătră Iisus un om ingenunchind înaintea lui...”; ev. inv. 10; gl. 1.

Dum.	12	Mii Fotie și Anichit	12	Clara		4.57	7.12
Luni	13	C. P. Macsim mărturisit.	13	Casian		4.58	7.10
Mărti	14	Pr. Michea	14	Eusebie		4.59	7.09
Mer.	15	(†) Adormirea născ. de Dumnezeu	15	(†) Înălț. Mariei		5.00	7.08
Joi	16	Ad. icoanei Dlui; M. Diomid	16	Rochus		5.01	7.06
Vin.	17	M. Miron	17	Bertram		5.03	7.05
Sâm.	18	Mii Flor și Lavru	18	Elena		5.04	7.03

Dumineca a 11-a d. Rusali, Mateu c. 18, v. 23-35: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Asemănatu-s'a împărăția cerului omului împărat...”; ev. inv. 11; gl. 2.

Dum.	19	M. Andreiu Stratilat	19	Ludovic		5.05	7.01
Luni	20	Pr. Samuil	20	Bernhard		5.06	6.59
Mărti	21	Ap. Tadeu și Ma Vassa	21	Anastasia		5.07	6.57
Merc.	22	M. Agatonie și Severian	22	Timoteiu		5.08	6.56
Joi	23	M. Lup și Irineu	23	Filip		5.10	6.54
Vin.	24	M. Eutihie	24	Bartolomeiu		5.11	6.52
Sâm.	25	Înt. m. ap. Vartol.; Ap. Tit	25	Ludovic		5.12	6.50

Dumineca a 12-a d. Rusali, Mateu c. 19, v. 16-26: „În vremea aceea s'a apropiat cătră Iisus un tânăr...”; ev. inv. 1; gl. 3.

Dum.	26	Mii Adrian și Natalia	26	Zefirin		5.14	6.48
Luni	27	C. P. Pimen	27	Iosif Calas		5.15	6.46
Mărti	28	C. P. Moisi Arapul	28	Augustin		5.17	6.44
Mer.	29	(†) Taierea cap. S. Ioan Botez (Post)	29	Tăer. c. s. Ioan		5.18	6.42
Joi	30	Alexandru, Ioan, Pavel Patr. Const.	30	Rosa		5.19	6.40
Vin.	31	Brăul Preacuratei Mariei	31	Raimund		5.20	6.39

August.

Povețe economice.

Urmează cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Samănă sălătă iernatică. Adună sămânțele de legumi coapte acuma, le curățește și acată în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovăsul, ce-l mai ai. Samănă rapița. De vezi albinele că prea mult șed pe afară, e semn, că n'au ce se lucre. Ridică coșnițele punând sub ele niște bucăți de scânduri potrivite. Stupii fără matcă să împreună cu alții mai slabi. Urmează cu plivitul viei. Uscă poame și fasole pentru iarnă. Altoii oculați, văzând că nu s'au prins, trebuiesc din nou oculați. Proptește pomii prea încărcați și rărește poamele prea dese, ca să se poată coace. Ară pentru toamnă și pe la capătul lunii poți și sămăna. Adună simburi de toate poamele.

Prevestirea timpului.

1—8 căldură, noaptea recoare; 9—13 timp ploios; 14—21 căldură; 22—28 timp plăcut; 29—31 ploaie apoi timp plăcut, sări recoroase.

Rotițe:

Septembre,

are 30 zile

Ziua are 12 și noaptea 12 oare

Răpciune.

Zilele săpt.	Data	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Data	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
Sâm.	1	(†) C. P. Simeon stălpnicul	1	Egidiu		5.21 6.37
Duminica a 13-a după Rusalii; Mateiu c. 21, v. 33—42: Zis-a Domnul pilda acesta: „un om era stăpân al casei...”; ev. inv. 2; gl. 4.						
Dum.	2	M. Mamant și Ioan Pustn.	2	Stefan		5.23 6.35
Luni	3	M. Antim Ep. Nicomidiei	3	Serafina		5.24 6.33
Mărti	4	M. Vavila și Moisi Pr.	4	Rosalia		5.25 6.31
Merc.	5	Pr. Zacharia	5	Laurent		5.26 6.30
Joi	6	Minunea Archang. Mihail	6	Magnus		5.27 6.28
Vin.	7	M. Sozont	7	Regina		5.29 6.26
Sâm.	8	(†) Nașt. Născ. de Dzeu	8	(†) Nașt. Mariei		5.30 6.24
Duminea a 14-a d. Rusalii, înaintea Înălțării sfintei Cruci, Ioan c. 3, v. 13—17: „Zis-a Domnul: Nimenea nu s'a suit la ceriuri...”; ev. inv. 3; gl. 5.						
Dum.	9	(†) SS. PP. Ioachim și Ana	9	Gorgonie		5.31 6.22
Luni	10	Mle Minodora; Mitr., Nimf.	10	Nicolae Tol.		5.33 6.20
Mărti	11	Ca Teodora; M. Diodor	11	Protus		5.34 6.18
Merc.	12	M. Antonom	12	Macedoniu		5.35 6.16
Joi	13	M. Cornelia Sutașul	13	Matern		5.36 6.14
Vin.	14	(†) Înălțarea cinstitei Cruci (Post)	14	Înălț. Crucei		5.37 6.13
Sâm.	15	M. M. Nichita; Cuv. Visarion	15	Nicodem		5.38 6.11
Duminea a 15-a după Rusalii, după Înălțarea sfintei Cruci, Marcu c. 8; v. 34—c. 9, v. 1: „Zis-a Domnul: Celace voește să vină după mine, să se lapede de sine...”; ev. inv. 4; gl. 6.						
Dum.	16	M. Mă Eufemia	16	Ludmila		5.40 6.09
Luni	17	M. Mă Sofia și ficele ei	17	Hildegard		5.41 6.07
Mărti	18	C. P. Eumenie făc. de minuni	18	Toma Ap.		5.43 6.05
Merc.	19	Mii Trofim, Savatie, Dorimedont	19	Ianuarie		5.44 6.03
Joi	20	M. Eustatie și fiii sei	20	Eustachie		5.45 6.02
Vin.	21	Ap. Codrat din Magnesia	21	Mateiu ev.		5.46 6.05
Sâm.	22	M. Foca făcăt. de minuni	22	Maurițiu		5.47 5.07
Duminica a 16-a d. Rusalii, Luca 1-a (cea din Duminea a 18-a după Ev.) c. 5, v. 1—11: „În vremea aceea sta Iisus lângă mare...”; ev. inv. 5; gl. 7.						
Dum.	23	(†) Zăm. S. Ioan Botezăt.	23	Tecla		5.49 5.55
Luni	24	M. Tecla	24	Rupert		5.50 5.53
Mărti	25	C. mă Eufrosina d. Alex.	25	Cleofa		5.52 5.51
Merc.	26	(†) Adormirea S. Ioan Ev.	26	Ciprian		5.53 5.49
Joi	27	M. Calistrat	27	Cosma și Dam.		5.54 5.47
Vin.	28	C. P. Chariton Mărturisit.	28	Vencisl. reg.		5.55 5.46
Sâm.	29	C. P. Chiriack Sihastrul	29	Mihail Arhan.		5.56 5.44
Duminea a 17-a după Rusalii, Luca a 2-a (cea din Duminea a 19-a d. Ev.) c. 6, v. 31—36: „Zis-a Domnul: Prezum voiți să vă faceți vouă oamenii...”; ev. inv. 6; gl. 8.						
Dum.	30	M. Grigorie Aep. Armeniei	30	Ieronim		5.58 5.41

Septembre.

Povește economice.

În luna aceasta să începe culesul poamelor. Soiurile iernatice să culeg cu mâna și se împărțesc în clase după mărime și frumsețe, să aibă un preț mai bun. Înainte de a le așeza în pivniță să întind la soare, ca să ese umezala din ele. — Fă gropile pentru altoii, ce voiești a-i sădi mai târziu în toamnă. Rărește frunza de pe pomii pitici și cei puși în șir des, ca razele soarelui să-i poată străbate. Samănă bucate tomatice. Nu fi sgârcit la sămănat, că te ve-i căi la secerat. Pe la capătul lunii să ia miera dela stupi. De sunt încă flori, nu te grăbi, ca albinele să poată încă aduna. Livezile prăjite de arșița soarelui, pe unde vezi c'a secat colțul erbii, le samănă cu sămânță de iarbă și flori de fân.

Prevestirea timpului.

1—8 timp plăcut cu seri răcoroase; 8—13 zile plăcute; 14—21 timp plăcut
22—28 dimineața ceață, peste zi plăcut, seara răcoare; 29—30 zile frumoase.

Notițe:

Octobre,

are 31 zile

Ziua are 11 și noaptea 13 ore

Brumărel.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Luni	1	Ap. Anania C.P. Roman cânt.	1	Remigiu		5.59	5.39
Mărti	2	M. Ciprian; Ma Iustina fecioara	2	Leodegar		6.01	5.37
Merc.	3	M. Dionisie Areopagitul	3	Candid		6.02	5.35
Joi	4	P. Ieroteiu Ep. Atenei	4	Francisc Ser.		6.03	5.34
Vin.	5	M. Charitina	5	Placid		6.04	5.32
Sâm.	6	(†) Ap. Toma	6	Bruno		6.05	5.30

Duminea a 18-a d. Rusalii, a S. S. Părinți, Luca a 3-a (cea din Duminea a 20-a după Ev.) c. 7, v. 1-16: „În vremea aceea mergând Iisus într-o cetate...”; Ioan c. 17, v. 1-13: „În vremea aceea ridicând Iisus ochii săi la ceriuri...”; ev. inv. 7; gl. 1.

Dum.	7	Mii Serghie și Vach	7	Iustina		6.07	5.28
Luni	8	Ca maică Pelaghia	8	Brigita		6.08	5.26
Mărti	9	(†) Ap. Iacob și C. P. Andronic	9	Dionisie		6.10	5.24
Merc.	10	Mii Eulampie și Eulampia	10	Francisc Bor.		6.11	5.22
Joi	11	(†) Ap. Filip; C. Teofan mărt.	11	Nicasiu		6.12	5.20
Vin.	12	Mii Prov, Tarah, Andronic	12	Maximilian		6.13	5.19
Sâm.	13	Mii Carp și Papil	13	Coloman		6.15	5.17

Duminea a 19-a d. Rusalii, Luca a 4-a (cea din Duminea a 21-a d. Ev.) c. 8, v. 5-15: „Zis-a Domnul pilda aceasta: Eșit-a sămănătorul...”; Luca c. 7, v. 36-50: „În vremea aceea ruga pe Iisus orecașele din farisei, ca să mănânce cu el...”; ev. inv. 8; gl. 2.

Dum.	14	(†) Cuv. Paraschiva	14	Calistus		6.16	5.15
Luni	15	C. M. Lucian	15	Teresia		6.18	5.13
Mărti	16	M. Loghin Sutașul	16	Gallus		6.19	5.11
Merc.	17	Pr. Osie; C. M. Andrei din Crit.	17	Hedvig		6.20	5.09
Joi	18	Ap. și Ev. Luca	18	Luca ev.		6.21	5.08
Vin.	19	Pr. Ioil și M. Var	19	Petru d. Alc.		6.22	5.07
Sâm.	20	M. M. Artemie	20	Felician		6.24	5.05

Duminea a 20-a d. Rusalii, Luca a 6-a, (cea din Duminea a 23-a d. Ev.) c. 8, v. 26-39: „În vremea aceea venit-a un om cătră Iisus cu corabia în laturea Gadarenilor...”; ev. inv. 9; gl. 3.

Dum.	21	C. P. Harion cel mare	21	Ursula		6.25	5.03
Luni	22	P. Averchie Ep. Ieropolei	22	Cordula		6.26	5.01
Mărti	23	Ap. Iacob frat. Domnului	23	Ioan Cap.		6.28	4.59
Merc.	24	M. Mă. Areta	24	Rafail Archan.		6.29	4.58
Joi	25	Mii Notarie, Marcian, Martirie	25	Chrisant		6.30	4.57
Vin.	26	(†) S. M. M. Dimitrie	26	Amand		6.32	4.56
Sâm.	27	M. Nestor	27	Frument		6.34	4.54

Duminea a 21-a d. Rusalii, Luca a 7-a (cea din Duminea a 24-a d. Ev.) c. 8, v. 41-56: „În vremea aceea venit-a un om cătră Iisus...”; ev. inv. 10; gl. 4.

Dum.	28	Mii Terentie și Neonila	28	Sim. și Iuda		6.35	4.52
Luni	29	Ma Anastasia; C. P. Avramie	29	Narcis		6.37	4.51
Mărti	30	Mii Zinovie și Zinovia sora sa	30	Claudie		6.38	4.49
Merc.	31	Ap. Stachie, Ampilie, Narcis	31	Wolfgang		6.39	4.48

Octobre.

Povețe economice.

Culesul poamelor ține încă. Grijește, nu cumva să le aduni pe timp ploios și nici dimineața înainte de a se fi luat apa de pe ele, că putrezesc. Straturile, din cari s'au scos legumile, trebuiesc săpate din nou, ca peste iarnă să degere. Resădesce în straturi bine lucrate sălătă iernatică. Culege cucuruzul. Cartofii și napii de nutreț se sapă pe timp uscat, — se curățesc de rădăcinile mai subțiri și se pun să se sbicească înainte de a se așeza în pivniță ori groapă. Îndată ce am gătat cu săpatul se ară numai decât pământul menit a se sămăna de cu primăvară, gerul și frigul de peste iarnă îl îmbunătățesc. Când e la culesul viilor, strugurii trebuiesc clasificați după cum sunt, unii putrezi, alții copti. Numai așa putem face bani cum se cuvine, dacă producem mai multe feliuri de vin.

Prevestirea timpului.

1—5 zile plăcute; 6—13 dimineața ceață, vânt și recoare; 14—23 timpe plăcut, seara recoare; 24—31 timp schimbăcios, cu ceață și ploaie.

Notițe:

Novembre,

are 30 zile

Ziua are 10 și noaptea 14 oare

Brumariu.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele resare apune
Joi	1	SS. f. de arg. Cosma și Damian	1	Toți Sfinții		6.41 4.47
Vin.	2	Mii Achindin, Pigasie	2	Pomen. răpos.		6.42 4.45
Sâm.	3	Mii Achepsima, Aitala, Iosif	3	Hubert		6.44 4.43

Dumineca a 22-a după Rusalii, Luca a 5-a (cea din Dumineca a 22-a d. Ev.) c. 16, v. 19—31
„Zis-a Domnul pilda aceasta: Era un om oarecare bogat...”; ev. inv. 11; gl. 5.

Dum.	4	C. Ioanice, Mii Nicandru, Ermen	4	Carol Bor.		6.45 4.41
Luni	5	Mii Galacteon și Epistimia soția sa	5	Emeric		6.46 4.40
Mărti	6	P. Pavel mărt. Patr. Const.	6	Leonard		6.47 4.38
Merc.	7	SS. 33 Martiri și C. Lazar	7	Engelbert		6.49 4.37
Joi	8	(+) Arh. Mihail și Gavril	8	Gottfried		6.51 4.36
Vin.	9	Mii Onisifor, Porfirie, Ca Matrona	9	Teodor		6.52 4.35
Sâm.	10	Ap. Erast și Olimp; M. Orest	10	Andrieu		6.54 4.34

Dumineca a 23-a d. Rusalii, Luca a 8-a (cea din Dumineca a 25-a d. Ev.) c. 10, v. 23—37: „În vremea aceea venit-a un legiuitoriu la Iisus...”; ev. inv. 1; gl. 6.

Dum.	11	Mii Mina, Victor și Vichentie	11	Martin		6.55 4.33
Luni	12	P. Ioan milos.; C. P. Nil	12	Cunibert		6.57 4.32
Mărti	13	(+) P. Ioan gură de aur	13	Stanislau		6.58 4.31
Merc.	14	(+) Ap. Filip (Zăpostit)	14	Venerand		7.00 4.30
Joi	15	Mii Gurie, Salmona și Aviv	15	Leopold		7.01 4.29
Vin.	16	(+) Ap. și Ev. Mateiu	16	Otmar		7.02 4.28
Sâm.	17	P. Grigorie Ep. Neocesareei	17	Grigorie Teol.		7.03 4.27

Dumineca a 24-a d. Rusalii, Luca a 9-a (cea din Dumineca a 26-a d. Ev.) c. 12, v. 16—21: „Zis-a Domnul pilda aceasta: „Unui om bogat i-a rodit țarina...”; ev. inv. 2; gl. 7.

Dum.	18	Mii Platon și Roman	18	Odo		7.05 4.26
Luni	19	Pr. Avdie și M. Varlaam	19	Elisabeta		7.06 4.25
Mărti	20	C. Proclu Aep. Cons.; Grigorie Decap	20	Felix		7.08 4.24
Mer.	21	(+) Întrarea în Biserică	21	(+) Într. în biser.		7.09 4.23
Joi	22	Ap. Filimon	22	Cecilia		7.10 4.23
Vin.	23	P. Amfilochie Ep. Iconiei	23	Clement		7.11 4.22
Sâm.	24	M. Mă Ecaterina; M. M. Mercurie	24	Ioan		7.12 4.21

Dumineca a 25-a d. Rusalii, Luca a 13-a (cea din Dumineca a 30-a d. Ev.) c. 18, v. 18—27: „În vremea aceea un om oarecare s'a apropiat către Iisus ispitindu-l...”; ev. inv. 3; gl. 8.

Dum.	25	Mii Clement și Petru	25	Ecaterina		7.14 4.20
Luni	26	CC. PP. Alimpie și Nicon.	26	Conrad		7.15 4.19
Mărti	27	M. M. Iacob Persul	27	Virgil		7.17 4.19
Merc.	28	C. P. Stef. c. n. M. Irinarch	28	Sosten		7.18 4.18
Joi	29	Mii Paramon și Filumen	29	Saturnin		7.19 4.17
Vin.	30	(+) Ap. Andreiu	30	Andrieu ap.		7.20 4.17

Novembre.

Povețe economice.

Când timpul este frumos, mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișorii, ce voesci a-i sădi în primăvară. Curățește oușele de omidă. Apără altoii mai tineri în contra iepurilor. Spoiesce trunchiul pomilor cu următoarea materie: zamă de var, balebă de vită și sânge, amestecă-le toate împreună. În grădina de legumi lucrările trebuiesc terminate. În jurul pomilor se pune gunoiu putred și se întrupează pământului. — La fertul mustului trebuie să fim luători de samă, ca să nu se întempe nici prea repede, dar nici prea încet. În cazul dintăiu acoperim butea cu o haină de lână. În cel din urmă o stropim cu apă rece. Curățenia face foarte mult. Buțile să le ținem tot pline. Poamele ce dau spre putrezire trebuiesc delăturate. — Frunzele picate se adună și se pun grămadă, amestecându-se cu gunoiu or pământ. Din ele se face un gunoiu foarte bun.

Prevestirea timpului.

1—13 timp plăcut. dimineața rece și brumă; 14—19 timp plăcut; 20—28 dimineața ceață, puțină ploaie; 29—30 zile reci îngheț.

Notițe:

Decembre,

are 31 zile

Ziua are 9 și noaptea 15 oare

Andrea.

Zilele săpt.	Datul	Numele sfinților și sărbătorilor Calendarul Iulian îndreptat	Datul	Numele sfinților Cal. Grigorian	Zodia	Soarele	
						resare	apune
Sâm.	1	Pr. Naum și Filaret îndur.	1	Natalia		7.21	4.17
Dumineca a 26-a după Rusalii, Luca a 14-a (cea din Dumineca a 31-a după Ev.) c. 18, v. 35-43: „În vremea aceea a fost când s'a apropiat Iisus de Ierichon...”; ev. inv. 6; gl. 1.							
Dum.	2	Pr. Avacum	2	Bibiana		7.22	4.17
Luni	3	Pr. Sofronie	3	Francisc Xav.		7.23	4.16
Marti	4	(†) M. Varvara; C. P. Ioan Dam. ☾	4	(†) Barbara		7.25	4.16
Merc.	5	P. Sava cel sfințit	5	Sava		7.26	4.15
Joi	6	(†) Păr. Nicolae	6	(†) S. Nicolae		7.27	4.15
Vin.	7	P. Ambrosie Ep. Mediol.	7	Ambrosie		7.28	4.15
Sâm.	8	C. P. Patapie	8	(†) Zăm. Născ.		7.29	4.15
Dumineca a 27-a după Rusalii, Luca a 10-a (cea din Dumineca a 27-a după Ev.) c. 13, v. 10-18: „În vremea aceea învăța Iisus într'una din Sinagoge Sâmbăta...”; ev. inv. 5; gl. 2.							
Dum.	9	Zămislirea S. Anei	9	Leocadia		7.30	4.15
Luni	10	Mii Mina, Ermogen, Eugraf	10	Iudita		7.31	4.15
Marti	11	C. P. Danil Stâlpcu	11	Damasus		7.32	4.15
Merc.	12	(†) P. Spiridon ☿	12	Maxentie		7.33	4.15
Joi	13	Mii Axentie, Eugenia, Orest, Ma Lucia	13	Lucia		7.34	4.15
Vin.	14	Mii Tirs, Calinic, Filimon, Apolonia	14	Spiridon		7.35	4.15
Sâm.	15	M. Elefterie; P. Pavel cel din Latro	15	Celian		7.36	4.16
Dumineca a 28-a după Rusalii, a Strămoșilor, Luca a 11-a (cea din Dumineca a 28-a după Ev.) c. 14, v. 16-24: „Zis-a Domnul pilda aceasta: „Un om oarecare a făcut cină...”; ev. inv. 6; gl. 2.							
Dum.	16	Pr. Agheu	16	Adelaida		7.37	4.16
Luni	17	Pr. Danil și cei 3 coconi	17	Lazar		7.38	4.16
Marti	18	M. Sebastian; P. Modest Aep.	18	Gratian		7.38	4.17
Merc.	19	M. Bonifacie	19	Nemesiu		7.39	4.17
Joi	20	M. Ignatie ☾	20	Liberat		7.39	4.17
Vin.	21	Ma Iuliana	21	Toma		7.39	4.18
Sâm.	22	M. Mă Anastasia	22	Dimitrie		7.39	4.18
Dumineca înainte de Nașterea Domnului, Mateiu c. 1, v. 1-25: „Cartea neamului lui Iisus Christos...”; ev. inv. 7; gl. 4.							
Dum.	23	Sânții 10 Martiri din Crit	23	Victoria		7.39	4.19
Luni	24	C. Mă Eugenia	24	Adam și Eva		7.40	4.20
Marti	25	(†) Nașterea Domnului	25	(†) Născ. Dlui		7.40	4.21
Mer.	26	(†) Sob. Preacuratei ●	26	(†) Ștefan		7.41	4.21
Joi	27	(†) Arhidiaconul Ștefan	27	Ioan ev.		7.41	4.21
Vin.	28	SS. 20 mii Mi arși în Nicomidia (harți)	28	Pruncii nevin.		7.42	4.22
Sâm.	29	SS. 14 mii prunci uc. de Irod	29	Toma		7.43	4.22
Dumineca înaintea Botezului Domnului, Marcu c. 1, v. 1-8: „Începerea Evangheliei lui Iisus Christos fiul lui Dumnezeu...”; ev. inv. 8; gl. 5.							
Dum.	30	Ma Anisia; C. Zotie Preot	30	David		7.43	4.23
Luni	31	C. ma Melania Romana	31	Silvestru		7.43	4.23

Observare. Pentru obiecte recomandate, mandate și colete, destinate pentru interiorul țării, dacă sunt prezentate în Dumineci sau sărbători legale se mai percepe în afară de taxele normale un drept fix de câte 5.—

2) E X T E R N

	Scrisori simple	Cărți post. simple
America	10.—	6.—
Ungaria	7.50	4.50
Iugoslavia	10.—	6.—
Polonia	7.50	4.50
Italia	7.50	4.50
Bulgaria	10.—	6.—
Grecia	10.—	6.—
Austria	7.50	4.50
Cechoslovacia	7.50	4.50
Francia	10.—	6.—
Anglia	10.—	6.—

Pentru fiecare țară recomandat 10 Lei mai mult.

Apimate, de fiecare 50 gr.	2.—
Probe de mărfuri până la 100 gr.	4.—
Probe de mărfuri pentru fiecare 50 gr. sau fracțiune mai mult	2.—

v.
 col.
 (afar
 Cambii
 Bilete pentru
 Bilete eliberat
 Pașapoarte pe
 " " 1/2
 " de emig
 Autorizațiuni pentru
 Facturi pentru fiec
 Brevete de desfac
 Rolul de barcă
 Permis de pesc
 " de vâ
 " pentr
 Fiecare fil
 Testame
 de înt
 Chitanț
 " "
 " "
 de

Şematismul

bisericeii ortodoxe-orientale române din Mitropolie
şi special al diecezei Caransebeşului.

METROPOLIE.

(REŞEDINŢA : SIBIIU).

1. Ierarhii Mitropoliei.

Arhiepiscop şi Metropolit :

Înalt Prea Sântia Sa Domnul **Dr. Nicolae Bălan**, membru al senatului.

Episcopii diecezani :

Prea Sântia Sa Domnul **Dr. Iosif Traian Badescu**, episcopul Caransebeşului, membru al senatului.

Prea Sântia Sa Domnul **Roman Ciorogariu**, episcopul Orăzii, membru al senatului.

Prea Sântia Sa Domnul **Nicolae Ivan**, episcopul Vadului şi Feleacului cu reşedinţa în Cluj, membru al senatului.

Prea Sântia Sa Domnul **Dr. Grigorie Comşa**, episcopul Aradului, membru al senatului.

Arhierei :

Prea Sântia Sa Domnul **Filaret Musta**, arhiereu vicariu episcopesc în Caransebeş.

Prea Sântia Sa Domnul **Dr. Andrei Magier Crişanul**, arhiereu vicariu episcopesc în Oradea.

2. Sinodul episcopesc metropolitan.

Preşedintele: Arhiepiscopul şi metropolitul.

Membrii: Episcopii diecezani, Arhiereul Filaret Musta, vicariu episcopesc în Caransebeş şi Arhiereul Dr. Andrei Magier Crişanul, vicariu episcopesc în Oradea.

Consilieri: Dignitarii metropolitani.

3. Dignitarii metropolitani.

Dr. Eusebiu R. Roşca, arhimandrit, rector al acad. teologice din Sibiiu.

Policarp Moruşca, arhimandrit, egumenul Sf. Mănastiri Hodoş-Bodrog.

Dr. Vasile Stan, arhimandrit, director şcoalei normale în Sibiiu.

Ghenadie Bogoieviciu, protosincol, paroch în Budapesta.

Dr. Iustin Suciu, protosincol, profesor de teologie în Arad.

Consiliul metropolitan.

Președinte: *Arhiepiscopul și metropolitul.*

Membrii naturali: Episcopii diecezani.

Consilieri :

a) În secția bisericească.

Referent bis *Dr. George Ciuhandu*, consilier eparhial în Arad.

Filaret Musta, arhieru, vicariu episcopesc în Caransebeș.
Dr. Andreiu Magier Crișanul, arhieru, vicariu episcopesc în Oradea.
Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit, rector al acad. teologice în Sibiu.
Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj.
Dr. Ioan Lupăș, protopresbiter, profesor universitar în Cluj, fost ministru.
Procopiu Givulescu, protopresbiter în Radna.

Suplenți :

Andreiu Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș.
Andreiu Horvath, protopresbiter în Oradea.
Fabriciu Manoilă, protopresbiter în Lipova.
Iovian Mureșan, protopresbiter în Turda.
Traian Oprea, protopresbiter în Vêrșet.

b) În secția culturală.

Referent subst. *Trandafir Scorobef*, consilier arhiepiscopesc.

Dr. Iosif Blaga, protopresbiter în Brașov.
Dr. George Ciuhandu, protopresbiter, consilier eparhial în Arad.
Dr. Valeriu Branișce, fost șef al resortului cultelor și instrucțiunei publice.
Vasile Goldiș, președintele Asociațiunei „Astra”, fost ministru al cultelor.
Dr. Aurel Lazar, fost șef de resort la justiție, avocat în Oradea.
Dr. Silviu Dragomir, profesor universitar în Cluj.

Suplenți :

Trandafir Scorobef, consilier arhiepiscopesc în Sibiu.
Dr. Petru Barbu, presbiter, director inst. de teologie în Caransebeș.
Dr. Nicolae Comșa, medic, fost prefect în Sibiu.
Dr. Ioan Bunea, director liceal în Sibiu.
Nicolae Colan, profesor de teologie în Sibiu.
Petru Drăghici, fost senator, Sibiu.

c) În secția economică

Referent *Romul Perian*, șef contabilul arhidiecezei, cons. Sibiu.

Matciu Voilean, consilier arhiepiscopesc în Sibiu.
Petru Papp, protoprespiter în Beiuș.
Dr. George Dobrin, fost prefect, avocat în Logoj.
Ioan I. Lăpădat, fost ministru de finanțe.
Dr. Iustin Marșeu, avocat, fost prefect în Arad.
Octavian Goga, fost ministru de interne.

Suplenți :

Dr. George Proca, consilier arhiepiscopesc în Sibiu.
Dr. Vasile Stan, directorul școlii normale în Sibiu.
Dr. Mihail Gropșian, avocat, fost procuror general în Timișoara.
Dr. Lucian Borcea, avocat în Sibiu.
Dr. Eugen Piso, avocat în Sibiu.
Dr. Valeriu Moldovan, avocat în Turda.

Cancelaria metropolitană.

Secretariu subst. : *Dr. Lucian Borcea*, avocat în Sibiu.
 Fiscal : *Dr. Lucian Borcea*, avocat în Sibiu.
 Cassariu : *Mateiu Voilean*, protopresbiter, consilier arhiepiscopesc în Sibiu.
 Controlor : *Dr. George Proca*, consilier arhiepiscopesc în Sibiu.
 Arhivar prov. : *Dumitru Coltofeanu*, consilier arhiepiscopesc în Sibiu.

Delegațiunea congresuală pentru despărțirea ierarhică.

Președinte : arhiepiscopul și metropolitul.
 Vicepreședinte : Prea Sfinția Sa Episcopul Caransebeșului *Dr. Iosif Traian Bădescu*.

Membrii :

Dr. Grigorie Comșa, episcopul Aradului.
Filaret Musta, arhieru, vicariu episcopesc în Caransebeș.
Traian Oprea, protopresbiter în Vârșeț.
Dr. Aurel Cosma, fost ministru, avocat în Timișoara.
Dr. George Dobrin, fost prefect, avocat în Logoj.
Dr. Mihail Gropșian avocat, fost procuror general în Timișoara.
Dr. Cornel Iancu avocat în Arad.
Emanuil Ungureanu, avocat în Timișoara.

Reprezentanța fundațiunei Gojdu.

Sub președinția Arhiepiscopului și metropolitului.
 Episcopii diecezani.
Avram Berlogia, jude la Curie în penziune în Caransebeș.
Dr. Silviu Dragomir, profesor universitar în Cluj.
Vasile Goldiș, fost ministru, preș. Asociațiunei în Sibiu.
Ioan I. Lăpădat, fost ministru de finanțe.
Dr. Antonie de Mocsonyi, proprietariu mare în Bulci.
Dr. Nicolae Pojnăr, avocat în Aleșd.
Dr. Constantin Poșasu, medic în Caransebeș.
Dr. Nicolae Zigre, fost subsecretariu la interne, avocat în Oradea.

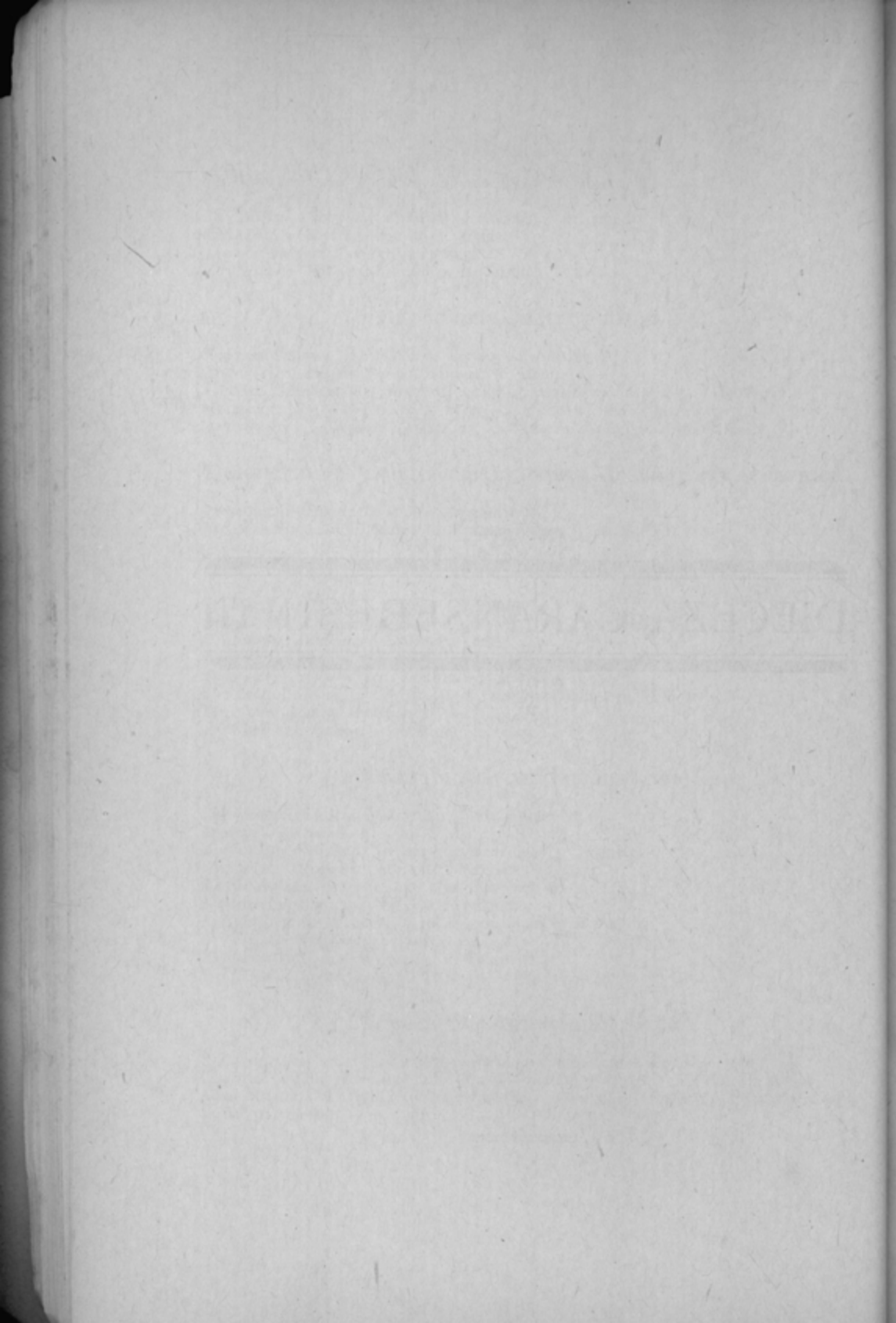
Cancelaria fundațiunei Gojdu.

Notar ref. prov. *Dr. Aurel Crăciunescu*, prof. acad. teol. în Sibiu.
 Cassariu și Controlor : Cei dela Consiliul metropolit.
 Administrator al realităților fundațiunei : *Ghenadie Bogoeviciu*, protosincol în Budapesta.

DIECEZA CARANSEBEȘULUI

Şematism.

Dieceza Caransebeşului şi Ierarhii ei.

Banatul este locuit de Români din timpurile străvechi, colonizaţi de împăratul Traian. Ei sunt cea mai vechi creştini ai Banatului. Toate popoarele ce au venit asupra Banatului i-au aflat aici pe Români, cari erau avuţi, în stare materială înfloritoare. Deci, turcii şi sârbii i-au aflat aici.

Fiind Românii Banatului cei mai vechi creştini, e de sine înţeles, că ei aveau şi organizaţie bisericească.

Episcopia noastră a Caransebeşului s'a înfiinţat în timpuri străvechi. Ea se estindea asupra districtelor vechi: Logoj, Cavaranebeş (Caransebeş), Mehadia, Almăj, Craşova, Iladia, Vârşeţ şi Palanca şi s'a ținut de metropolia veche română de Alba-Iulia.

Episcopii i-şi aveau reşedinţa în Caransebeş. Această reşedinţă se afla şi pe timpul când s'a reînfiinţat episcopia, la venirea episcopului Ioan Popasu, dară era în stare ruinată, nelocuibilă. Aci a fost adăpostit institutul teologic, mai apoi şi cel pedagogic, pânăce sub episcopul Nicolae Popea s'a dărâmat şi s'a clădit zidirea nouă, în care e instalată bolta societăţii pe acţi „Severineana“.

Episcopia Caransebeşului era independentă şi dupăce pe sama sârbilor s'a înfiinţat episcopia Vârşeţului; a ajuns însă, după încetarea metropoliei de Alba-Iulia, cauzată prin apostasia întâmplată în 1698 a metropolitului Atanasie, mai întâiu prin usurpaţiune sub administrarea episcopilor sârbeşti din Vârşeţ, mai apoi s'a contopit cu cea din Vârşeţ, — scaunul episcopesc l-a strămutat la Vârşeţ episcopul Vichentie Popoviciu — pânăce în urma străduinţelor marelui Andrei baron de Şaguna, s'a înfăptuit despărţirea ierarhică a Românilor de sârbi, şi așa s'a readus la viaţă independentă şi episcopia Caransebeşului, reînfiinţându-se.

Reînfiinţarea episcopiei Caransebeşului s'a decretat prin rezoluţiunea împărătească din 12/24 Decembre 1864 dându-se ca sufragana împreună cu dieceza Aradului reînfiinţatei noastre metropolii.

Reînfiinţându-se episcopia (dieceza) Caransebeşului, Caransebeşul a devenit iarăşi sediul episcopilor acestei dieceze.

1. *Ioan Popasu* a fost primul episcop al reînființatei episcopii. S'a născut în anul 1808 în Brașov. După ce a absolvat studiile gimnaziale, a studiat teologia romano-catolică dela universitatea din Viena. Episcopul Ardealului Vasilie Moga l-a numit secretariu al său, apoi hirotonindu-l ca celib a fost ales paroh la biserica sfântului Nicolae din Brașov și în 1837 a fost denumit de protopresbiter al tractului al doilea, iară în 1838 de protopresbiter al tractului întâilea din Brașov.

În 1863 a intrat în tagma monahală și așa a fost înaintat la demnitatea de arhimandrit.

Reînființându-se episcopia Caransebeșului împăratul Francisc Iosif I la propunerea fericitului metropolit Andreiu Baron de Șaguna și respective a sinodului episcopesc ținut în 6 Martie 1865 l-a denumit cu rezoluțiunea ddto 6 Iuliu 1865 de episcop al acestei eparhii. În 15 August 1865 a fost hirotonit de episcop prin metropolitul Șaguna și episcopul Aradului Procopiu Ivacicoviciu în biserica cea mare din Reșinari. După hirotonire a grăbit la dieceza sa, unde în 23 Septembrie 1865 a ținut ședință conzistorială plenară, organizătoare, după ce mai nainte cu pastorală sa ddto 26 August 1865 Nr. 20 a făcut cunoscut credincioșilor, că a primit conducerea diecezei. Întronarea festivă a avut loc abia în 31 Octombrie 1865 st. v. cu întervenirea mandatarului metropolit Procopiu Ivacicoviciu, Episcopul Aradului, și în prezența comisarului împărătesc pentru actul de instalare, generalmajorul din Biserica-albă Anton baron Benko de Boinic, brigadirul trupelor grănicerești.

Episcopul Ioan Popasu a fost organizatorul diecezei. El îndată a pus la cale deschiderea institutului teologic aducând secțiunea românească dela Vârșet aici; în 1866 a înființat conferințele învățătoarești, iar în 1876 a înființat institutul pedagogic. A pus bază dezvoltării culturale, morale și materiale a diecezei. Deși însuș lipsit, a jertfit mult din puținul seu numai ca să cruțe mijloacele materiale ale diecezei.

În 1874, după trecerea metropolitului Procopiu Ivacicoviciu la sârbi, congresul național bisericesc l-a ales metropolit, dară această alegere n'a întâmpinat consămțământ la locurile mai înalte și așa a ramas mai departe în fruntea diecezei sale spre binele acesteia.

În 9 Martie 1887 și-a serbat iubileul de 50 ani al preoției sale, iară în 5/17 Februarie 1889 a adormit în Domnul. S'a înmormântat în 7/19 Februarie 1889 în biserica sf. Ioan din cimiteriu.

2. *Nicolae Popea*. S'a născut în 17 Februarie 1826 în Satulung la Săcele lângă Brașov primind în s. botez numele „Neagoe”. După absolvarea studiilor gimnaziale a studiat drepturile în Cluj, apoi teologia la facultatea teologică din Viena, unde l-au aflat tulburările anului 1848.

A intrat în serviciul statului funcționând în 1849 și 1850 ca practicant la guvernul țării din Sibiiu, în 1850—1852 ca concepist la pretura din Deva, iară în anii 1852—1856 ca actuar și adjunct la pretura și judecătoria din Șomcuta-mare.

În 1856 marele Andreiu Șaguna l-a chemat în serviciul bisericeii, cărei chemări dând ascultare a ocupat postul de secretar, apoi marele Andreiu l-a tuns într-un monah primind numele „Nicolae”. După un an l-a hirotosit protosincel. A funcționat și ca profesor de teologie și ca asesor consistorial; a administrat câtva timp și protopresbiteratul Nocrichiului. În 1870, în sinodul arhidiecezan, când să organizeze Consistorul pe bazele Statutului organic, marele metropolit îl numi vicariu arhiepiscopesc, iară în 1871 îl hirotosi într-un arhimandrit. Ca vicariu a condus arhidieceza în două rânduri, adică, după repozarea fericitului metropolit Andreiu și după trecerea metropolitului Ivacicoviciu la sârbi.

După moartea fericitului episcop Ioan Popasu a fost ales de episcop în sinodul eparhial electoral ținut în 27 Martie 1889, Nicolae Popea, care în 20 Maiu a obținut întărirea prea înaltă, în 11 Iunie a fost hirotonit în Sibiiu de Episcop, iară în 2 Iuliu 1889 a avut loc întronizarea.

Fericitul Episcop Nicolae Popea a fost activ și pe terenul literar și așa Academia română l-a ales în 1899 membru ordinariu, iară recepțiunea a avut loc cu multă solemnitate în primăvara anului 1900 în prezența și sub presiunea regelui Carol I. În 1901 a primit vizita metropolitului primat al României Iosif Georgian.

Fericitul Episcop Nicolae Popea, ca bărbat cruțătoriu a dezvoltat starea materială a diecezei, s'au acuirat pământ, bunul dela Visag, Dezești și Marghita-Mare, și sub păstorirea lui blândă s'au făcut multe îmbunătățiri. Înșuș cruțătoriu fiind, a cruțat și mijloacele diecezei, așa că aceasta s'a întărit. A jertfit dela sine pentru ținerea în stare bună a edificiului reședinței și pentru unele îmbunătățiri la aceasta, apoi a devenit un mare binefăcătoriu al diecezei sale, lăsându-i întreaga avere agonisită (la vr'o 250.000 coroane).

A adormit în Domnul în 26 Iuliu 1908, iar în 29 a fost înmormântat în cripta zidită din lăsamântul său în cimiterul bisericeii sfântului Ioan.

Pentru alegerea noului episcop sinodul eparhial electoral s'a întrunit în 21 Septembrie (4 Octobre) 1908 sub presiunea P. S. Sale, a Domnului Episcop Ioan I. Papp al Aradului, ca mandatar metropolitan, și a ales de episcop pe:

Filaret Musta, asesor ordinariu, arhimandrit-vicariu episcopesc, actualul Arhiereu.

Această alegere neobținând aprobarea prea înaltă, sinodul eparhial electoral s'a întrunit de nou în 29 Iuliu (12 Iuliu) 1909 sub presiul arhimandritului-vicariu episcopesc Filaret Musta, ca mandatarul metropolit și a ales de episcop pe:

Dr. Iosif Traian Badescu, protosincol, asesor ordinaru al senatului bisericesc.

Neobținând nici această alegere aprobarea prea înaltă, sinodul eparhial electoral s'a întrunit a treia oară în 21 Novembre (4 Decembre) 1909 iară sub presiul arhimandritului-vicariu episcopesc Filaret Musta și a ales de episcop pe:

3. *Dr. Miron Elie Cristea*, asesor consistorial, protosincol în Sibiu, actualul Patriarh, care s'a născut la s. Ilie 1868 în Toplița-română. După absolvarea studiilor gimnaziale a studiat teologia în Sibiu, apoi în 1890—91 a funcționat ca învățătoriu în Orăștie. În toamna anului 1891 a mers la universitatea din Budapesta unde a studiat filozofia, obținând în 1895 titlul de doctor.

După absolvarea studiilor filozofice a funcționat ca secretariu consistorial. În această funcțiune fiind, a fost trimis la Budapesta, unde în ministerul cultelor a lucrat la regularea întregirii dotațiunii preoțești a parohiilor din arhidieceză. A fost redactor al *Telegrafului Român* dela 1 Ianuarie 1898 până la 31 Decembre 1900. În 30 Ianuarie a fost hirotonit de arhidiacon, iară în 23 Iuliu 1902 a fost tuns într-un monah. Tot în 1902 sinodul arhidiecezan l'a ales asesor pe viață și salarizat. Având a conduce întocmirile interne din catedrală, Consistorul arhidiecezan l-a trimis în o călătorie de studii, ca al cărei rezultat a apărut în 1905 opul „Iconografia și întocmirile din interiorul bisericii răsăritene”. I. P. S. Sa este autorul mai multor broșuri de interes. La propunerea sa sinodul arhidiecezan a hotărât înființarea unei bănci culturale și așa s'a înființat banca „Lumina”.

În ziua de Rusalii 1908, a fost hirotonit protosincol, apoi ales fiind Episcop a fost hirotonit în 20 Aprilie 1910, iară în 25 Aprilie, Dumineca Tomei, s'a îndeplinit actul instalării pe lângă bucurie generală.

În 20 Novembre (1 Decembre) 1918 marea adunare națională din Alba-Iulia, care a enunțat alipirea la România, l-a ales de vicepreședinte al Consiliului național dirigent și membru în deputațiunea, carea avea să prezenteze Majestății Sale regelui Ferdinand I hotărârile mării adunări naționale. Cu ocaziunea acestei prezentări a fost decorat cu marele ord „Steaua României”. Atât Academia Română cât și institutul geografic din București au ales pe I. P. S. Sa membru onorar.

În 18/31 Decembre 1919 în marele colegiu electoral a fost ales Metropolit-Primat al României, iară în 19 Decembre (1 Ianuarie 1920) a primit investitura din partea Majestății Sale

regelui Ferdinand I, în urma cărui fapt a intrat sedesvacanță în dieceza Caransebeșului.

Pe sărbătorile Nașterii Domnului Î. P. S. S. a venit la fosta sa reședință, și în ziua a doua a Nașterii Domnului și-a luat remas bun în catedrală.

În anul expirat 1925 rădicându-se biserica noastră ortodoxă a României la rangul de Patriarhat, Înalt Prea Sfinția Sa a devenit primul Patriarh al bisericei noastre autocefale române.

4. *Dr. Iosif Traian Badescu*, asesor ordinariu al senatului bisericesc, a fost ales a doua oară în sinodul eparhial extraordinariu întrunit în 8/21 Martie 1920. Alegerea fiind confirmată de Majestatea Sa regele Ferdinand I, a fost hirotonit și instalat în catedrala din Caransebeș în 27 Septembrie (10 Octombrie) 1920; eară în 29 Martie 1921 a avut loc investitura din partea Majestății Sale Regelui Ferdinand I.

S'a născut în 15 Maiu 1858 în Șopotul vechiu primind numele de botez „*Traian*”. A intrat în serviciul diecezei ca secretariu consistorial în 23 Septembrie 1889. Hirotonit, — ca celibdiacon în 21 Octomvrie 1890, hirotosit protodiacon în 6 Ianuarie 1893, iară presbiter hirotonit în 6 Ianuarie 1899. În 1902 Dumineca Sfinților Părinți, a intrat în tagma monahală, primind numele „*Iosif*”, iară în 1903, Marția Sfintelor Paști, a fost hirotosit protosincel, apoi în 25 Decembre, Nașterea Domnului, 1919 a fost hirotosit arhimandrit de I. P. S. Sa metropolit primat actualul Patriarh Dr. Miron E. Cristea, când a venit la Caransebeș spre a-și lua remas bun dela Eparhia Caransebeșului.

1. Deputații din dieceza Caransebeșului la congresul metropolitan din Sibiu pe anii 1927—1929.

Deputații preoțești :

1. În cerc. electoral I Caransebeș: Filaret Musta, arhiereu, vicar episcopesc, în Caransebeș;
2. în cerc. electoral II Logoj: Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj;
3. în cerc. electoral III Gătaia: Dr. Petru Barbu director de teologie în Caransebeș.
4. în cerc. electoral IV Oravița: Andreiu Ghidiu, protopresbiter în Caransebeș.
5. în cerc. electoral V Vêrșeț: Traian Oprea, protopresbiter în Vêrșeț.

Deputații mirenești :

1. în cerc. electoral I Caransebeș: Ilie Orzescu președ. Comunității de avere din Caransebeș;
2. în cerc. electoral II Logoj: Dr. George Dobrin, fost prefect, avocat în Logoj;
3. în cerc. electoral III Gătaia: Dr. Vasile Loichiță, profesor universitar în Cernăuți;
4. în cerc. IV Sasca-montană: Dr. Mihail Gropșian, senator, avocat în Timișoara;
5. în cerc. electoral V Oravița: Dr. Ioan Țicu, fost prefect în Oravița;
6. în cerc. electoral VI Bogșa-montană: Dr. Cornel Bojincă, deputat de Caraș;
7. în cerc. electoral VII Bozovici: Romulus Boldea, fost prefect în Lugoj, loc.-col. i. r. Borloveni-noi;
8. în cerc. electoral VIII Mehadia: Dr. Valeriu Braniște, fost șef de rezort în Lugoj;
9. în cerc. electoral IX Satul-nou: Dr. Ioan Jian, avocat în Timișoara;
10. în cerc. electoral X Vêrșeț: Găvrilă Mihailov, colonel în pens. în Vêrșeț.

2. Adunarea eparhială.

Membrii aleși pe periodul 1927—1931.

- Valeaboul: *Nicolae Cornean*, paroh în Apadia.
Dr. Virgil Budințian, prim medic orășeneșc în Caransebeș.
Iuliu Vuia, profesor la școala normală în Caransebeș.
- Logoj: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter în Logoj.
Dr. Gheorghe Dobrin, fost prefect, avocat în Logoj.
Dr. Căinș Brediceanu fost ministru, avocat București.
- Zgribești: Mandatul preotesc vacant.
Dimitrie Sgăvârdea, secretariu (director ep.) în Caransebeș.
Cornel Mircea, revizor școlar cl. II în Logoj.
- Făget: *Sebastian Olariu*, protopresbiter în Făget.
Dr. Gheorghe Gârda, avocat fost deputat, în Făget.
Dr. Iosif Popoviciu, profesor universitar în Cluj.
- Coșava: *Eugen Sudreșian*, preot în Coșteiu.
Simeon Ionașiu, învățător Marginea.
 Un mandat mirenesc vacant.
- Buziaș: *Ioan Geția*, protopresbiter în Buziaș.
Dr. Victor Mercea, fost suprefect, avocat în Timișoara.
Valeriu Boleanțu subprefectul jud. Timiș-Torontal în Timișoara.
- Jebel: *Dr. Dimitrie Cioloca*, diacon, profesor de teologie în Caransebeș.
Dr. Vasile Loichița, profesor universitar în Cernăuți.
Petru Savii, subrevizor de control în Timișoara.
- Ciacova: *Augustin Ghilezan*, protopresbiter în Ciacova.
Dr. Aurel Novac, notar public în Ciacova.
Constantin Diminescu, proprietar mare în Ciacova.
- Fizeș: *George Olde*, preot în Ferendia.
Ioan Penția, directorul liceului „Traian Doda” în Caransebeș.
Patrichie Râmneanțu deputat, inv. în penz. Timișoara.
- Vârșeț: *Traian Oprea*, protopresbiter în Vârșeț.
Gavrilă Mihailov, colonel în penziune în Vârșeț.
Alexandru Butoarcă, candidat de avocat, Vârșeț.
- Răcăjdia: *Romul G. Ancușă*, protopresbiter, cons. ep. în Caransebeș.
Dr. Nicolae Imbroane, deputat, avocat în Timișoara.
Terentie Buhescu, inginer silvic în Oravița mont.
- Sasca-mont.: *Alexandru Muntean*, protopresbiter în Răcăjdia.
Dr. Octavian Jucu, subprefect de Căraș, Oravița mont.
Dr. Mihail Gropșian, senator, avocat în Timișoara.
- Oravița-m.: *Virgil Musta*, protopresbiter în Oravița-montană.
Dr. Petru Cornean, prefect, avocat, în Oravița mont.
Dr. Pavel Liuba, primar comunal în Oravița mont.
- Recița-mont.: *Dr. Iosif Ieremia*, preot în Recița mont.
 Mandatul mirenesc oacant.
 Mandatul mirenesc vacant.
- Bocșa-mont.: *Mihail Gașpar*, protopresbiter în Bocșa-montană
Dr. Aurel Oprea, cons. de Curte de apel în pens. Bocșa-montană.
Octavian Furlugean, deputat în București.
- Caransebeș: *P. S. Sa Filaret Musta*, arhieru, vicar episcopesc în Caransebeș.
Ilie Orzescu, fost deputat, președ. Com. de avere, Caransebeș.
Aurel Moaca, consilier eparhial în Caransebeș.
- Teregova: *Andrei Ghidiu*, protopresbiter în Caransebeș.
Petru Fotoc, prim inginer silvic în Teregova.
Dimitrie Burai, inspector școlar în Timișoara.

- Mehadia : Mandatul preoțesc vacant.
Dr. Valeriu Branisce, fost șef de resort, publicist în Logoj.
Stefan Bornuz, prim inginer silvic în Orșova.
- Bozoviciu : *Gheorghe Noaghea*, presbiter, profesor de liceu în Caransebeș.
Romul Boldea, fost prefect, locot. col. în retragere Borlovenii-vechi.
Damaschin Stroca, prim inginer silvic în Bozovici.
- Satul-nou : *Ioan Murgu*, protopresbiter în Satul-nou.
Dr. Ioan Jianu avocat în Timișoara. *
 Un mandat mirenesc vacant.

3. Delegații Adunării eparhiale la Congresul național bisericesc

ce se întrunește în București.

- Dr. George Popoviciu*, protopresbiter în Logoj.
Sabin Evușian, protodiacon, inspector școlar în Timișoara.
Dr. Valeriu Branisce, fost șef de resort în Consiliul dirigent, în Logoj.
Dr. Mihail Gropșian, avocat, fost procuror suprem în Timișoara, senator, acum membru activ în consiliul superior legislativ.
Dr. Vasile Loichiș, profesor universitar în Cernăuți.
Ilie Orzescu, președintele Comunității de avere, în Caransebeș.

4. Consiliul Eparhial.

Președinte : Episcopul diecezan.

a) Secția administrativă-bisericească.

Consilieri stabili :

- Filaret Musta*, arhieru, vicariu episcopesc.
Romul G. Ancușa, protopresbiter.

Consilieri onorifici :

- Andrei Ghidiu*, protopresbiter în Caransebeș.
Traian Oprea, protopresbiter în Vêrșeș.
Dr. George Popoviciu, protopresbiter în Logoj, senator.
 un loc vacant.

Suplenți :

- Filip Pop*, presbiter, profesor la liceul „Traian Doda” în Caransebeș.
Isaia Popoviciu, paroh în Silha.
Aurel Spătan, preot în Sacul.

b) Secția culturală.

Consilier stabil : vacant.

Consilieri onorifici :

- Sabin Evușian* protodiacon, inspector școlar în Timișoara.
Dr. Valeriu Branisce, fost șef de resort, Logoj.
Ioan Marila revizor școlar în Logoj.
Ilie Orzescu, președintele Comunității de avere în Caransebeș.
Ioan Penția, directorul liceului „Traian Doda” în Caransebeș.

Suplenți :

- Sinesie Bistrean*, preot în Var.
Dr. Alexandru Morariu, fost senator, avocat în Caransebeș.
Dr. Aurel Oprea, consilier, șef-judecător în retragere, avocat în Bocșa-mont.

c) Secția economică.

Consilier stabil :

Aurel Moaca.

Consilieri onorifici :

Mihail Gășpar, deputat, protopresbiter în Bocșa-montană.*Dr. Dimitrie Cioloca* diacon, profesor de teologie în Caransebeș.*Romulus Boldea*, locot. colonel i. r., fost prefect al Severinului, în Borloveni-vechi.*Dr. George Dobrin*, fost prefect al fostului județ Căraș-Severin, avocat în Logoj.*Isidor Tătarin*, directorul Băncii Poporale în Caransebeș.

Suplenți :

Liviu Cornean, paroh în Caransebeș.*Constantin Călsun jun.*, director de bancă în Caransebeș.*Dimitrie Sgăvêrdea*, secretariu (director) eparhial.

5. Consistoriul spiritual.

Dr. Aurel Mihăescu, paroh în Logoj.*George Noaghea*, presbiter, profesor la liceul „Traian Doda” în Caransebeș.*Dr. Ștefan Pop*, protopresbiter, profesor de teologie în Caransebeș.

Suplenți :

Iosif Drăgoiu, paroh în Rusca montană.*Dr. Iosif Ieremia*, deputat, paroh în Recița-montană.

Cancelaria Consiliului Eparhial.

Secretar : (director eparhial) *Dimitrie Sgăvêrdea*.Secretar : (șef de cabinet) *Nicolae Cornean*.Fiscal : *Dr. Nicolae Ionescu*, fost senator, avocat în Caransebeș.

Defensor matrimonial : neîndeplinit.

Expert tehnic : *Mihail Cloșan* ing. silv. la Com. de avere în Caransebeș.

6. Oficiu de contabilitate și de cassă.

Controlor : *Dimitrie Sgăvêrdea*.Contabil : *Melania Benca*.Contabil ajutător : *Mihail Retezan*.Cassar : *Ioan D. Petrovicu*, presbiter.Esactor : *Tiberiu Buru*, candidat de preot.„ „ „ ajutătoriu *Teodor Roșca*, diacon episc.

7. Institutul teologic.

Profesori :

Dr. Petru Barbu, presbiter, director interim.*Dr. Dimitrie Cioloca*, diacon.*Dr. Ștefan Pop*, protopresbiter.*Dimitrie D. Popescu*.*Zeno Muntean*.*Filiș Pop*, presbiter, profesor de cântare și tipic.*Dr. Constantin Popasu*.*Antonie Sequens*.

Un post vacant.

8. Institutul pedagogic.

(Școala normală)

În urma statificărei profesorilor cuiează până la timp mai oportun.

9. Comisiunea examenului de cvalificațiune preoțască.

Președinte: P. S. Sa Episcopul diecezan.

Membrii esaminători:

Filaret Musta, arhieru, vicariu episcopesc.

Dr. Petru Barbu, director inter. al institutului teologic în Caransebeș.

Andrieu Ghidiu, consilieriu eparhial, protopresbiterul Caransebeșului.

Dr. George Popoviciu, consilieriu eparhial, protopresbiterul Logoșului.

10. Reprezentanța fundațiunei Dimitrie Peța.

Episcopul diecezan.

Fiscalul cons.

Ilie Orzescu, președintele Comunității de avere.

Un loc vacant.

Mănăstiri.*

Fiind Românii cei mai vechi locuitori ai Bănatului, și având ei, precum este și lucru firesc, organizație bisericească, este de sine înțeles, că a trebuit să aibă și mănăstiri, precum au și avut. Nu vorbim de cele și astăzi existente, cari sunt în posesiunea Sârbilor, pentru cari s'a fost pus în curgere proces ierarhic, ci atingem pe câteva din cele dispărute, de pe teritoriul diecezei; așa:

Mănăstirea dela Srediștea-mică. După tradițiune aci a fost mănăstire. În urma acestei tradițiuni la cazuri de boale, bolnavi și din depărtări năzuiau la biserica de aci. Nicolae Tincu Velea în istoria sa bisericească face amintire de un document despre această mănăstire, pe care preotul Vichentie Neagoe l-a dat igumenului mănăstirii dela Mesiciu, să-l citească, dela care apoi, — răposând acesta — nu l-a mai reprimat. Acel document ar fi demonstrat, că mănăstirea aceasta ar fi fost mai veche de șeșase sute de ani.

Această mănăstire să se fie desființat la propunerea sinodului sârbesc din 1774 de împăratul Iosif II.

Mănăstirea dela Vărădia era foarte veche după tradițiune. Ea își avea, după tradițiunea comunicată de protopresbiterul Petru Șuțu, începutul din timpul dupăce toți colonii aduși de Traian s'au încreștinat. A fost înzestrată cu moșii, apoi a fost devastată de Turci, și așa părăsită a zăcut în ruini 200 de ani, până când a scăpat Bănatul de sub stăpânirea Turcilor. Incă episcopul Spiridon Stibița auzind despre această mănăstire a poruncit, ca mănăstirea să se desgroape din ruini, care desgropare a suferit însă întârziere până în 1754. Protopopul Petru Șuțu istorisește

*) Datele despre mănăstiri sunt luate și expuse după inimosul și învățătul Nicolae Tincu Velea.

că restaurându-se mănăstirea în 1773 el însuși a sfințit-o cu hramul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu, fiind asistat de preoții locali Iancu Șuțu Gruici, Marcu Iorgovici-Brancovan și Ioan Miucico Constantinovici. La începutul anului 1800 a venit un călugăr trimis de episcopul Iosif Șacabent, care a trăit mai mult din darurile creștinilor. Mănăstirea a recăpătat din moșiile sale 45 de jugere. După moartea călugărului mănăstirea a rămas părăsită; capela s'a reparat în 1836—1839. Mai târziu proprietarul mare sârb, Baici a luat-o în posesiunea sa. Poporul s'a plâns la episcopie și metropolie, dară fără rezultat.

În Vărădia s'a născut învățatul Paul Iorgoviciu Brancovanu (1764—1808) și protopopul Petru Șuțu, devenit protopop al Vărădiei.

*

Mănăstirea dela Șemlac sau Morava. O biserică singuratică între Butini și Șemlac, numită de popor mănăstire. După tradițiune e de o vechime cu celelalte din Bănat. Tot după tradițiune, în 1721 fiind aproape de ruinare a restaurat-o un domn român Giuriscu; apoi după 50 de ani s'a desființat și această mănăstire, iară moșiile ei s'au dat mănăstirii S. Giorgiului, iară călugării ei au trăit din cerșit, pânăce împăratul Iosif II li-a interzis petrecerea aci, fiind avizați să meargă în mănăstiri. Poporul cercetează această biserică ca pe un loc sfânt.

*

Biserica veche din Logoj, încă s'a numit mănăstire. Ea era asemenea celei din Șemlac și Vărădia. Se susține că ar fi fost zidită în veacul al patrusprezecelea. S'a demolat lăsându-se numai frontispiciul. S'a demolat spre ireparabila pagubă a bisericii noastre atât din punct de vedere monumental cât și istoric național. Demolarea vechilor monumente sfinte — fie din orice interes — nu face onoare. Logojul nu trebuia să facă aceasta și autoritatea bisericească nu trebuia să permită.

*

În Caransebeș, biserica sfântului George, acum catedrală, încă se numia mănăstire. Locuința călugărilor se afla pe partea stângă a ierugei, numită mai nainte apa monahilor, aproape în dreptul bisericei, afirmative în casa devenită mai apoi a renumitului protopresbiter Tomiciu, odăile și arătau forma de cele. Astăzi renovată și adaptată, e proprietatea avocatului Dr. Nicolae

Ionescu. Faptul, că din sus de biserică se află moara episcopască, iară din jos lângă biserică, o moară, care pe timpuri era proprietatea unui preot Bona, acuma ajunsă în proprietatea privată a actualului Prea Sfințit Episcop Dr. Traian Badescu, încă demustă, că acest teritoriu întreg a fost sau proprietatea episcopiei, sau a mănăstirii.

*

Mănăstirea dela Partoș e încă foarte veche. În vechea capelă a mănăstirii e înmormântat Iosif metropolit al Timișoarei. Acesta trebuie să fie fost român; el nu ocură între arhieriei, sârbești. El trebuie să fie avut reședință în Timișoara înainte de venirea Turcilor. Această mănăstire încă a fost desființată cu celelalte, iară moșiile ei au fost luate de erariu, cămară, dela carea primia în schimb mănăstirea Mesiciu 400 meți de grâu.

*

Mănăstirea dela Ciclova. Pe dealul păduros „Călugăra“ lângă Ciclova-montană încă a fost o mănăstire de o vechime cu celelalte. Aflând Ciclovenii niște icoane și având cunoștință că acolo a fost mănăstire, au făcut săpături și așa în 1859 au dat de o peșteră, care se cunoștea a fi fost lucrată de mână omenească și că a fost locuința unui pustnic. S'au aflat aci, afară de icoane, și alte obiecte bisericești și așa peștera s'a întocmit în capelă. Popor din toate părțile cercetează acest sfânt locaș, care acuma e pe cale a se desvolta. Mănăstirea veche se pare a fi reînviat, căci astăzi funcționează aci ca stareț ieromonahul Vartolomeiu Durăin, preot însuflețit pentru chemarea sfântă. Afară de aceste mănăstiri au fost și altele mai neînsemnate.

*

Mănăstirea dela Ogradena-vechie „Mrăcunea“ din carea a rămas numai fundamentul bisericei și respective zidul descoperit.

Mai sunt în Bănat mănăstiri în posesiunea sârbilor de origine românească, pentru cari s'a pus în curgere proces ierarhic. Așa Mesici, Sângiorgiu, Bezdin, bine situate, iară mai modeste Zlatița, Baziaș, Voilovița.

*

În timpul mai nou, sub arhipăstorirea fericitului episcop Nicolae Popea, s'a zidit din colectele întreprinse de zelosul monah Macarie Gușcă, o frumoasă bisericuță cu două turnuri

în Valea Godinova la „Izvor“, lângă Bocșa-montană, cu menirea ca să devină un însemnat loc de închinare. Aci s'a instituit ca ieromonah Macarie Gușcă, zelului căruia poate e a se mulțami rezultatul frumos, zidirea bisericei.

Păcat numai, că înainte cu câțiva ani, așa zicând împrejurul bisericei, pe pământul statului s'au colonizat corturari. Un lucru acesta, care nu poate să ne facă cinste, și e de regretat. Poate s'a avut în vedere nobilitarea colonilor.

*

Izvorul Miron. Apă tămăduitoare, în hotarul comunei Margina, în tractul Făget. I-s'a dat numele „Miron“ cu ocaziunea vizitațiunei canonice a actualului Î. P. Sfințitului Patriarh Dr. Miron E. Cristea, în timpul arhipăstoririi sale ca Episcop al Eparhiei noastre a Caransebeșului. Prin colecte s'a pus baza zidirei unei biserici. Lucrările nu sunt încă pe deplin terminate. E de regretat că nu se află personalul monahicesc corăspunzătoriu.

*

Peatra scrisă. Loc de peregrinaj, pe teritoriul comunei Armeniș. S'a pus la cale colectă, și e de sperat că în curând se va ridica o capelă corespunzătoare.

===== .

PROTOPRESBITERATELE.

Tractul Bisericii-albe.

Reședința protopresbiterală acum Răcășdia. Numărul sufletelor : 39.253.

Protopresbiter. Alexandru Munteanu

Judecătoria protopresbiterală.

Mem b r i :

Vasile Iorga, paroh în Slatina.
Simeon Luca, paroh în Iladia.
Teodor Panciovan, par. în Iertof.

Petru Danescu, paroh în Berliște.
Pavel Brinzei, paroh în Macoviște.
Nicolae Balmez, paroh în Vrani.

Membri suplenți :

George Simu, par. Petrila.
Augustin Gruescu, par. Ciorda
Defensor matrimonial: vacant.
Notariu: vacant.

Ioan Groșșan, par. în Cărbunari.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Berliște, 881. Petru Danescu, paroh, George Danescu, capelan, Ioan Groșșan învățător.

Berzasca, 1635. Arsenie Columba, adm. paroh., N. Tutunariu inv. și Lucr. Marta inv. Biserica-albă*), 766. Parohie vacantă., Nic. Lițăreț, inv.

Bogodini, 664. (p. Slatina), Aurel Ciulin adm. par., Traian Secoșan inv.

Cărbunariu, (p. Sasca-montană), 1908. Ioan Groșșan, paroh, Mih. Groșșan, inv. prov. Carlsdorf, (p. Moldova-nouă), 346. Filie la Moldova-nouă împreună cu Padina-Mateiu. (p. Moldova-nouă) inv.: Ion Ungurean.

Ciorda, (p. Iam), 581. Augustin Gruescu paroh. Ioan Ursu inv.

Ciuchici, (p. Răcășdia), 1820. George Lința, adm. par. Traian Simu paroh, Jivan Belca și Toma Bufan inv.

Coronini, (p. Moldova), 1023. Pavel Bufan, adm. par. Volumnia Gava învățătoare. Gornea Liubcova, (p. Sichevița) 1169. Aurel Marta par. și inv.

Iam, 792. Ștefan Otonoga adm. paroh. Toma Surlaș inv. 1 post vacant.

Iertof, (p. Varadia), 599. Teodor Panciovan, paroh, Corneliu Panciovan capelan, Vasile Miclea, inv.

Iladia, (p. Răcășdia), 1407. Simeon Luca, paroh, Traian Simu adm. par. George Verca și Eremia Verca inv.

Langenfeld, filie la Biserica-albă.

Macoviște, (p. Răcășdia). 665. Pavel Brinzeu, paroh. Emanuil Imbri inv.

Mircovaț, (p. Berliște), 952. Coriolan I. Roșca paroh, Gheorghe Daina, inv. Un post de inv. vacant.

Moldova-nouă, (Boșneag) 4256. Ioan Orăviceanu, Const. Popescu, capelan perm. Romul Bortos, inv. dir., Alexandru Moisi, Alexandru Vladulescu, Aurora Liuba și Volumnia Liuba, inv.

Năidăș, (p. Slatina), 2287. Svetoazar Mutașcu, paroh, Petru Muntean administrator parohial, Nicolae Sucaciu, Romul Pitic, Adrian Pitic și Valeria Sucaciu inv.

Nicolinț, (p. Ciuchici), 1061. George Runcan paroh, Sofronie Puis, preot.

Un post de învăț. vacant, Teodor Murgu inv.

Padina Mateiu, 499. Filie la Moldova-n. împreună cu Carlsdorf. Iosif Marișescu, inv.

Petrila, (p. Răcășdia), 774. George Simu, paroh. Traian Bosică, inv.

*) Atașată la Vêrșet.

Pojejena-rom., 881. Vasile Blașiu, adm. par. și învățător
 Răcășdia, 2658. Alexandru Munteanu protopresbiter, Gh. Simion paroh, Iancu Berlogia
 paroh. Silvia Guga învățătoare, George Guga inv., dir. Nicolae Mircea inv. Emilian
 Novacovici inv.
 Rusova-nouă, (p. Berliște), 424. Parohie vacantă. Octavian Morariu, inv.
 Rusova-veche, (p. Berliște), 402. Pavel Vișan paroh, Simeon Muia învăț.
 Sasca-montană, 1406. Teodor Iorga, adm. paroh. Constantin Dăneși inv.
 Sasca-rom., (p. Sasca-montană) 1296. George Mihailoviciu, adm. par.
 Slatina, 1204. Vasile Iorga, paroh, Teodor Iorga, capelan, Nistor Trandafir inv.,
 un post vacant.
 Socolari, (p. Răcășdia), 1517. Valerie Nediciu, paroh, Toma Radulea, inv., Rozalia
 Crețan, învățătoare.
 Sichevița, 2617. Ilie Jurescu adm. paroh., postul de inv. vacant.
 Șușca, (p. Baziaș), 678. Alexandru Blașiu, paroh și învățător.
 Vrani, 1543. Nicolae Balmez, paroh, Traian Constantin, paroh. Michail Anca inv.,
 Maria Anca, învățătoare.
 Vraniș, (p. Răcășdia), 1214. Simeon Bartolomeiu, paroh, Cornel Petroviciu, paroh.
 Corneliu Lazăr învățător, 1 post vacant.

Tractul Bocșei-montane.

Reședința protopresbiterală Bocșa-Montană. — Numărul sufletelor 39.126.

Protopresbiter: *Mihail Gașpar.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Un loc vacant.	Petru Ieremia, paroh în Călnic.
Solomon Andreescu, paroh în Biniș.	Un loc vacant.
Un loc vacant.	Un loc vacant.

Membrii, suplenți:

Petru Vuc, paroh în Bocșa-română.	Un loc vacant.
-----------------------------------	----------------

Defensor matrimonial: Dr. Alexandru Popoviciu, avocat în Bocșa-montană
Notariu: vacant.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Barbosu, (p. Ramna), 803. Pompil Costea par., I. Dragoescu inv. de stat.
 Biniș, (p. Bocșa-română), 1502. Solomon Andreescu, par., Vasile Bojinca inv.
 Iuliana Firca măritată Bojinca, învățătoare de stat.
 Bocșa-montană, 1970. Mihail Gașpar protopresb., Lazăr Ciorman, Dimitrie Zgriban
 inv. Ion Florea și Elena Loga inv. de stat.
 Bocșa-română, 2979. Petru Vuc par., George Munteanu par., Valeriu Ionescu paroh,
 Miron Popoviciu, Valeriu Micloși, Viorica Micloși și Cornelia Ioanovici inv. de stat.
 Călnic, 1924. Petru Ieremia paroh, Petru Albean paroh, Octavia Gașpar și Solomon
 Modor inv. de stat.
 Cuptoare, (p. Recița), 644. Mihail Belcea, administ. paroh. și inv.
 Dezești, (p. Furlug), 937. Nicolae Ivu adm. par. și inv.
 Doclin, (p. Tirol), 1021. P. Drăgan, adm. par., o parohie vacantă. Laurențiu Suciu
 inv. de stat.
 Dognecea, 2220. Patriciu G. Lugojan paroh. Pantelimon Dajdea, Emil Spindler, Rozalia
 Husca și Lucreția Moisui inv. de stat.

Doman, (p. Recița), 548. Ioan Oprea, adm. par., Ion Franț inv. de stat.
 Duleu, 721. Petru Țamșa, adm. paroh. Petru Hiriza inv. de stat.
 Ezeriș, (p. Bocșa-montană), 1360. Lazăr Voin și Ioachim Jurca parohi. Margareta Lisi inv. de stat.
 Fizeș, 1170. O parohie vacantă. Victor Sciopoane paroh, Ioan Cotărlă, Simeon Tomescu și Francisc Derzsi învățători de stat.
 Fărlug, 1764 Aureliu Avramescu, adm. par. Post de inv. vacant.
 Iersig, (p. Jidovin) 479. George Nicorescu adm. par., Victor Trailovici inv. de stat.
 Jidovini, 1148. Parohia vacantă. Petru Sfera, Ioan Chevereșan inv.
 Moniom, (p. Călnic), 468. Trăilă Bogdan adm. par. G. Stăiculescu inv. de stat.
 Ocna de fer, (p. Bocșa-mont.), 1037. Aurel Simu paroh. Valeria Căpriță și Olga Muntean inv. de stat.
 Ramna, 1668. Teofil Bucșa paroh, Pavel Sârbu, Ach. Mărgărie și Aurelia Mărgărie inv. de stat.
 Recița-montană, 3574. (pop. fluctuantă) Dr. Iosif Ieremia paroh. Postul de inv. vacant.
 Recița-română*, 1939. Ioan Vida, paroh, Trandafir Lugojănel inv. de stat.
 Soceni, (p. Recița-montană), 1008. Antoniu Foiș paroh, Ioan Dorca inv. de stat.
 Surducul-mare, (p. Forotie), 605. Constantin Bălean paroh, Iosif Popovici, N. Șola, inv. de stat.
 Târnova, (p. Recița-mont.), 2404. Ioan Turnea, paroh. O parohie vacantă, Pavel Muntean iun., Pavel Muntean sen. și Ecaterina Adam inv. de stat.
 Țerova, (p. Recița-mont.), 786. Ioan Pincu, adm. paroh., Florin Uzun inv. de stat.
 Valeamare-Pogănești, (p. Duleu), 683. Teofil Nistor, paroh. G. Fată inv. de stat.
 Valea-paii, (p. Ramna), 1145. Emil Stoian, par. Cornel Crainicescu inv. de stat.
 Văliug, 1273. Sofronie Manescu paroh. Sofron Mărșu, Ios. Vezoc, Gizela Iung, Ecăt. Țăcan inv. de stat.
 Vasiova, (p. Bocșa-mont.), 771. Coriolan Zuiac, par. Iacob Bosică inv. de stat.
 Vermeș, 565. Augustin Aldan, paroh. N. Neagoe inv.

Tractul Buziașului.

Reședința protopresbiterală Buziaș. — Numărul sufletelor 28.802.

Protopresbiter: *Ioan Geția.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Ioan Gherga, preot în Icloda.
 Aron Moise, preot în Silagiu.
 Ioan Ionescu, paroh în Jebel.

Avram Ciocoiu, paroh în Vucova.
 Vichentie Pirtea, preot în Sinersig.
 Moise Alecsiu, paroh în Sacoșul-turcesc.

Membrii suplenți:

Două posturi vacante.

Defensor matrimonial: Dr. Victor Mercea, avocat în Timișoara.

Notariu: Petru Bulgia, inv. în Buziaș.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Berini, (p. Stamora-română), 1192. Emanuil Georgescu, paroh și inv.
 Berecuța, (p. Birta) 314. Zaharie George, adm. par., inv.
 Birta, (p. Birta), 426. Ioan Mărgineanșu, paroh. Ioan Bocșan inv. de stat.
 Blajova, (p. Nichișoara), 420. Aureliu Gherga adm. par. Ilie Gaja inv. de stat.
 Buziaș, 987. Ioan Geția protopresbiter. Post inv. vacant.
 Cadar, (p. Tormac), 564. Tovie Perian, par. Alesandru Lazar, inv. de stat.

Căpăt, (p. Sinersig), 553. Parochia vacantă, se administrează prin Valeriu Blajovan, capelan în Hodoș.

Cerna, (p. Stamora-română), 742. Alecsandru Ioanoviciu par. Ioan Dunca inv. de stat.

Chevereșul-mare, 1352. George Popescu par. Moise Barbulescu paroh, Valeriu Minea inv. și Iuliana Popoviciu învățătoare de stat.

Dragșina, (p. Chevereșul-mare), 407. Ioan Buliga, paroh. Cornel Jucu inv. de stat.

Dubos, (p. Tormac), 717. Isaia Suru, paroh. Moise Băcila învățătorii de stat.

Folia, 641. Liviu Șandru, paroh., Traian Gavrița inv. de stat.

Hitiaș, (p. Băile Buziaș) 1357. Georgiu Ciocoiu, paroh. Dimitrie Moise inv. de stat.

Icloda, (p. Sacoșul turcesc), 483. Ioan Gherga, adm. par., Regina Popovici inv. prov. d. s.

Jebel, 2887. Ioan Ionescu, par., Coriolan Popoviciu, par., Ioan Russu paroh, Adrian Pitic dir. Gregoriu Paliciu, inv., Eftimie Crașovan inv., Trăila Păpaș inv., Ilavița Jivan inv. de stat.

Liebling, fiile la Stamora-română. 38.

Mănăstirea, (p. Birda) filie la Birda, 162. Simeon Ghisa inv. de stat.

Opațița, (p. Deta). 785. Tiberiu Margineanțu paroh., Ioachim Imbroane inv. prov. d. s.

Racovița, (p. Băile Buziaș), 1154. Remus Cloambeș paroh. Simeon Idvorean, Maria Crișan inv. de stat.

Sacoșul-turcesc, 925. Moise Alexiu, adm. par., Aureliu Alexiu cap., Simion Paulescu inv. de stat, Sidonia Ardelean inv. de stat.

Sacoșul-mare (Sacoșul-unguresc), (p. Băile Buziaș) 2981. Zaharia Humița paroh, Romulus Crăinicescu inv. dir., Ioan Roșescu inv., Grigorie Horhoianu inv., Iconia Lugoian inv. de stat.

Sân-George, (p. Birda), filie la Birda, 169. Nicolae Fer inv. de stat.

Sculea, (p. Gataia), 525. Dimitrie Botău, par. Ioan Draghiciu, inv. de stat.

Silagiu, (p. Buziaș), 992. Aron Moise paroh. Ig. Petroviciu și Pavel Rămneanțu inv. d. s.

Sinersig. 598. Vichentie Pirtea adm. par., Octavia Pirtea și Augustin Ruffu inv.

Șipet, 2550. Nicolae Stoia, paroh, Iuliu Popoviciu par. Iosif Pataki inv. dir., Mihail Barbu inv., Etelca Pataki inv. de stat.

Sîrbova. (p. Bacova), 895. Emanoil Pirtea, adm. par., George Andraș inv. prov. d. a.

Șoșdia, 1188. Petru Bohariu paroh. Valeriu Petanec inv., Andronie Botoș inv. d. s.

Stamora-rom., 883. Valeriu Petroviciu, paroh. George Clecan, capelan. Postul de inv. vacant.

Uliuc, 871. Ilie Cocos, paroh. Petru Pop inv. de stat.

Unip, (p. Uliuc), 596. Iuliu Crainic paroh, Dimitrie Petcu inv. de stat.

Vucova, (p. Nichișoara), 508. Avram Ciocoiu, par. Pavel Drinca inv. de stat.

Tractul Caransebeșului.

Reședința protopresbiterală Caransebeș. — Numărul sufletelor 57.487.

Protopresbiter: *Andrei Ghidiu.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Ilie Pepa, paroh în Armeniș.
Treia locuri vacante.

Nicolae Cornean. paroh în Apadia.

Membrii suplenți:

Ioan Popoviciu, preot în Iaz.

Ioan Jucos, preot în Zervești.

Defensor matrimonial: Dr. Petru Barbu, dir. inst. teol.

Notariu: Vacant.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Apadia, (p. Delinești), 992. Nicolae Cornean, paroh., Ioan Cârdaș, inv.

Armeniș, 2939. Ilie Pepa, par. Florea Băcilă, Nicolae Bona inv. Ofelia Deac învățătoare, Antoneta Babeu inv.

Bolvașnița, (p. Cârpa), 842. Ioan Muntean par. Post. de inv. vac.

- Borlova, (p. Caransebeș), 1579. Nicolae Cojocariu paroh, Nistor Bocicai învățător, Manusî născ. Vuia învățătoare.
- Brebul, (p. Zorlențu-mare), 1486. Adrian Cioloca, paroh. Andrei Franț învățător.
- Buchin, (p. Cârpa) 697. Postul de preot vacant, Pavel Iacob inv.
- Bucoșnița, (p. Cârpa), 870. Pantelemon Domil, paroh. George Suru și Petru Domil inv.
- Caransebeș, 4219. Andreiu Ghidiu, protopresb., Liviu Cornean paroh, Petru Bancea paroh.
- Cârpa, 1097. Victor Suru par., Zacharie Gabriel și Miron Corici inv.
- Cicleni, (p. Caransebeș), 239., filie la Dalci. Isaia Șiefăniță inv.
- Cireșa, 567. Ioan Turcan, par. Romulus Boc, inv.
- Ciuta, (p. Obreja), 658. Antoniu Novac preot. Stefan Țigriș inv.
- Crâjma, (p. Ferdinand), 712. Iacob Neagoe administrator parohial. G. Francescu, învățător.
- Dalci, (p. Caransebeș), 593. Parohia vacantă. Ioan Borlovan, inv.
- Delinești, 1011. Teodor Muntean, adm. par. C. Dalia inv. substituită, la școala comunală. Postul inv. vacant.
- Feneș, (p. Armeniș), 918. Vasile Paica par., Maria Lupucean învățătoare.
- Ferdinand, 374, filie la Cireșa. Ioan Gander inv.
- Glimboacă, (p. Ferdinand), 2181. George Frățilă, paroh. Vir. Stefanigă, Nicolae Simeria și Petru Crăsnic învățători; Iuliana Simeria născ. Dittert, învățătoare.
- Goleș, (p. Cârpa), 802. filie la Bucosnița. Zaharia Bedelici învățătoare.
- Iaz, (p. Obreja), 816. Eftimie Jianu administrator parohial, Ioan Popoviciu preot în retragere, Trandafir Buru învățător.
- Ilova, (p. Slatina), 1231. Parohia vscantă. George Tătucu, învățător și Emilie Tătucu, învățătoare.
- Jupa, (p. Caransebeș), 409. Iosif Mircea, paroh. Solomon Bistrea, inv.
- Maciova, (p. Căvăran), 557. Ioan Borlovan, paroh. Cornel Roșca, inv.
- Mal, (p. Ferdinand), 520. filie la Crâjma. Mihai Petroviciu, inv.
- Marga, (p. Rusca-montană), 1814. Nic. Ivanescu, par. I. Olariu, inv. Emilia Olariu, inv.
- Mărul, (p. Ferdinand), 1644. George Popoviciu, paroh, Petru Lugojenel și Teodor Anca, învățători.
- Mutnicul-Mare, (p. Căvăran) 776. George Bria admin. parohial, I. Roșca învățător.
- Obreja, 2064. Patriciu Rădoi, paroh. Pavel Cepău, Ioan Soma și Paraschiva Soma inv.
- Ohababistra, (p. Ferdinandsberg), 850. Ioan Țerovan paroh. Paulina Feneșan și N. Gavrilă inv.
- Ohabamutnic, (p. Zăguzeni), 691, Ioan Lăpăduș, par. Ilie Cornean inv.
- Ohabața, (p. Delinești), 303. Petru Dalea adm. par. și învățător.
- Peștere, (p. Căvăran), 717. Parohia vacantă. Rusalin Neagoe inv.
- Petroșnița, (p. Cârpa), 1270. Ilie Popoviciu, adm. par. Ilie Bugariu și Mihai Anderca inv.
- Poiana, (p. Caransebeș), 1354. Florea Cioloca paroh. Filimon Popoviciu și Eugenia Stingu inv.
- Prisaca, (p. Zăguzeni), 660. Ioan Daicoviciu, paroh, Pavel Maroievici învățător.
- Prisian, (p. Cârpa), 499. filie la Buchin. Simion Vornic inv.
- Rueni, (p. Caransebeș), 743. Mihai Seracin, adm. par. Valeriu Tătucu și Maria Tătucu inv.
- Rugi, (p. Caransebeș), 807. Petru Suru, paroh. Petru Bernat inv. la șc. comunală și Floarea Teculescu învățătoare.

Ruginosu, (p. Zăgujeni), 300. Romul Jurchescu adm. paroh; George Cornean înv.
 Rusca, (p. Teregova), 1416. Ilie Sârbu capelan; Ioan Humița și P. Humița înv.
 Rusca-montană, 1156. Iosif Dragoi par., Maria Haidu, Ana Blaj și Aurora Böhm înv.
 Ruschița, 97. filie la Ruscberg.
 Sadova-nouă, (p. Slatina), 550. Simion Șandru, adm. par. Dimitrie Ștepanescu înv.
 Slatina-mică, 950. filie la Sadova-nouă. Mihail Spunei, Simeon Șandru și Toma
 Suru, înv.
 Teregova, 3057. Ioan Bogoeviciu paroh. Dimitrie Stoichescu paroh. Atanasia Muica,
 Ioan Borza, Elena Pervulescu, Emilia Stoichescu, Elena Stoichescu și Ion Cucuruz înv.
 Turnul, (p. Caransebeș), 440. filie la Rueni.
 Valeaboul, (p. Caransebeș), 781. Ilie Mihuța paroh. Aurel Dimcea, înv.
 Valeadeni, (p. Delinești), 1006. Ioan Ivan adm. paroch., Floria Ivan înv.
 Valeamare (p. Ferdinand), 498. filie la Voislova. Nicolae Popoviciu înv.
 Valișoara, (p. Cârpa), 1036. Florea Suru, adm. par., Valeriu Suru capelan, Traian
 Dămășescu și Ana Dămășescu, înv. subst.
 Vamamarga, 101. (p. Ruscberg), filie la Marga.
 Var, (p. Obreja), 994. Sinesie Bistreanu, preot. Eliseiu Știopu și Nic. Sirbu înv.
 Vêrciorova, (p. Cârpa), 1388. Martin Vernichescu, paroh. Pantilie Matei, învățător.
 Voislova, (p. Ferdinand), 690. George Adam, par. Valeria Ștefanigă, înv.
 Zăvoiu, (p. Ferdinand), 536. filie la Cireșa. Andrei Beg, înv.
 Zăgujeni, 441. George Sperlea, adm. par. Nicolae Cornean, înv.
 Zervești, (p. Caransebeș), 773. Ioan Jucos, adm. par. Postul înv. vacant.
 Zlagna, (p. Caransebeș) 579. Nichifor Lazar adm. par., Constantin Velcu, înv.

Tractul Ciacovei.

Reședința protopresbiterală Ciacova. — Numărul sufletelor 20.396.

Protopresbiter: *Augustin Ghilezan.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Pavel Cimponeriu, adm. paroh. în Cebza.	Nicolae Chicomban, paroh în Ghilad.
Nicolae Popa, paroh în Foeni.	Două locuri vacante.
Ioan Coșariu, paroh în Tolvadia.	

Membrii suplenți:

Trifon Cocora, paroh în Partoș.	Vasilie Terebenț, paroh în Petroman.
---------------------------------	--------------------------------------

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: Dimitrie Țieran, paroh în Ghilad.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Banloc, 2064. Constantin Doboșan, Eliseiu Mureșian parohi, Petru Chiu, Alexandru
 Mihaiu, Agata Negru, Minerva Mihaiu înv. de stat.
 Butin, 311, Nicolae Călnicean adm. par. și învățător.
 Cebza, (p. Ciacova), 1348. Pavel Cimponeriu, adm. paroch, Gheorghe Treta
 adm. paroch. Simeon Bosica și Ana Cucu înv. de stat.
 Ciacova, 1043. Augustin Ghilezan, protopresbiter, Ioan Pincu capelan protopresb.
 Ioan Gruescu, Vasile Rebigea, Ida Velcean și Magdalena Olariu înv. de stat.
 Denta, 1179. Aurel Bota adm. paroh, Vasilie Stoica înv. Spasie Crâsta înv. de stat.
 Detta, 488. Petru Bizerea adm. par. Aurel Crainicescu înv. sup. de stat.

Foeni, 1236. Nicolae Popa par. Procopiu Șimian învăț.; Ana Lazaroviciu mărit. Șimian, învățătoare.
 Gad (Rudna) 321. Dimitrie Petcu adm. par. și învățător.
 Gaiul-mic, (p. Stamora), 556. Atanasie Reja adm. paroh. Postul de învăț. vacant.
 Ghilad, 2295. Nicolae Chicomban par., Dimitrie Țieran par., Maria Popoviciu, învățătoare. Ștefan Crețu, Const. Ciocărlie învăț. de stat.
 Giuleș, 1096. Nicolae Brănuțiu, paroh., Trifon Ardelean învăț. de stat.
 Lighed, (p. Jebel), 1157. C. Tismonariu, paroh. Petru Arnăuț, învăț.
 Macedonia, (p. Ciacova), 888. Nicolae Țuca par., Aurel Miloș și Ersilia Stoica învăț. de stat.
 Obad, (p. Ciacova), 607. George Lungu paroh, George Teodorescu învăț. de stat.
 Omor, (p. Denta), 311. Toma Porumb adm. par., Maria Vuian învăț. de stat.
 Partoș, (p. Banloc), 612. Trifon Cocora, paroh. George Crețu învăț. de stat.
 Percosova (p. Butini) 495. Iulian Farcaș par. Nicolae Catina învăț. de stat.
 Petroman. (p. Ciacova), 1188. Vasiliu Terebenț, paroh. George Terebențiu capelan, Aurel Bălan învăț., Aurora Sosbun, Milan Constantinovici, Iuliana Câmpian învăț. de stat.
 Rudna 441. Aurel Popoviciu adm. par.
 Toager, (p. Giera), 942. Aureliu Maghețiu par. Mihai Simu învăț. de stat.
 Tolvadia, 979. Ioan Coșariu paroh. Ioan Dehelean, Sabina Cercel învăț. de stat.
 Voiteg, 836. Ștefan Țieran, paroh. Alexandru Țieran, învăț. Ionel Băcală învăț. de stat.

Tractul Făgetului.

Reședința protopresbiterală Făget. — Numărul sufletelor 27.364.

Protopresbiter: *Sebastian Olariu.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Dimitrie Iosof, preot în Bujor.
 Serafim Băian, paroh în Margina.
 Alex. Popovici, paroh Bucoveț.

Virgil Lugoșan, preot în Botinești.
 George Gerbacea, preot în Brănești.
 Teodor Baianțu, paroh Românești.

Membrii suplenți:

Eug. Sudreșianu, paroh Coștei.

Ioan Stefanovici, paroh Cliciova.

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: vacant.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Balosești, (p. Tomești), 223. Filie la Jupanesti.
 Băsești, (p. Făget), 584. Victor Iclozan, paroh, Ioan Petrescu învăț.
 Bătești, (p. Făget), 505. Romul Raduloviciu adm. par. Post învăț. vacant.
 Bichigi, (p. Făget) 891. Patriciu Miculeș paroh, post învăț. vacant.
 Birna, (p. Bujor), 468. Parohie vacantă. Post învăț. vacant.
 Botești, (Bujor), 196. Filie la Jurești.
 Botinești, (p. Bujor), 532. Virgil Logojan, adm. par. Post învăț. vacant.
 Brănești, (p. Făget) 579. George Gerbacea adm. paroh. Post învăț. vacant.
 Breazova, (p. Curtea), 460. Ioan Alesandrescu, adm. par. Postul de învăț. vacant.
 Bucovețiu, (p. Bujor), 836. Alex. Popoviciu, paroh., Ioan Sferdeanu învăț.
 Bujor, 608. Dimitrie Iosof, adm. par., Dionisie Dragulescu, învăț.
 Cliciova, (p. Bethlenháza), 1319. Ioan Stefanovici, paroh. Coriolan Belgia, învăț.
 Coșava, 584. Tiberiu Gerga, paroh. Valeria Gerga n. Furdian învăț.
 Coșavița, (p. Coșava), 156. Filie la Homojdia.

Coșteiu, (p. Coșavița), 582. Eugeniu Sudreșan, paroh.
 Crivina, (p. Curtea), 324. Parohia vacantă. Post inv. vacant.
 Curtea, 1280 Filimon Titel, adm. par. Petru Iana capelan. Post inv. vacant.
 Drăgsinești, (p. Făget), 325. filie la Mutnicul-mic.
 Drinova, (p. Bujor), 419. Samson Logojan par. Post inv. vacant.
 Făget, 1130. Sebastian Olariu, protopresb. Traian Mihailovici, Vasile Olariu, Elena Vadász și Ana Seracin inv.
 Fărășești, (p. Curtea), 497. Nic. Gherga adm. par. și inv.
 Furdia, (p. Făget) 899. George Garoiu, Emil Damșa, par.
 Gladna-română, (p. Făget), 729. Iosif Unipan adm. par. Postul inv. vacant.
 Gladna-montană, (p. Făget), 280. filie la Gladna-română.
 Goizești, (p. Tomești), 185. filie la Romanesti.
 Hauzești, (p. Făget), 347. filie la Furdia.
 Homojdia, (p. Coșava), 362. Corneliu Fărăș paroh.
 Dumbrava, 11. filie la Băsești.
 Jupanești, (p. Tomești), 333. Parohia vacantă. Post inv. vacant.
 Jupani, (p. Bujor), 567. Petru Lascu, par. Aurel Arone inv.
 Jurești, (p. Bujor), 325. Dimitrie Sándor par. Post. inv. vacant.
 Luncani, (p. Tomești) 676. Nicolae Jula, preot și inv.
 Margine, (p. Coșava), 557. Serafin Băian, paroh. Simeon Ionașiu, inv.
 Mutnicul-mic, (p. Făget), 363. Parohia vacantă.
 Nemeșești, (p. Coșava), 154. filie la Coșava. Post inv. vacant.
 Petroasa, (p. Curtea), 532. Parohia vacantă. Post inv. vacant.
 Poeni, (p. Curtea), 500. Gheorghe Seracin adm. par. și inv.
 Fogănești (p. Bujor), 533. Parohia vacantă. Post inv. vacant.
 Povărgina, (p. Făget), 488. Dragutin Blidariu adm. par. Postul de învățător vacant.
 Romanesti, (p. Tomești), 599. Teodor Baianțu, paroh. Ioan Muntean, capelan.
 Post inv. vacant.
 Sarazani, (p. Bujor), 530. Parohia vacantă. Postul inv. vacant.
 Seceni, (p. Bujor) 306. Parohia vacantă.
 Sintești, (p. Făget), 811. Partenie Mateiu par. Coriolan Ionescu cap. Post inv. vacant.
 Sudriaș, (p. Bujor), 557. Parohia vacantă, Ioan Toma inv.
 Surducul-mic, (p. Bujor), 810. Nicolae Brândeu, paroh. Valeriu Chiș inv.
 Susani, (p. Bujor), 703. Samson Petric, administrator parohial. Miron Petric cap.
 Ioan David inv.
 Temerești, (p. Făget), 998. Nicolae Cibian, par., Dimitrie Suciu inv.
 Tomești, 436. Aureliu Barboniu adm. par. și inv.
 Zolt, (p. Făget), 350. Parohia vacantă. Ioan Udrea inv.
 Zorani, (p. Coșava), 276. filie la Margine.

Tractul Logojului.

Reședința protopresbiterală Logoj. — Numărul sufletelor 32.019.

Protopresbiter: *Dr. George Popoviciu.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Iosif Tempea, preot în Logoj.
 Isaia Popoviciu, preot în Silha.
 Ioan Enuica, paroh în Oloșag.

Aureliu Spătan, paroh în Sacul.
 Dr. Aurel Mihaescu, paroh în Logoj.
 Corneliu Biro, paroh Herendești.

Membrii suplenți:

Deocamdată lipsesc.

Defensor matrimonial: vacant.

Notariu: vacant.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Boldur, (p. Logoj), 800. Vasile Voda, Virgil Voda parohi.
 Căvâran, 950. Eftimie Lăpăduș, par. Postul inv. vacant.
 Cîreșu, (p. Criciova), 437. Toma Birescu, par. Dimitrie Secoșan, inv.
 Criciova, 874. Silviu Secoșan, paroh. Postul de învățător vacant.
 Criciova II (Colonia ruteană), 343 ieromonahul Ghedeon Pranișchi, adm. paroh.
 Crivina, (p. Criciova), 438. Postul preoțesc vacant.
 Dragomirești, (p. Furlug), 631. Ioan Jurca preot. Postul inv. vacant.
 Gavojdia, 1009. Samson Petric par. Demetriu Morariu, paroh. Ion Sîrbu, inv.
 Harmadia, (p. Logoj), 413. Ioan Popovici adm. par. Postul inv. vacant.
 Herendești, (p. Logoj), 937. Corneliu Biro, par. Postul inv. vacant.
 Hezeriș, (p. Bethlenháza), 495. Traian Gașpar, adm. par. Postul inv. vacant.
 Hodoș, (p. Logoj), 549. Simeon Blajovan, adm. paroh, Valeriu Blajovan, cape-
 lan. Postul inv. vacant.
 Honoric, (p. Logoj), 988. George Biberia par. Gherasim Popoviciu, inv.
 Jdioara, (p. Gavojdia), 1084. George Vior, paroh. Postul învăț. vacant. La școala
 comună postul de inv. vacant.
 Jena, (p. Gavojdia), 526. Dimitrie Lupea, par. Romulus Ioanoviciu, inv.
 Logoj, 8260. Dr. George Popoviciu, protopresbiter, Iosif Tempea, Dr. Aurel
 Mihaescu, Mihai Jigorea, par. Aurel Lazar diac. George Onae, Const. Liuba inv.
 Logojel, (p. Logoj), 1203. Ioan Alexandrescu par., Nicolae Vânătu par. Ioan
 Popescu, inv.
 Măguri, (p. Logoj), 773. Iulian Balangean, preot. Postul de învăț. vacant.
 Nădrag, 524. Constantin Popoviciu adm. par.
 Oloșag, (p. Logoj), 674. Ioan Enuica, paroh. Postul inv. vacant.
 Remete Pogănici, (p. Furlug), 558. Alexandru Voșcinaru, adm. par. Postul
 inv. vacant.
 Sacul, 1037. Aurel Spătan, administ. paroh. Vasile Tărian, inv.
 Satul-mic, (p. Logoj), 567. Ioan Danciu, paroh. Postul inv. vacant.
 Scăiuș, (p. Furlug), 956. Postul preoțesc și cel inv. vacant
 Selbăgel, (p. Gavojdia), 596. Ion Bucovan par. Aurel Aldan inv.
 Silha, (p. Szapárfalva), 848. Isaia Popoviciu, paroh. Victor Popoviciu, paroh.
 Postul de inv. vacant.
 Tapia, (p. Logoj), 512. Mareș Humița, adm. paroh. Traian Miși, învățător.
 Tincova, (p. Sacul), 779. Petru Adam adm. par. Andrei Rachitovan, inv.
 Visag, (p. Vecseháza), 742. Ioan Stîrcociu, preot. Postul inv. vacant.
 Zgribești, (p. Sacul), 709. Romul Șandru par. Postul inv. vac.
 Zorlenț-mare, 2249. Antoniu Atnagea par., Iacob Dabiciu par. Postul inv. vacant.
 Zorlenț-mic, (p. Zorlenț-mare), 558. Petru Bălu, adm. paroh. Postul de învă-
 țator vacant.

Tractul Mehădiei.

Reședința protopresbiterală Mehădia. — Numărul sufletelor 64.026.

Administrator protopresbiteral: Mihail Costescu.

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Nicolae Novacoviciu, par. în Gârbovăț.
 George Tătu, paroh în Iablanța.

Dionisie Goanță, paroh în Lăpușnic.
 3 locuri vacante.

Membrii suplenți:

Vasile Popoviciu, adm. par. în Pătaș.

Mihail Costescu, adm. par. în Eșelnița.

Defensor matrimonial: vacant.

Ilie Imbrescu, adm. par. în Mehadica.

Notariu: Constantin Dure, paroh în Orșova.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

- Bănia, 1899. Pavel Bogoieviciu, paroh, Silviu Novacovici, par., Pavel Bogoievici, inv.
Adela Novacovici și Aurora Bogoievici învățătoare.
- Baia nouă, filie la Plavișevita.
- Băile-Erculane, 109. filie la Pecenișca. Dimitrie Martinescu, inv.
- Bârza, (p. Topleț), 344. filie la Topleț. Nicolae Șchiopu, învățător.
- Bogoltin, (p. Cornereva), 2145. Grigorie Vasilescu, adm. par. Simion Temeș inv.
- Borlovenii-noui, (p. Prigor). 686. Traian Căljun, par., George Matei inv.
- Borlovenii-vechi, (p. Prilipă), 1026. Timoteiu Borchescu, adm. par. Emilia Teodorovici învățătoare.
- Bozoviciu, 3255. Nicolae Bihoiu și Romulus Novacoviciu, par., Mihail Șuveți, George Mihailovici, Ioan Ieva și Simion Lazar învățători.
- Canicea, (p. Domașnia), 481. filie la Domașnia. Nicolae Barbeș inv.
- Coramnic, (p. Orșova), 365. filie la Tuferiu.
- Cornea, 1447. Nicolae Vălean, par., Nicolae Aron, inv. Ecaterina Aron, învățătoare.
- Cornereva, 4864. Ioan Grozavescu și George Belcota, par., Rafael Letea, Solomon Popescu și Ion Roescu, învățători.
- Crușoveț, (p. Cuptoare), 832. filie la Cuptoare. Grigorie Cristescu, inv.
- Cuptoare, 960. I. Trailoviciu, adm. par., Nic. Goanță, capelan. Petru Coca și Vichente Ursulescu inv.
- Dalboșeț, 2316. Nicolae Badini, par., Petru Budescu, Vasile Grozav, inv. și Eufrosina Dragilă, învățătoare.
- Domașnia, 2067. Simeon Răzvan, paroh. Vasile Usonescu par., Mihail Vladucean, Borchita Horescu învățătoare și Ilie Romănu inv.
- Dubova, (p. Ogradena), 529. filie la Ogradena. Enache Mărșu, inv.
- Eșelnița, (p. Orșova), 1194. Mihail Costescu, adm. par., Constantin Vladu și Iosif Moacă, învățători.
- Gârbovăț, (p. Bania) 1912. Nicolae Novacoviciu, par., Nicolae Bololoi, Ilie Micicoi inv., Livia Popescu, învățătoare.
- Globucraiova, (p. Iablanita), 883. Zacharie Popoviciu, adm. par. Grigorie Popoviciu, capelan. Nicolae Fișteag, învățător.
- Globurău, (p. Plugova), 597. Parohia vacantă, Simeon Răzvan, inv.
- Iablanita, 1633. George Tătucu, paroh, Ioan Terfaloagă, inv. și Viorica Harambaș, învățătoare.
- Jupalnic, (p. Orșova), 1594. Pavel Magdescu, paroh. Gavril Baiăș și Luca Ghergulescu inv.
- Lăpușnicel, (p. Pârvoa), 957. Felician Nemoian, adm. par., Petru Șandru, inv.
- Lăpușnic, (p. Dalboșeț), 2180. Dionisie Goanță, paroh., Novac Găvan, inv.
- Tațiana Goanță, învățătoare.
- Luncavița, (p. Teregoa), 1267. Iosif Nemoian, adm. paroh., Petru Dragulete și Lica Dragulete, învățători.
- Mehadia, 2054. Aurel Colojoară, adm. par. Ioan Têrfaloagă, inv. dir., Iancu Bacila, Ianăș Belciu, inv. și Victoria Belciu, învățătoare.
- Mehadica, 2335. Ilie Imbrescu, administrator par., Mihail Ienea adm. par., Mihail Cristescu și Gheorghe Uzonescu, inv., Maria Imbrescu, învățătoare.
- Mocerș, (p. Dalboșeț), 1181. Petru Suciu, paroh., Dionisie Badini, inv.
- Ogradena-veche, 854. Parohia vacantă. Emilian Cismaș, inv.
- Ogradena-nouă filie la Ogradena-veche.
- Orșova, 1208. Constantin Dure, paroh., Vasile Balanescu, Iancu Străin, Constantin Bătea, Nicolae Foiăș, Iosif Risler, Alexa Năday, Natalia Lányi și Irma Feneșan, inv.; Danilă Țunea inv. și Maria Vladu învățătoare, la școala C. F. R.

Pătaș, (p. Prilipăt), 1174. Vasilie Popoviciu, adm. par., Petru Popoviciu capelan, Zacharie Lazarescu inv. Lucreția Lazarescu învățătoare.
 Pecenișca, (p. Băile Erculane), 598. Dimitrie Popoviciu, adm. par. Olimpia Miutescu, învățătoare.
 Pârvoa, 1021. Eugeniu Căljun, adm. par.. Iacob Berzanesco și Ilie Draghiciu, inv.
 Petnic, (p. Iablanita), 1242. Traian Nemoian par., Constantin Giurginca și George Jurchescu inv.
 Plugova, 1397. Trifon Adamescu, adm. paroh., Nicolae Vladucean inv. Sevestia Vasilescu învățătoare.
 Plavișevita, 470. Iacob Dragulescu adm. par. Nicolae Pitic inv. subst.
 Prigor, 1504. Iosif Câmpian, paroh, Iosif Toader inv., Sofia Zarva, învățătoare.
 Prilipăt, 1826. Eremia Borchescu par., Săfronie Sêrbu și Ioan Bojincă inv.
 Putna, (p. Prigor), 466. filie la Prigor. Dimitrie Valulescu, inv.
 Rudăria, (p. Bănia). 2613. Ioan Goanță și Nicolae Careba, par., Alexandru Dinu, inv.
 Alimpie Rădulea, inv. și Viorica Dragila, învățătoare.
 Șopotul-nou, (p. Dalboșet), 1336. Ioan Goanță, adm. par. Post de inv. vacant.
 Șopotul-vechiu, (p. Dalboșet), 1363. Emil Chimbir, par., Iosif Grozav inv.
 Tisovița, (p. Plavișevita) 309. filie la Plavișevita. Melania Dragulescu inv.
 Toplet, 1717. Alecsandru Dărăbanț, paroh., Zaharia Blidariu, Gheorghe Băltean inv., Savela Băltean și Ioana Blidariu învățătoare.
 Tufări, (p. Orșova), 577. Toma Nicolici, adm. par., Aurel Moaca învățator.
 Valeabolvășnița (p. Plugova), 1412. Zacharia Grozavescu, adm. par., Nicolae Roșet, Ioan Bașulescu învățători.
 Verendin, (p. Mehadica), 2127. Toma Suru, paroh. Martin Velescu, inv., Emilia Ciclovian măr. Velescu, învățătoare.

Tractul Oraviței.

Reședința protopresbiterală Oravița. — Numărul sufletelor 26.167.

Protopresbiter: *Virgil Musta.*

Judecătoria protopresbiterală.

Membrii:

Acseentie Popovici, paroh în Gêrliște.
 George Neda, par. în Oravița-rom.
 Ilie Ciorei par. în Broșteni.

George Popa, paroh în Greovaș.
 Aurel Iana, paroh în Maidan.
 Petru Bernaz, paroh în Secaș.

Membrii suplenți:

Vasile Murgu par. Ciclova-montană.

Veniamin Bălan paroh în Cacova.

Defensor matrimonial: Postul neîndeplinit.

Notariu: Ilie Ciorei, par. în Broșteni.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii

Agadici, (p. Maidan), 708. Alesandru Dobrescu, preot adm., Ioan Simu, preot disponibil, Aurelia Dobrescu inv. prov.
 Anina, filie la Maidan, 452. Ioan Ștefan dir. inv.
 Broșteni, 1447, (p. Oravița). Ilie Ciorei, paroh., Simion Alexiu, paroh, Aureliu Popoviciu, inv., Gh. Doga inv.
 Cacova, 1863. Veniamin Bălan, par., Valeriu Dabiciu, capelan, Coriolan Cocora inv. Sidonia Crețan, învățătoare.
 Calina, (p. Cacova), 574. Parohia vacantă. Cornelia Blaj. inv. la școala de stat.
 Cârnecea, (p. Forotic), 563. Toma Simu, paroh. Valeriu Simu inv. sup.
 Ciclova-montană, (p. Oravița), 1697 Vasile Murgu, par. Vasile Jian, Ioan Muntean inv., un post vacant.
 Ciclova-rom., (p. Oravița), 3231. Ioan Stoia, par., Petru Lungu, par., Ioan Mărgan, inv., Simion Balan inv., Cornelia Mircea inv. prov.
 Ciudanovița, (p. Maidan), 477. Ioan Toader, par. Post de inv. vacant.

Comoriște, (p. Forotic), 1029. Petru Șușan, par., Iosif Nicolaeviciu, paroh. Aureliu Dabiciu, inv. prov.
 Forotic, 1243. Ioachim Dabiciu, paroh, Mitrofan Ciorei, paroh. Ioan Dabiciu, inv., Pavel Frențiu, inv.
 Gherliște, (p. Crașova), 1516. Acsentie Popoviciu, par. Antonie Gropșian, învățător. Un post vacant.
 Goruia, (p. Crașova), 677. Lazar Ștefan paroh. Măria Șdic învățătoare sup.
 Giurgiova, (p. Cacova), 670. Parohie vacantă. Ioan Caprița, învățător.
 Greovaș, (p. Cacova), 1088. Gheorghe Popa par. Iuliu Lorințiu, paroh. Ioan Popa capelan, Constantin Rusovan, învățător.
 Jitini, (p. Maidan), 387. Filip Voina, adm. par. Post. inv. vac. George Miuța, inv. sub.
 Maidan, 1017. Aureliu Iana, paroh., Nicolae Câmpian, par., Pavel Miclea, inv. Un post de inv. vacant.
 Mărcina, (p. Vrani), 1118. Iosif Caragea paroh, Eugen Popoviciu par. Aurel Farca, învăț., Ersilia Gergam. Polgâr, învățătoare.
 Oravița-mont., 1085. Virgil Musta, protopresbiter. Ion Cioc, inv. dir.
 Oravița-rom., (p. Oravița), 870. George Neda, par., Cornel Jurca, paroh. Carol Lazăr, inv.
 Rachitova, (p. Oravița), 794. Toma Stan, paroh, Titu Ciorei, paroh, Alexie Olariu, capelan. Constantin Simu, învățător.
 Secaș, (p. Cacova), 923. Petru Bernaz, paroh. Nicolae Blaj, Anghela Păsărică inv. prov.
 Tievaniul-mare, (p. Cacova) 647. Se adm. de Petru Bernaz preot în Secaș.
 Tievaniul-mic, (p. Cacova), 911. Romulus Suciu, par., Liviu Cotărlă, învățător.
 Varadia, 1181. Cuzman Jianu, paroh. Ștefan Dragulescu, inv. dirig. Ioan Treicu, inv. la școala de stat, Paraschiva Donciu și Elena Farca inv. prov.

Tractul Panciovei.

Reședința protopresbiterală Satul-nou. (Banatskonovosele) — Numărul sufletelor 31.620.

Scaunul protopresbiteral.

Președinte: *Ioan Murgu*, protopresbiter.

Membrii:

Damian Popescu, paroh în Ovcea.
 Ioanichie Neagoe, par. în Petrovasela.
 Iancu Milu, paroh în Uzdin.

Victor Popovici paroh în Sntul-nou.
 Marcu Boldovină, par. în Doloave.
 George Șdicu, paroh în Seleuș.

Membrii suplenți:

Nicolae Popoviciu, par. în Alibunar.
 Valeriu Perin, adm. par. în Glogoni.

Ștefan Sperchez, par. în Petrovasela.
 Alexandru Guga par. în Cubin.

Defensor matrimonial: Constantin Dimian, capelan în Petrovasela.

Notariu: Victor Popovici, paroh în Satul-nou.

Comunele cu poșta ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

Alibunar, (Alibunar) 2372. Nicolae Popoviciu, paroh. Victor Bojin cap. Simeon Lațcu, inv. comunal.
 Cubin, (Kovin) 996. Alexandru Guga paroh, Desideriu Cioc, Petru Bela inv. com.
 Deliblata, (Deliblato) 2421. Izidor Saberca, par. Sava Guțu, și Vir. Mihailoviciu inv. com.
 Dobrița, (Dobrica) 160. Ilie Bojin, adm. paroh. Postul de inv. vacant.
 Doloave, (Dolovo) 1763. Marcu Boldovina, par. Sofia Rusovan și Emilia Vlădăriu, învățătoare comunale.
 Frantzfeld, (Banat Kraljevicevo) 34. filie la Panciova.
 Glogon, (Glogoni) 759. Valeriu Perin, adm. paroh. Simeon Perin, inv. comunal.
 Iabuța, (Jabuka) 359. Filie la Glogoni. Postul de inv. vacant.
 Mramorac, (Mramorak) 946. Simeon Popoviciu, par., Traian Popoviciu, capelan, Savu Nicolaeviciu și Nicolae Boșan, inv. comunale.

Omolița, (Omolița) 372. Pavel Topală, adm. par. Postul de inv. vacant.
 Ovcea, (Ovca) 1363. Damian Popescu, par. 2 posturi de inv. vacante.
 Panciova, (Pancevo) 720. Să adm. de protopr. Ioan Murgu. Postul de inv. vacant.
 Petrovasela, (Vladimirovac) 6497. Ioanichie Neagoe și Stefan Sperchez, parohi,
 Constantin Dimian, capelan, Ana Velcelean, învățătoare com. 7 post. de inv. vacante.
 Satul-nou, (Banatskonovoselo) 5176. Ioan Murgu, protopresbiter, Victor Popoviciu, par.
 Traian Gugulean, inv. com., 10 posturi de inv. vacante.
 Seleus, (Seleus) 2677. George Șdicu și Coriolan Suciu, parohi, Victor Bojin, inv. com.
 3 posturi de inv. vacante.
 Uzdin, (Uzdin) 5692. Iancu Milu, Traian Bojin, par. Iulian Onciu capelan, Trifu
 Șocardă și Pavel Topală învățători comunali. 7 posturi de învățători vacante.

Tractul Vêrșetului.

Președinta protopresbiterală Vêrșet. — Numărul sufletelor 35.544.

Scaunul protopresbiteral.

Omul lipsă

Președinte: Traian Oprea, protopresbiter.

florilor, fie ele flo

Membrii:

caută să le smulgă St. Mihai.

Un post vacant.

Cel cult dimpotrivă. arcoveț.

George Olde, paroh în Ferendia.

rumseței lor.

Ioan Mităr, paroh în Straja.

Multă lume nici

Membrii suplenți:

mânt?

enaț.

2 posturi vacante.

Floarea a lăsat-o Coștei.

o, să ne țină fial: Ioan Naia, preot în Marghita-mare.

și întărească erian, paroh în Vlačicoveț.

dăm uitări

ultimă și N-rul sufletelor, preoții și învățătorii.

sufleteas

agiale al Salean, par. Ioan Albai, inv. Toate școalele sunt de stat în

oia.

Costiș p. Vrsac) 2082. Victor Trailoviciu par. 2 par. vac. Maria Varga n.

cu inv. Două post. inv. vac

Dejan, (p. Moravița), 240. Filie la Gherman. Traian Edu învățător.

Ferendia, 1420. George Olde, paroh. Aurel Crăciun, Trifon Lunca învățător.

Gătaia, 1254. Petru Raica, paroh. Dumitru Supercean, director, Nicolae Catina,

Ioan Copăcian, Ladislau Fuchs, Isidor Schulz, învățători, Maria Molnariu, inv.

Gherman, (p. Jamul-mare) 588. George Pascu, paroh. Danilă Petrescu, învățător.

Ghertenis, 1401. Petru Șandru, paroh. N. Teorean, învățător.

Grebenăț, (Grebenac p. Iesenova) 2955. Stefan Balea, par., 1 parohie vacantă. Nicolae

Oltean, inv., 2 posturi inv. vacante.

Iabuca, (Iablanka) (p. Vrsac), 766. G. Băiașiu, adm. par.

Jamul-mic, (Mali Zam) (p. Vrsac), 830. Teodor Cozacu, inv.

Jamul-mare, 301. Moisi Mregea, adm. paroh și inv.

Karlsdorf, 59. Filie la Nicolinț-mare.

Lațunaș, (p. Jamul-mare), 270. Se adm. prin preotul Moise Mregea din Jamul mare,

Traian Edu, inv.

Marcoveț, (Markovac) (p. Vrsac), 1139. Pavel Stoian, par. 2 post. inv. vacante.

Marghita-mare, (Velika Margita) 1440. Ion Naia, adm. par. Ioan Naea, George Iorga, inv.

Mesici, Mesic p. Vrsac), 699. Filie la Iabuca. Postul inv. vacant.

Nicolinț-mare, (Nikolinc) 3683. Teodor Petrică, par. O parohie vacantă. Traian

Petcu, inv. 5 posturi inv. vacante.

Oreșat, (Oresac p. Straza), 716. Parohia vacantă. Postul inv. vacant.

Parta, 46. Filie la Oreșat.

Ritișor, (Ritisevo) (p. Vlačikovac), 1326. Cuzman Lăpădat, paroh. Teodor Rabagia,

inv. și 1 post vacant.

Sălcița, (Salcica) (p. Vrsac), 978. Ioan Tătucu, paroh. Postul inv. vacant.
 Srediștea-mică, (Mala-Srediște) (p. Vrsac), 646. Alecsandru Vărădean, adm. par. Postul inv. vacant.
 St. Ianăș, (Sveti Iovan) (p. Mariolana), 1666. Lazar Cărdu, adm. par. M. Nica, inv.
 St. Mihaiu, (Sveti Mihailo) 4371. Corneliu Cure, par., Teodor Cioban, adm. par.
 Nicolae Bagiu, Paulina Vacariu și Maria Stanciu, inv., 5 post. inv. vacante.
 Straja, (Straza) 1764. Ion Mităr, paroh. Corneliu Șdicu capelan. 3 post. inv. vacante.
 Șemlacul-mare, (p. Murava), 960. Teodor Popovici, paroh, o parohie vacantă.
 Constantin Baia și Ion Brezga, inv.
 Vêrșei, (Vrsac) 1064. Traian Oprea, protopresb., Adam Fiștea, cap. protopresb.
 Un post inv. vacant.
 Vlaicoveț, (Vlaikovac) 989. Stefan Perian, paroh. Nicolae Boldea, învățător.
 Voivodinți, (Voijvodinc) (p. Podporani), 1505. Octavian Păuța paroh, o parohie vacantă. 2 post. inv. vacante.

paroh. Carol

roh, Alexie Olariu,

la Păsărică inv. prov.

preot în Secaș.

u Cotârlă, învățător.

dirig. Ioan Treicu, inv. prov.

Monachi.

Vartolomeiu Cor. Durain, ieromonah și stareț la biseră montană.

Macarie Gușcă, ieromonah la biserica „Izvor” dela Vale-nărilor sufletelor 31.620.

Gedeon Pranișchi, ieromonah, păstorește pe Rutenii din c

Anania Rosocha, ieromonah, păstorește pe Rutenii din co

„nou.

Preoți Militari.

Iosif Serafin, protopresbiter.

Terențiu Bugariu, preot militar în pensiu.

atul
av.
ar.
ate.
tă.
sb.
hie

Omul lipsit
florilor, fie ele flori
caută să le smulgă,
Cel cult dimpotrivă. 1
rumseței lor.

Multă lume nici nu știe
mânt?

Floarea a lăsat-o Dumne
e, să ne țină firea senin
și întărească, să ne a
dăm uitării tot
sufletească.

giale al

A LITERARĂ.

paroh. Carol

roh, Alexie Olariu,

la Păsărică inv. prov.

preot în Secaş.

au Cotârlă, învăţător.

dirig. Ioan Treicu, inv.

prov.

la biseri

de la Vale, numărul sufletelor 31.620.

Rutenii din c

enii din col

nou.

flor
cau
Cel
rum

Cât de veselă e curtea casei, încărcată de podoaba florilor și iarași cât de stearpă este privirea asupra unei grădini, din mijlocul căreia nu ne surâd colorile vii ale florilor. În schimb cât de frumoase sunt ferestrele mici ale căsuțelor țărănești, cari cu bogăția florilor lor înflorite delectează ochiul obosit, înviorează pe cel abătut și recrează aspectul împăinjenit. Olcuțele cu flori întotdeauna zâmbesc atrăgător din ferestrele, ce se scaldă în razele aurii ale soarelui.

Soldații cântând și cu flori la chipiu pornesc în bătălie întru apărarea patriei în primejdie.

Cu flori au fost încununate clopotele bisericilor, ce s'au rechiziționat în timp de război. Cu flori au fost petrecute pe drumul lor cel mai de pe urmă.

Capul miresei îl împodobești cu flori de mirt, pentru că florile sunt simbolul nevinovăției.

Mamei suferinde sau celui căzut la pat, ce-i poți oferi mai potrivit decât o floare, o floare care ca și un balsam răcoritor îi aduce alinare.

Când aștepti un mosafir, casa ți-o împodobești cu flori de tot neamul.

Oferi cuiva o masă, ții să ai flori, cari cu culoarea și mirosul lor dulce să întărească frageda legătură a prieteniei.

Îți iai rămas bun dela cel pe care-l iubești, îi dai un mănunchi de flori, deasupra căruia îți cade lacrima de duioasă despărțire.

Spre aducere aminte păstrezi o floare presată, de care te leagă amintiri plăcute.

În fața unui buchet împetrișat cu flori înviorătoare ți-se deschide inima, ți-se ușurează respirația.

Avem flori cu înfățișare tristă, precum și flori, cari, rumene la față, saltă de bucurie.

Floarea unde o pui, ea va sta bine: la păhar sau pălărie, la chică ori la ureche.

Dar florile nu ne dau numai recreare sufletească, ci și vindecare trupească, căci din sucii lor să pregătesc leacuri pentru slăbiciunea omenească.

Fastul oricărei serbări încă îl ridică florile.

Ele exprimă omagiile celor supuși față de suveranii lor. Calea presărată cu frunze smulse din inima rozelor este covorul cel mai sublim peste care ușor lunecă pașii celor ce sunt chemați să ne facă bine.

Florile au fost și sunt și astăzi insignii împărătești.

Decorul cel mai sărbătoresc al altarului sunt florile.

Mormântul Domnului numai atunci e mormânt adevărat, când e învălit în mireasma florilor așezate împrejurul lui.

La răspântii, unde evlavia credincioșilor a ridicat o cruce de lemn, sub chipul blând al Maicei Preciste arde o candelă, de care e atârnat un mănunchi de flori îndoleate.

La popoarele înaintate în cultură cimitirele sunt adevărate florării.

Orice cimitir e trist, dar mai trist ca un cimitir, care e lipsit de podoaba florilor, nici că se poate, căci rugăciunile rostite în fața căpătâiului celor așezați în groapă și florile, ce înflor pe marginea mormintelor, sunt ultimele fire, cari ne leagă de morții noștri. Mortului anume ce îi mai poți da, decât o floare însoțită de o rugăciune.

Florile dau la multă lume pânea cea de toate zilele. În Italia și în Franța de Sud sunt ținuturi, cari trăesc numai din venitul produs de florile exportate în țări străine. Olanda cea mică cultivă sute și sute de hectare de flori, cari flori drept recunoștință contribue la bunăstarea acestui popor sânguincios.

Dela războiul cel mare și crâncen încoaci și la noi în țară se cultivă florile mai cu zor, dovadă că, orice s'ar zice, înaintăm în cultură.

*

Lăstarii acoperiți cu flori cândide ne prevestesc primăvara, ne prevestesc învierea. „Florile sunt gândurile luminate ale pământului“ zice poetul. Florile sunt razele de soare ale casei noastre. De aceea să cultivăm florile, căci prin cultivarea lor cultivăm simțeminte nobile, să cultivăm florile pe întrecute, dar mai pe sus de toate să cultivăm floarea cu coloare 'n roșu, galben și albastru.

AUREL MOACA

DIN TRECUTUL LOGOJULUI.

— Continuare din anul 1927 —

III.

Vechea cetate.

Cine, când și în ce împrejurări s'a zidit cetatea Logojului nu se poate afla, cum nu se poate afla nimic cert nici despre începuturile localității însăși. Exista oare pe timpul Romanilor și dacă nu, aproximativ mai târziu când își ia începutul?!

Istoricul Logojului nostru până azi nu e făcut de nime. În ungurește sunt expuneri de mai multe date și de schițări sistematizate de repausații: Pesty și Iványi, dar o istorie formală ne lipsește.

Incidental și în treacăt, în nex principal cu alte studii, amintiri mai circumstanțiale, ori că mai depărtate, naturalminte că s'au făcut adeseori și trebuiau să se facă. În românește însă și acestea sunt *rara avis*, sau cum se zice la noi corb alb!

Din unele însemnări ale mele (anul 1885) aflu, că la 1859 bănașanul de mândră trecere Dr. Atanasie Marian *Marienescu*, ar fi tipărit în Logoj, ori că altundeva o broșurică, al căreia titlă ar fi: „*Istoricul orașului Logoj schiță*”. Că în adevăr ar fi tipărită această cărțuie de *Marienescu*, ori că de altul și cum îi titlă adevărată nu pot spune. Nu am dat și nu pot da de ea! Poate că ghicesc însă adevărul, dacă identific scrisul din vorbă, cu o altă publicațiune mică sincronă?

În 27 August (călindar nou) 1859, s'a prăznuit cu mare fast iubileul de 100 ani, dela *începerea* zidirii bisericii mari, închinată Adormirii Maicii Domnului (ruga la Sântămăriamare). Cu ocaziunea aceasta s'a imprimat o făscioară de câteva frunze, istorisitoare despre zidirea monumentală; până bine de curând unică la toți românii din patru unghiuri!

Nu am ajuns să văd nici această cărțuie. Bănuesc însă să fie fătul lăudatului obraz; care absolvind *iuria* în 1857, pare că era poporean al numitei biserici, ca practicant (mai apoi ca vice-

notar și asesor la sedriă; congregația din 31 Octomvrie 1862) la județul Caraș.

Că orașul deunde și-ar fi luat numirea și că ce însemnează „Logoj” nu se poate stabili! Noi ținem cu tărie la obârșia neaoșă românească a acestui giuvaer al neamului; grave și multiple sunt împrejurările pe cari ne întemeiăm. La rândul lor ungurii încă nu se lasă mai pe jos și îl reclamă bărbătește nației lor. Altcum ei sunt de credință, că întreg Banatul are la baza originii sale nota ungurizmului; sau că mai precizat vorbind, slavii din părțile acestea, începând cu vremea lui Stefan cel Sfânt, s’au ungurizat deabinelea, mai vârtos pătura de sus și de mijloc, cum și cea cu câțva brumă de avere.

În lungul și grosul întunec al vremurilor apuse, prima-dată se face mențiune sigură de Logoj, la anul Domnului 1333, sub numele de „Lucas”.

În un crâmpei de tablou latinesc despre zecineala papei Ioan al XXII lea, din anul 1333, (pe atunci papii rezidau în Franția, captivitatea Babilonică de 65 ani) se spune, că preotul catolic Bălaș din Logoj (*Lucas*) din protopopiatul Săbeșului, și-a împăcat porția sa pe trei ani; „Blasius sacerdos de *Lucas* solvit pro III pensas”.

Ungurii zic, că Lucas e *Lugaș* și *Lug*, păduriță, frunzar și frunzar de vie. Pe vremi unii voiau a deriva Logojul din slavonicul *Luh*, livadă, râț uscat. Alții cred că Logojul se derivă din sârbescu! și slovacul *Lug*, va să zică păduriță.

În schimb nici ai nostri nu sunt mai puțini extravaganti! Logojanul de mare marcă, Basiliu Maniu, în valoroasa sa operă „Disertațiune istorico-critică și literară, tractandă despre originea Românilor din Dacia-Trajană”, Timișoara 1857, nu alta, fără rupt ales scoate Logojul din latinescul *Locus*, adecă Loc. Al ii mai dihai în ale etimologiei noastre de odinioară, ne duc ață până în desișul păduriceii sfinte a Romei: „*Lucus*”, adecă păduricea zeilor. Poate azi i-am zice *Huciu*, în loc de *Luciu*, ca să putem secunda încâtva gramaticului Quintilian († 42) la anapoda-i dicțiune (din Instituțiunile Oratorice) „*Lucus a non lucendo*”.

Dacă nu dăm de numele de azi al Logojului ca localitate, amintesc ca o curiozitate, că trecutul știe totuș de o persoană Logoj. În 1300 era Michai fiul lui Lugas: „Michael filius Lugas”. Dar se pomeneste un Mihai fiul lui *Luguoș* și la anul 1274!

Spre răsărit de opidul Făget, între Margina și Sintești, este satul Zorani. Acesta exista la începutul veacului al XVI-lea. În hotarul lui este o vâlcea. În timpuri secetoase sacă pe d’antregul. Valea aceasta are numirea de „Valea Logojului”.

Groși, un sătuleț spre nord-ost de Făget, e pomenit tot pe acest timp. Are în aretul său o vână de deal, cu numele de „Logojana”.

Comuna Temerești, amintită tot pe la începutul veacului al XVI-lea, are o porțiune de hotar care poartă numele „Logojana“.

Margina, pe vremi comună cu rol social și politic; mai târziu avea și cetate. Prima veste despre existența ei e din 1365, pe vremea lui Ludovic cel Mare. În un document din anul 1766 se spune, că are o livadă cu numele „Lugojan“.

Limitrof cu Logojul la sud e comuna Herendești. La 1650 ființă ca moșie a fiscului. Pe hotarul acestei localități se află o tablă de pământ de muncă (arabile), numită „Logojana“.

La 16 Octomvrie 1510, regele Ungariei Vladislau, cu decretul său liberat din Târnavia (Nagyszombat), îndrumă capitulul din Buda, ca să dea din satele și moșiile comitelui din Arad Francisc de Harazth unele pertinenții fetelor lui: Ana și Ecaterina. Între acestea occură un sat din apropierea Logojului, numit *Câlboești*, *Câldoești*, sau **Logoj**. (Kwlduesth, Kwlböesth, Kwlboest, alio nomine Lwgas, lwgas).

Mai întimpinăm un fel de cătun (grup de odăi), la anul 1464 în apropierea Vraniului ori al Iladii.

Regele ungarilor Matia Corvin ordonă, că fraților Vrányi să li se dea în primire unele sātuțe, între cari și „lwgoth“. Diecii îl scriau așa, dar românimea i-a zis pe nume: Logoj!

Odinioară nu a existat, dar în a II jumătate a secolului al XVII-lea se menționează și apoi ființază până azi, un sat, vecinaș cu Logojul: „*Lugojel*“. Beamterii (slujbașii) șvabi și cehi de pe vremi, îl marcau „Lugochell!“.

În județul Bihor există un sat curat românesc cu numele de Logoj.

Din un hrizoy datat la 1340 se știe, că cuvântul, sau mai adecvat vorbind, substantivul, numele propriu Logoj, se află și în Bosnia, atât ca localitate, cât și ca persoană: „*Lugach*“.

Ca nume propriu de persoană l'am avut noi și străinii și continuăm a-l avea. Pe la 1609 exista în Logoj un nemeș Ioan Logojan, Ioannes Lugosy. Acesta la oaltă cu alții exoperează la voivodul Ardealului Găvrilă Bathory, ca privilegiile vechi ale chinejilor și nobililor banățeni, să fie desnou întărite.

Acest Ioan Logojan împreună cu alți nemeși români și străini, îndemnați de George Palatici banul Logojului și al Caransebeșului, sprijiniți de principele Ardealului Sigismund Bathory, bat în 1594 și 1595, fugăresc și ocupă mai multe cetăți dela turci.

Această răscoală avea și binecuvântarea vlădichii Tivodorovici Todor din Bănat, care probabil rezida în Lipova și se ivește și pe la Sibiu. Despre Tivodorovici nu avem nimic precis. Nu știm de a fost român ori sârb. Nominal e pomenit la scriitorii: Schwab (ms. numai) Lukics, Márki, dr. Gh. Popovici, Bunea, Iorga, Boroș, Teod. Păcățan, Ștef. Meteș și Lupaș.

Ioan Logojan cu o echipă mică de călărași selecți, trimisă de Gheorghe Borbely noul ban, face bune servicii de spionaj în jurul Făgetului, în noaptea de 13 August 1596 și iarăși el cu ai săi snopește peste doi ani pe turci, în zorile zilei de 7 Iulie 1598, la Logoj; unde puțin lipsi ca însuși Soliman beglerbegul Timișorii să se înece cu cal cu tot în Timiș; căci creștinii distruseseră podul ce duce în stânga râului.

Ioan Logojan avea domenii estinse în Butyin, Bwtijn și alte sate; dar averea sa din Logoj, era oficial contestată la 30 Decembrie 1597, de nobilul logojan Ioan Wlad și alții.

Nu încapă nici cea mai mică îndoeală, că Ioan Logojan e român de obârșie, dar după duhul vremii deatunci, ca nemeș se ținea de o castă care nu era una cu a românilor *ploiați*.

La unele introduceri în posesiuni, ca martori în anul 1597, pelângă despomenitul Ioan Logojan, mai occur și nemeșii: *Benedict Thabor* Logojan, (Lugași) *Bela* Albert Logojan. Ce înrudire e între ei și între *Francisc* Logojan, castelanul Cianadului din 1598, nu putem divina!

După toate semnele însă nu e înrudit nici pe departe cu contemporanul, conreligionarul, conorășanul și omonimul său Ioan Logojanul, alias *lancu* Logojanul; care era spaima turcilor. Acesta e de neam sârbesc.

După cât știu eu, mai este un Ioan Logojan care figurează în viața publică a logojenilor, cu un veac înainte de aceasta. E veșnicit în datele dela Pesty, dar acum în goana condeifului îmi scapă!

Am amintit mai dinainte, că porecla sau cu metateză, cum îi zicem bănațenii, *ploreca* de Logojan, e moștenită până azi, atât de noi, cât și de străini. Ca să tăcem de cești din urmă, amintim, că sânt familii preotești bănațene cu numirea de Logojan. Ba unul dintre parlamentarii Banatului poartă falnicul conume de Logojan.

Poate că acest avocat bucureștean, e feciorul lui Octavian Lugojan; profesor și publicist de seamă, care într'alte ne-a dat în 1889 istoricul, jalnic și instructiv, de pe 22 de ani al Olteniei, din intervalul 1717—1739; când adecă, dela pacea de Pasaroviț și până la a Beogradului, acest Canaan al Românilor apucă pentru întâiașdată pe mâna hrăpărețului neamț, ca să nu-l putem uita nici peste două sute de ani, când în 1916—1918 ne jăfuește și mai abominabil. În veci pomenirea lui cu scârbă și ocară.

Tot Octavian Lugojan a avut fericita idee, de a veșnici și transmite pentru cultura neamului și spre fala socială a bănațenilor: geneza și viața febrilă a primei reuniuni de femei române, ce a existat cândva la noi.

Titlul lucrării sună: „Societatea femeilor din anul 1815“, București 1894. Reuniunea din chestiune a fost în mare parte

compusă din bănațence și în bună parte chiar logojence de baștină. Zisa cea: om ca românul și român ca bănațanul și bănațan ca *logojanul* și logojan ca Brediceanu; și apoi adecă ori cum îi lua și considera, totuși în cele din urmă vei afla, că Bănatul e fruncea.

S'a arătat pe scurt, în altă ordine de idei („Foaia Diecezană“, Caransebeș 1922, Nrii 23 și 24), că în Budapesta la începutul veacului al 19-lea a pulzat o viață culturală și socială română, sub egida triasului Clain—Șincai—Maior și cu sprijinul material al numeroaselor familii de comercianți bogați macedo-români. Colonia aceasta din inima țării și a capitalei ungurești, în majoritatea ei se compunea din intelectualii bănațeni și mai vătos din crema acestora, din Logojeni. Societatea era constituită în scopul nobilismului pentru acele vremi aspre și bătrâne, de a ajuta adecă școala română din Budapesta și a promova peste tot cultura nației.

Întru înjghebură a acestei reuniuni partea leului revine vestitului dascăl de dascălie românească, caransebeșanului Constantin Diaconovici Loga; primul învățător român și primul psalt de românește, la biserica greco-română de acolo.

Cea dintâi prezintă a acestei *venerabile reuniuni*, a fost doamna Elena, meritoasa consoartă a binemeritatului în filantropia națională Atanasie Grabovsky; unchiu la mama epocalului prelat Andrei Șaguna.

Atanasie Grabovsky cu *Gheorghe* și cu *Constantin Grabovsky*, sau *Gribovsky*, cum le ziceau bănațenii, au fost nobili de Apadia; unde posedau $\frac{1}{2}$ din marele spăiluc. Am cunoscut personal pe un Constantin Gribovsky nemeș și proprietar, mai pe urmă ajuns la sapă de lemn. A fost notar comunal în Bethlenháza. Era un om foarte glumeț și avea ca menajeră pe soția unui nemeș mut din Logoj, Fogarasy Făgăraș; fără îndoială ceva degenerat descendent al vechii familii nemeșesti preoțești calvinești din Logoj, Ștefan Fogarasy; care pe la 1648 traducea: catehise, psalmi și altele.

După moartea doamnei Elena Grabovsky, în jețul onorific al prezenței, a urmat soția preotului Ioan Teodorovici; primul paroh al nou înființatei comunități ortodoxe române. Lăudatul Teodoroviciu, a preoțit până aci în locul său natal, în Logojul frumos, și ca și Viena pururea voios!

Încheiând aceasta mică digresiune, dela subiectul nostru principal, să țesem înainte, va să zică să desvălim vâlul gros, ce acopere trecutul inimii Bănatului.

Dacă deja la anul 1333, cum văzurăm mai sus, Logojul are organizație bisericească, figurează pe conspectele mari regulate ale impozitelor papali, desigur că e un orașel, sau o localitate mai veche. Cel puțin trebuie să aibă un trecut de vr'o sută de

ani și mai bine. E drept, că biserica e catolică decî neromânească, dar din împrejurarea că încă până acum nu avem date și despre o biserică română, nu urmează *ipso facto* că nu am avut-o în adevăr. Date istorice se pot afla și deaici înainte, cum preste tot încontinuu se află. E cert, că în părțile acestea în I jumătate a secolului al XIV, noi Românii eram în absolută majoritate numerică. Peste câteva decenii documentele contemporane sunt pline de nume ale familiilor române nobile și știut este, că unde e o nobilime acolo și viața economică și social-politică a trecut de mult peste pragul neajunsurilor de descălecat!

Altcum de vr'o câteva decenii încoace se scot la iveală date, cari par a pleda pentru o presupunere ca aceea, că în părțile deaici Românii, barem o însemnată parte alor (de sălă bucuros), profesau credința catolică și astfel preotul Bălaș (Blasius) din Logoj a putut fi român și enoria lui română. Apoi regii maghiari Anjouești (Carol și Ludovic 1308—1382) erau enragiați apostoli ai bisericii papali. Sinodul Lateran (din Roma) ecum. din 1215, deci cu un veac mai nainte, poruncise vlădicilor catolici, ca să poarte bună grijă și să trimită în părțile sudice ale Ungariei preoți cari să știe limba poporului și să învețe credința în această limbă. Din o hârtie a papei Grigorie XI, datată la 1374, se adeverește, că în aritul nostru mulți au îmbrățișat catolicismul; propovăduia, boteza și aducea mare rod sufletelor românești, un anumit profesor italian franciscanul Antonie.

Despre propagande sâlnice catolice de o netăgăduită eficacitate pentru jurul nostru în secolul 14—16, avem știri abundente.

În un act din 13 Martie 1369 vorbindu-se de hotarele comunei Iersig prin un „Berch“, (= pădurice) spre meazăzi e un drum. Acesta duce la Logoj (Lugas).

La anul 1386 Logojul împreună cu alte localități bănățene e pomenit ca loc întărit (cetățue) și e dat în cinste de către regele Sigismund prefectului din Timișoara. În Logoj a existat castelan și mai nainte, denumit de palatinul Nicolae Garai; deci cetățuia e anterioară anului 1386!

Dacă avem ceva amintiri despre existența unei cetățue (castrum, nu civitas ori arx) în secolul al XIV-lea în Logoj, în secolul următor îi perdem total urma; ca apoi în secolul al XVI și XVII să dăm desnou de ea și să-i cunoaștem mult puțin insignifiantul rol ce l-a avut, ca și toate cetățile de pe aici — exceptându-se bineînțeles cea a Timișorii, carea la rândul ei singură a plătit mai mult ca toate cestealalte la un loc — împotriva turcilor.

Ființând Logojul ca localitate bine rânduieșă pe la 1333, apoi știindu-l loc întărit la 1386, trebuie să admitem, că prin Logoj a trecut cu oăstea sa la 1330 regele ungar Carol Robert, carele aci în Timișoara își avea rezidența sa, contra Domnului muntean

Basarab, dela care cum știm mănca o bătae zdravănă, în zilele 9-12 Novembre, la Poșada, lângă Câmpulung. Din acea căpcană putu scăpa numai travestindu-și uniforma cu a unui ofițer Desideriu. Tot prin Logoj—Caransebeș a trebuit să meargă și Ludovic la 1368, ca să se războiască cu Bulgarii și să creeze efemera Bănia ungurească, a Vidinului.

Negreșit, că în armadia crailor ungurești, bănașenii nostri, au fost mai mulți și mai buni oșteni; atât ca voinici de rând, cât și ca ofițeri. Logojenii ca călăreți de frunte sunt deja pomeniți în documentele ungurești din veacul al XVII-lea.

Cu ocaziunea acestei expedițiuni trufașul rege Ludovic era însoțit de opt călugări franciscani, cari ar fi convertit iute și degrabă în părțile noastre 12000 de „eretici și șismatici“. Și că ar mai fi pe de douăori atâția locuitori peaici. E nădejde bună, că toți vor trece! Chiar călugării și preoții, cari mai nainte erau din samă afară refractari, se pleacă sub jugul credinței. Regele nici nu putea să crează celor ce i-se răportau. La porunca lui apoi ca dovadă, trebuiră să-i însemneze numele tuturor. În fugă vin *principii necredincioși cu popoarele lor* băeți și fete, bătrâni și tineri se îmbulzăsc la *botezare*. (Pare că aici sunt de a se înțelege: Patarenii, Bogomilii). Voesc să dureze mai multe căși pentru ordinul nostru, ca unirea întâmplată și credința primită, să fie statornică.

Se istorisește mai departe în jurnalul domestic al des pomeniților franciscani, că Ludovic bun bucuros de secerișul mănos al acestora, îndatăș și cerși, să-i se trimiță 2000 de călugări, promițând, că aici îi provide pe toți cu toate celea ce trebuiesc.

Cum, cum nu, destul că voivodul Munteniei Vlaicu prin ceva apucături, bine chibzuite și nimerit executate, face bine și pune stăpânire pe Vidinul răpit de Unguri. În claustrul de acolo și erau zece bărați, cari zi de zi disputau cu preoții și călugării *șismatici*.

La ocuparea orașului prin Vlaicu, cinci din ei și cu mulți creștini catolici, au fugit în alte două orașe din apropiere (Severin și Orșova), dar pe ceilalți cinci acolo i-au aflat Românii, rugându-se în o blserică.

Pre unul imediat l-au tăiat în bucăți, iar pe ceilalți patru i-au dus înaintea lui Vlaicu.

Văzând aceasta călugării ortodoxi s-au bucurat și batjocorindu-i ziseră: *Acuma a sosit ceasul disputei, acum dară și noi cutezăm a răspunde*.

Bărații catolici nu s'au dat din cale și ș-au apărat legea enragiat! Contrarii la aceasta s'au infuriat și au rugat pe Vlaicu că să-i uciadă. El însă preocupat de treburile orașului și de prăzile războiului, nici nu le-a răspuns. Populația luând tăcerea drept asentiment, a târât pe bărați la malul Dunării și acolo i-au decapitat.

Legenda apoi vrea să știe, că locul acela numai decât a căpătat strălucire cerească și deasupra lor s'au auzit armonii cerești.

Vlaicu a întrebat, dela cei cari se înapoiau în oraș, că ce au făcut cu bărații? Când a auzit că i-au omorât, s-a mâniat foarte. Corpurile călugărilor din vorbă — spune povestea — ar fi fost preamărite și de alte semne miraculoase. Și de vreme ce corpurile lor nu au putut fi duse deacolo nici prin câinii asmuțiți, nici de cătră popor, au rămas acolo pe țărmurii râului, până când debordând i-a astrucat în alvia sa.

Cum am arătat, nu cunoaștem timpul și circumstanțele mai deaproape ale întemeierii Logojului, tot la fel nu putem afla nici aceea: când și cum a devenit centru și capitală — rezidențială de județ, sau *comitat*, după cum se numea pe vremi.

În tot cursul secolului al 16-lea centrul iurisdicțional era în Mező Somlyó (azi stâns). Se crede, că tot aci să fi fost și la începutul secolului al 13. Mai înainte ar fi fost în Haram (Horom, Palanca dela Dunăre) apoi verosimil și în Crașova. În Lugoj e așezat județul în vremea din urmă a Mariei Terezia († 1780).

Dacă din băbăluc Logojul nu a fost sediu de județ și cetate de seamă, în schimb mai târziu e centru de district românesc, cetate și oraș, rivalizând cu Caransebeșul; în cele din urmă îl întrece și își menține apoi hegemonia nedisputat până azi.

La anul vom continua a coordona, fixa și transmite: puținele, micile și răzlețele date despre așa numita cetate, veche, mică și deja de mult ne mai existentă, din stânga șoselei ce duce spre Timișoara; descriind pe scurt, dacă nu ne vor apuca alții pe dinainte, mai harnici și mai bogați în d'ale istoriei bănățene, și dacă nu ne vor duce tot alții, cei mai viabili adecă, în bătrâna și primitoarea de toți progadie; străjuită totdeauna sigur și pitoresc de mult mai bătrânul și totuși pururea veselul vecin Dealulvielor.

Decând lumea, cei vii tari și mari sus la deal, cei morți și slabi jos la vale! Ci și până una alta, morții cu morții iar noi toți vii în 1928.

Ștefan Pop

prof. teolog. Caransebeș

Sanctitatea Sa Dr. E. Miron Cristea
Membru în Regență.

SECETA.

*E secetă, — și de căldură
Pe câmp porumbul se usucă,
Mor vitele în bătătură, —
Și norii vin . . . ca să se ducă . . .*

*Prin sat aleargă paparude,
Țăranca apă le asvârle :
Își scutur pletele lor ude
Și-s goale ca niște șopârle . . .*

*Țăranii 'n cârcimă s' adună,
Pe câmp abia se mișc' o turmă ;
Tânguitor talanga sună —
Ciobanul a rămas în urmă.*

*Cu totul răzemat în bătă,
El cată dus în depărtare ;
Dar seceta posomorâtă
Se 'ntinde fără de hotare . . .*

*Nori albi în zare se ridică —
Par minunate jucării . . .
Se 'nșiră, se desprind, se strică
În praf de raze aurii.*

St. O. Iosif

STRUGURII.

(Traducere)

În vremuri de demult, pe când poporul lui Osman cel mare tot mai locuia în Asia, odată doi călători mergeau pe drumul ce duce din Brusa la Mondania. Amândoi erau niște neguțatori avuți, care târguiseră covoare scumpe și juvaere din capitală.

Soarele ardea dogoritor peste pământul deșert, îndealungul drumului abia ici-colea se vedea câte un maslin, care cu frunzișul său rărit arunca asupra pământului o umbră destrămată. Cei doi negustori erau obosiți; gâttelejle le era mai uscat decât matca seacă a unui pârâu, iar fețele lor pârlite de soare și negricioase, erau pline de pulbere. Catârrii lor erau gârboviți de povara grea și numai cu mare anevoie se târau mai departe.

Deodată un strigăt de bucurie se auzi din gura unuia dintre călători. Un izvorăș mic abia băgat în seamă se auzia șopotind între două stânci.

— Frate Mustafo, n'ar fi bine să ne odihnim aici nițel? Animalele noastre s'ar mai învioră, iară noi încă avem nevoie de a ne reculege puțin, deoarece minaretele Mondaniei sunt încă foarte departe.

— Hadil, să știi că din tine grăește înțelepciunea. S'au oboară deci de pe animale, le-au spălat, le-au adăpat, în urmă mându-le piedecă la picioare le-au dat ovăsul. Și numai după aceea au îngrijit și de dânșii, scăldându-se în pârâu și mâncând poame.

— Frate, — zice Mustafa — am o propunere. Haide să ne letăm curățenia și să ne și bărbierim. Tu mă razi pe mine, și aceea te-o iade eu pe tine.

— De fapt, foarte corectă idee. Curățenia este un lucru it lui Dumnezeu.

Mustafa și-a desfășurat turbanul, și-a desbrăcat surtucul și săpunit fața. Celălalt și-a luat briciul și a început a-l a de o curea.

În clipa aceea diavolul (Afurisenia lui Dumnezeu fie asupra lui în veci!), observând încrederea cea mare ce o au cei doi prieteni unul în altul, s'a hotărît să-i lspitească.

— Dacă tu acum ai ucide pe tovarăşul tău, — îi şoptea aceluia, care râdea, — averea ți s'ar îndoi. Catărul său e încărcat cu mătăsurile cele mai frumoase din Brusa şi cu cele mai fine stufării lustruite de cei mai vestiţi meşteri. Cine ar şti de fapta ta? ... Sunteţi în mijlocul pustiei şi lăcustele nu vorbesc. După aceea pe calea milostivirilor uşor poţi câştiga iertare dela Dumnezeu.

La început, Hadil alunga gândurile acestea dela sine, ca şi omul care alungă o muscă obraznică. Dar diavolul apucându-l odată, mai mult nu l-a slăbit, ci într'atâta l-a preocupat încât Hadil a grăit cu glas tare:

— Dacă acum aşi voi te-aş omori. Nimeni nu ar şti nimic, iară eu între cei avuţi aş fi cel mai avut.

— Dacă tu ai face aceasta, m'aş duce să mă jălbuiească Sultanului sultanilor; şi jalba mea ar ajunge la sultanul care te va pedepsi.

— Ce? Îndrăzneşti a mă şi ameninţa? ... răcni Hadil. Şi în clipele următoare i-a şi tăiat grumazul tovarăşului său de drum.

Cadavrul i l-a înmormântat pe malul pârăului, iar când a ajuns în Mondania, a istorisit plângând cum Mustafa a căzut într'o prăpastie, unde s'a strivit cu desăvârşire.

* * *

Trecut-a vreme multă de atunci şi Hadil trăia în bună stare şi era unul dintre cei mai avuţi şi mai cu vază bărbaţi în Mondania. Ori şi cine îl cunoştea după blândeţele şi milostivirile sale şi nime nu mai cugeta la Mustafa, ale cărui ciolane putreziu pe malul unui pârâu. Sufletul lui Hadil era liniştit ca şi sufletele drepte, şi conştiinţa care mai 'nainte îl rodea la inimă, acum îl lăsase în pace.

Dar deoarece ambiţiunea omului nu cunoaşte margini, Hadil mai de multe ori a făcut calea din Mondania la Brusa şi de acolo înapoi, dar totdeauna îşi alesese tot altă cale.

Odată însă fu cuprins de dorinţa de a mai vedea locul unde a săvârşit crima. Izvoraşul şi acum îşi murmură undele peste prundiş, ca atunci; în locul acela însă unde Mustafa era înmormântat, răsărise o viţă de vie încovoiată şi înflorită.

— Iată semnul Dumnezeirii că m'a iertat, pentru că unde am săvârşit omorul, viaţă a răsărit. Cine ştie poate voi fi fost eu vr'o unealtă a justiţiei dumnezeieşti şi poate acela, pe care l-am ucis, va fi săvârşit şi dânsul vr'o crimă grea?

Hadil se dete jos de pe catâr şi se apropie de viţă de vie ca să o privească mai din apropiere. Şi minunea minunilor! Nici

vara nu era și pe vița aceea de vie, atârnavu niște struguri roșietici și razele soarelui se resfrâneau în pelița străvezie a boabelor.

— Uite ce întâmplare ciudată! Struguri în luna lui Aprilie! Dumnezeu, nu numai că nu voiește să mă pedepsească, ci chiar voiește să-mi răsplătească cu bine fapta mea!

Indată a și rupt strugurașii și lăcomia i-a șoptit ca și din acestea să tragă ceva foloase. Plecase chiar către Brusa. Acolo o să ofer strugurii sultanului, care de bună seamă îi va răsplăti cu bogății. Calea întreagă s'a bucurat de norocul acesta mare, și conștiința nici când nu i-a fost așa de liniștită și mulțumită ca atunci.

* * *

În ziua următoare des de dimineață s'a prezentat sultanului Murad în audiență. O mulțime mare de oameni s'a prezentat spre a aduce omagiile lor sultanului și fiecare, după putere, îi aduceau daruri. Hadil aștepta nerăbdător, ca să-i vie rândul. În sfârșit după o așteptare de o oră i-a succes și lui să se prezinte padișahului.

— Stăpâne, grăi el, sunt numai un biet neguțator sărac și pentru aceea darul meu pe care ți-l pun la picioare este foarte modest: este un struguraș nepretențios.

— Omul acesta voiește să glumească numai, cu mine! — grăi sultanul, — struguri acum înainte de a se începe primăvara?

— Dumnezeu mă ferească de neadevăruri! Iată, priviți!

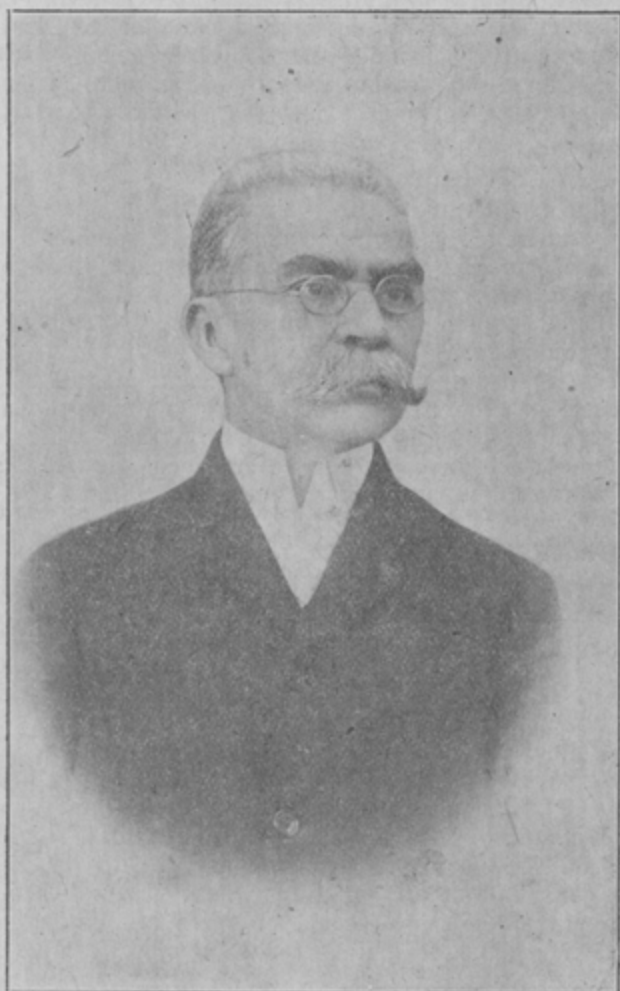
Zicând acestea, desfăcu legătura de mătase înaintea domnitorului, în care adusese raritatea de fructe.

Dar abia desfăcu legătura și fiori de ghiață străbătură prin toți cei de față. În legătura de mătase, nu mai erau struguri, ci în locul lor, sângera un cap de om, decurând tăiat. La priveliștea aceasta criminalul se cutremură în întreg corpul său și nu mai încercă a minți mai mult, ci istorisi toate cum s'au întâmplat.

— Ai văzut, — grăi sultanul, — victima ta și-a ținut făgăduiala. A zis că va aduce plângerea sa la Sultanul sultanilor, care este Dumnezeu, ceea ce s'a și întâmplat. Soldați, luați pe omul acesta de aici și duceți-l să i se taie capul!

Așa s'a și întâmplat. Sultanul a lăsat să se ridice o biserică în locul acela unde au crescut strugurii cei ciudați. Ruinele acestei biserici și azi se mai văd și se numesc ruinele bisericii omului de strugur.

Damian Izverniceanu.

I. G. Bibicescu

Născut la 8 Noembrie 1848 — † 2 Mai 1924

I. G. Bibicescu*)

În anul 1848, la 8 Noembrie, s'a născut în comuna Cerneți pe acea vreme capitală de județ, *Ion Gheorghe Bibicescu*, fiul lui Gheorghe Bibicu, moșnean din comuna Colibaș și al Ioanei, fiica lui Ionașcu Mazilu din comuna Băltanele, județul Mehedinți.

Părinții săi au moștenit un trup de moșie în comuna Colibași.

Mai târziu, veniră în comuna Cerneți, unde făceau comerț de manufactură și boiangerie. După ce orașul Severin a fost trasat și începută a se clădi case, se mutară aci, deschizând o prăvălie de băcănie, brașovenie și depozit de băuturi.

Primele două clase primare le-a făcut la Cerneți, celelalte două la Severin, iar cursurile secundare le-a făcut la liceul Carol din Craiova, și în anul 1870 se înscrie la Facultatea de drept din București.

Fiind copilul unor părinți lipsiți de mijloace, care cu greu își puteau agonisi cele necesare întreținerii numeroasei familii, Ion G. Bibicescu, neputând aștepta ajutoare de acasă, ocupă postul de copist la Primăria Capitalei, asigurându-și astfel întreținerea. Aci, el fu cunoscut de marele C. A. Rosetti, care apreciind zelul său de muncă, cultura și inteligența sa scripitoare, îl numește redactor la **Românul**, cel mai mare și mai răspândit ziar de pe acele vremuri, singurul organ al românismului.

Timp de 12 ani cât a fost prim redactor al acestui ziar, Bibicescu, a scris o serie foarte interesantă de articole politice, economice, financiare, în care stăruia la înființarea și întărirea industriei naționale, la creerea de instituții financiare, pentru a scăpa țara de cămătarii streini ce se cuibăriseră și pentru a oferi țaranului, din sânul căruia eșise, posibilitatea de a-și procura unelte agricole moderne, pentru o cât mai rațională exploatare

*) Publicăm aceste notițe biografice după „Darea de seamă” pe anul 1926 a Societății culturale „Teatrul” a orașului T.-Severin.

a pământului. Prin scrisul și prin graiul său, a luptat din răspu-
teri, pentru ridicarea culturală a păturei țărănești, pentru acor-
darea de drepturi acestor țărani, pe cari el îi iubea și pe cari
voia să-i ridice pe o treaptă cât mai înaltă de civilizație și cul-
tură, fiindcă el, cu mintea-i înțelegătoare, își dedia seama, că
țara nu poate propăși decât în măsură ce poporul va fi scos din
situația tristă în care se găsea.

În timpul războiului pentru Independență, el scoate singur
gazeta „*Dorobanțul*“, în care glorifică vitejia faptelor de arme
ale soldatului român ce lupta pentru desrobirea țării sale și a
vecinilor lui.

În articolele lui, pline de cel mai înflăcărat patriotism,
Bibicescu vestea lumii întregi că vitejia soldatului român nu se
va opri numai la Plevna, ci el va trece să desrobească și pe
frații săi, asupriți de diferite alte stăpâniri.

Mai târziu, el scoate ziarul „*Unirea*“ și „*Telegraful Român*“.

Capitala țării, apreciind energia și priceperea acestui falnic
fiu oltean, în anul 1883, îl alege în repetite rânduri în consiliile
comunale, cărora li se datorește canalizarea Dâmboviței, aducerea
apei dela Bâcu pentru Capitală, rețeaua de canal la marele
colector, construirea rezervorului de apă dela Cotroceni, clădirea
Halei de pește și încă altele pe care le cereau multiplele nevoi
ale capitalei moderne.

Strigătul plin de desnădejde al fraților subjugați, străbate
dureros în inima sa nobilă și în coloanele ziarelor sale apar
articole din cari țâșnește durerea și pe cari el le trecea în
rubrica „*De peste munți*“. În repetite rânduri trece munții în
Ardeal și colindând satele, stă de vorbă cu țărani, le ascultă
păsurile, îi îmbărbătează, le dă nădejdi în vremuri mai bune, cari
cu siguranță că vor veni pentru întregul neam. Din aceste vizite
el revine în țară cu o bogată culegere de poezii populare, doine,
obiceiuri etc. pe cari le tipărește pentru prima dată în anul 1896
sub titlul „*Poezii populare din Transilvania*“.

Puținele reviste și ziare românești din Ardeal și Banat cari
puteau să vadă lumina sub urgia stăpânirii maghiare, erau ajutate
de el, prin publicarea Bilanțului Băncii Naționale, care le asigura
apariția pe un an întreg.

Martirii marelui proces al Memorandului, cari și-au sacrifi-
cat viața și tinerețea lor în închisorile dela Cluj, Vaș și Seghedin,
au tresărit adesea de bucurie, la cuvintele calde și la ajutoarele
pe cari le primeau dela Bibicescu.

Când în anii 1910—11 se deslănțuiră ploile asupra Bana-
tului, distrugând sate și gospodării întregi, el a fost cel dintâi
care a făcut apel la toți bunii Români din vechiul regat, să con-
tribue la ajutorarea celor obijduiți și în scurt timp, reușește să
adune enorma sumă de un milion lei, contribuind și el în primul
rând cu o sumă importantă.

Numărul tinerilor Ardeleni și Bănățeni, refugiați în regat, și pe cari el i-a ajutat este foarte mare și nimeni nu a plecat dela el fără să se bucure de sfatul său luminat, ajutorul bănesc sau protecția pe care i-o oferea.

Mai târziu, mișcarea de redeșteptare națională din Bucovina luând avânt, primește sprijinul lui Bibicescu. Tot astfel, el stăruiește din toate puterile ca să se trimită cât mai multe cărți românești în Basarabia și ajută tipărirea ziarului „Cuvântul Românesc”, foare scrisă cu litere cirilice, în care strămoșii noștri au învățat să citească.

Dumnezeul moșilor și strămoșilor, l-a învrednicit să vadă împlinit visul său scump: Unirea tuturor românilor și el a putut să închidă liniștit ochii după înfăptuirea marelui ideal național.

Pentru atitudinea lui patriotică din care reese sentimentul său profund național, este ales în repetite rânduri, în Parlamentul țării. Inima lui bătea mai ales pentru cauza țărănească, ale cărei suferințe de pe vremuri, le-a descris în documentele ce a strâns pentru Parlament.

Fiind omul mai mult al faptelor decât al vorbelor, muncește pentru renașterea fabricii de hârtie dela Letea, pentru intensificarea exploatării păcurei, fiind ales director al primei societăți pentru industria și comerțul petrolului.

Pentru capacitatea sa extraordinară și pentru zelul său fără margini, guvernul țării îl numește director la Banca Națională.

Pentru destoinicia și priceperea dovedită și în această calitate, acționarii Băncii Naționale, întruniți la 16 Noembrie 1896, în adunarea generală îl aleg ca director în locul lui Emil Costinescu, rămânând în această demnitate până la 1916, când este numit guvernator.

La 1 Ianuarie 1922, expirându-i mandatul de guvernator, Consiliul Băncii Naționale îl cooptează din nou ca director, iar Ministerul Finanțelor îi decerne titlul de guvernator onorific.

Mulțumită lui, Banca Națională a devenit izvorul de alimentare al comerțului român, al agriculturii mari și mici, sprijinitorul statului în vremuri grele, susținătorul culturii naționale în țară și peste hotare.

În cursul vieții sale nu a adunat comori, ci toată agoniseala sa a ținut să o plaseze în ceea ce putea fi mai folositor neamului său.

A cumpărat cărți multe, foarte multe de valoare, în toate limbile și din toate timpurile cari au văzut lumina tiparului aci în țară la noi, ori în regiunile locuite de români, ori în altă parte în limba română, ori cărți cari în limbi străine tratează despre români, ori regiunile locuite de aceștia.

Ca să poată cumpăra aceste cărți, fie chiar numai de 2 file, trimitea curieri speciali pela toți anticarii din toate orașele continentului nostru, cu cari era în permanentă corespondență.

Aşa se explică de ce se găseşte în biblioteca sa o serie de cărţi foarte rare, unele chiar unice.

Simţind că slăbeşte din ce în ce în urma unei munci istovitoare crede ca bun patriot, ca singura sa avere să o cedeze neamului său pe care l-a iubit atât de mult.

Hotărăşte, ca biblioteca sa să o dăruiască oraşului T.-Severin.

Actul de danie al marelui român s'a promulgat în Monitorul Oficial Nr. 86 din 22 Iulie 1921, deodată cu legea specială şi statutele Societăţii Culturale „I. G. Bibicescu“.

Răsbunarea preotului.

— O istorie adevărată din revoluțiunea franceză. —

La ușa unei biserici din Paris se afla zilnic, de un lung șir de ani, un cerșetor, care era cunoscut sub numele de „bătrânul Iacob”. El se așeza totdeauna pe o treaptă înaintea bisericii pentru a-și aduna daruri de pomană; aci ședea el trist și năcăjit, aproape nici odată nu vorbea, ci da numai din cap, ca mulțămire, când i-se dădea câte ceva. O cruce aurită se putea vedea la pieptul lui, când zdrențele se trăgeau puțin la o parte.

Un tânăr preot, cu numele Paulin, slujia sfânta Liturgie în acea biserică și nu întrelăsa nici odată să-i dea un mic dar sârmanului Iacob.

Născut din o familie bogată și nobilă s'a consfințit lui Dumnezeu ca preot și și-a dat întreaga sa avere săracilor și nenorociților. Fără a-l cunoaște mai de aproape, bătrânul Iacob îl iubea mult.

Într-o zi Paulin nu-l mai văzu pe bătrânul Iacob la locul său obicinuit și observă, că de un timp mai îndelungat el nu se mai arăta. Aceasta îl neliniști și îl îngrijoră de bătrânul său protejat; se interesă despre locuința sa și într-o zi se duse după sfânta Liturgie la bătrânul. Bătu la ușa odăiței de mansardă*); o voce slabă îi răspunse, întră înăuntru și găsi pe Iacob — bolnav în patul său, sau mai bine zis, în mizerul său așternut, palid, cu ochii stinși.

„Vai! Domnia Ta ești, prea venerabile Domnule?” strigă el, când recunoscă pe bunul preot. „D-Ta ești prea bun, să vini la un așa ticălos de om, cum sunt eu. Aceasta eu nu o merit.

— „Ce zici tu, Iacob?” răspunse Paulin, „nu ști tu, că preotul este prietenul celor nenorociți? De altcun”, adăuse el zâmbind, „noi suntem doar cunoscuți vechi”.

— „Ah, Domnul meu, dacă ai ști și dacă m'ai cunoaște — în adevăr, D-Ta n'ai vorbi așa cu mine! Nu, nu, nu mai vorbi

*) Odăiță în pod.

cu atâta bunătate cu mine; eu sunt un ticălos — blestemat de Dumnezeu și de oameni“.

— „Blestemat de Dumnezeu? Ce-ți pică ție în minte? Oh, sărmanul meu Iacob, nu mai vorbi astfel de lucruri; dacă ai făcut ceva rău, atunci căește-te și te spovedește. Dumnezeu este doar bunătatea însăși, iartă toate celui ce se căește“.

— „Oh, nu, mie nu-mi va iertă“.

— „Dar, pentru ce nu? Nu cumva tu nu te căești?“

„Dacă am căință!“, strigă Iacob tare, ridicându-se și căutând împrejur cu priviri tulburi. „Dacă n'am căință! — Da, eu mă căesc — de treizeci de ani mă căesc, — și cu toate acestea sunt un blestemat!“

Bunul preot încercă să-l mângăie și să-l încurajeze, dar în zadar. Un secret grozav se afla ascuns în adâncul inimei sale și desnădejdea îl împiedeca pe nefericitul să-și descopere crima. În sfârșit totuși, învins prin sfaturile blânde și cu bunătate ale preotului, se hotărî nefericitul Iacob și cu o voce pe jumătate înădușită, istorisi următoarele: „În timpul sângeroasei revoluții aveam supravegherea unui castel al unei familii bogate. Stăpânii mei erau însăși bunătatea — Contele, contesa, cele două fete ale lor, fiul lor — eu le datorez toate: creșterea mea și zilele bune, ce le aveam la ei. Când însă veni regimul de groază, atunci — i-am tradat! Ei erau ascunși, eu știam unde, i-am denunțat, pentru a le câștiga bunurile lor, cari erau promise denunțătorilor. Și ei fură condamnați la moarte, toți până la copilul cel mic, care era încă prea tânăr“.

Un strigăt scăpă fără voie din pieptul preotului și sudoarea rece îi curgea de pe frunte.

— „Oh, Domnule“, continuă bătrânul cerșetor, care observă iritația preotului, „e grozav! auzii împreună sentința lor de moarte, văzui cum i-au aruncat pe toți patru în car, văzui — oh, Domnul meu! văzui cum căzură capetele lor dela trunchiu sub ghilotină*) (cușit)! Monstru, ce sunt eu. Și dela acest timp n'am nici pace, nici odihnă. Plâng și mă rog pentru dâșii. În toată ziua îi văd înaintea ochilor mei. Uită-te D-Ta sub pânza aceasta!“ Zicând aceasta, arătă el cu mâna tremurătoare o perdea, care acoperea o parte a păretelui. „Această cruce, pe care o vezi D-Ta la patul meu, este cea a milostivului Domn. Această mică cruciuliță de aur, pe care o port la mine, o purta mai înainte neîntrerupt milostiva Doamnă. O Dumnezeul meu! Ce crimă! Ce grozăvie! Ce durere de căință! Oh, prea venarabile Domnule, fie-ți milă de mine! Nu mă respinge dela D-Ta! Roagă-te pentru mine, cel mai mare criminal și cel mai nefericit dintre fiii oamenilor!“

*) Mașina cu care se tăia în revoluția mare franceză capetele celor osândiți.

Preotul sta lângă pat în genunchi, palid ca moartea. Și astfel a stat el aproape jumătate de oră. Atunci s'a ridicat plin de liniște, și-a făcut semnul sfintei cruci și trase perdeaua la o parte și văzu două portrete. Iacob scoase un strigăt, când le văzu și se aruncă înapoi pe patul său. Preotul plângea, „Iacobe“, zise el cu glas tremurător „eu îți voi aduce iertare din partea lui Dumnezeu; vreau să-ți ascult mărturisirea“. Cu aceste cuvinte se așeză el lângă pat și bătrânul Iacob se mărturisi. După mărturisire îi zise preotul: „Iacobe, bunul Dumnezeu te-a iertat; însă aceasta încă nu e totul, și eu îți iert ție din dragoste față de El. Căci cei pe cari i-ai adus tu la moarte, au fost — tatăl meu, mama mea, și — surorile mele!“

Lui Iacob i s'a ridicat părul în cap, deschise buzele sale, bâlbâi unele vorbe neînțelese și apoi căzu înapoi pe patul său. Preotul păși mai aproape, cerșetorul însă era — mort.

*(Din foaia bisericească
„Wiener Kirchenblatt“)*

Istorie 'n brazdă.

*Plugule unealtă dragă,
Tu isvorule de pâne,
Tu ne-ai fost și bunul prietin
Al istoriei române.*

*Fierul tău locit de truda
Brașelor durerii mute,
Scos-a la lumină multe
Din măririle trecute.*

Par'că văd pe la Tibiscum)
Un țăran român cum ară
Sărutat de raza dulce-a
Soarelui de primăvară.*

*De-odată boulenii
Se opresc muncindu-și jugul
Și stăpânul lor nu știe
De ce se lovește plugul.*

*Îl ridică potrivindu-l
Pușinel mai la o parte
Și strigând pe dobitoace,
Chimuește mai departe.*

*Dar la întorsătura doua
Plugul scoate o cărămidă
Și țăranu'n slog o zvârle,
Unde crește pălămidă.*

*La mâncarea de amezăzi,
Când își face rugăciunea,
Iacă taica poța trece
Ca să-și vadă sesiunea.*

*I-o arată și se miră
De-așa »cărămidă mare« *)
.....
Omul cărții luminează
A istoriei cărare.*

(Din „Cartea Satului“)

G. B.

*) Lângă comuna Jupă, prima stațiune de cale ferată dela Caraș-Sebeș spre Logoj, stațiune numită acum „Tibiscum“, unde să împreună râul Bistra cu Timișul, era un oraș roman numit „Tibiscum“. Aci s'au aflat urmele (cărămizi și alte lucruri) ale acestui oraș. Despre acest „Tibisc“ și despre aceste cărămizi vorbește gingașul poet G. B. în poezia sa de mai sus.

Cântec de leagăn.

Fata mamei, fată mare,
Ca și mă-sa sprincenată
Și frumoasă ca o floare,
Dormi, de mama legănată!

Las' să-ți cadă lungă geană
Peste negrii ochi, ca pruna,
Că mi-i teamă peste samă
Să nu te deoache luna!

Te cuprindă de îndată
Visuri blânde și ușoare:
Dormi a mamei bună fată,
Cel mai scump dintre odoare!

Pant. Halippa

Cuvintele sfintei scripturi.

De flămânzește vrăjmașul tău dă-i lui de mâncat; iară de însătoșează, adapă-l pe el, căci acestea făcând carbuni de foc grămădești pe el.

Ap. Pavel, Rom. c. 12 v. 20.

*

Nu fi biruit de cel rău, ci biruește cu binele răul.

Ap. Pavel, Rom. c. 12 v. 21.

*

De trăim, Domnului trăim, și de murim Domnului murim, deci ori de trăim ori de murim ai Domnului suntem.

Ap. Pavel, Rom. c. 14 v. 8.

*

Tu, de ce judeci pe fratele tău? sau de ce desprețuești pe fratele tău? căci toți vom sta înaintea scaunului de judecată a lui Dumnezeu.

Ap. Pavel, Rom. c. 14 v. 10.

Prin credință spre mântuire.

— Icoana cea vie. —

În vechea bibliotecă a mănăstirii Neamțu, unde se păstrează de sute de ani valoroase cărți și lucrări religioase scrise în diferite limbi cu răbdare și cu artă de călugării dornici să răspândească cuvântul dumnezeesc, se găsesc multe amintiri vorbitoare despre trecutul sfintei mănăstiri. Iată câteva crâmpoie, din însemnările pline de însuflețire ale boerului grec Constantin Caragea, pe care un meritos cercetător, d-l Papadapulos-Kerameus le-a redat și în al XIII-lea volum din colecția de documente a baronului Hurmuzaki.

„Cât timp am petrecut la Pașcani, a căzut și sărbătoarea Înălțării, ce se săvârșește la sfânta mănăstire a Neamțului, care s'a dat de înălțimea Sa păzită de Dumnezeu prea cucernicului și vrednicului de închinare vestitului chir Paisie... Prea Cuvioșia Sa avea cu mine o corespondență prin scrisori, de mai înainte, căci aflase că prea iubitul meu părinte are un manuscris vestit al unui pusnic, care cuprinde niște îndrumări vrednice de pomenire pentru viața monahicească...

Icoana Maicii Domnului făcătoare de minuni, din mănăstirea Neamțu, dăruită de împăratul bizantin Ioan Paleologul domnului Alexandru cel Bun (1401-1433).

Darul împărătesc al bizanțului.

Deci pentru ca să cunosc de față pe un om așa de vrednic de cea mai mare laudă, dar mai ales și ca să mă închin făcătoarei de minuni și vrednicei de laudă icoane a Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, care se află în acea sfântă mănăstire și este dintre acelea de care le aveau împărații grecești din

Constantinopole și atârându-se de suliți, în chip de bairace, înconjurau cu dănele zidurile Constantinopolului făcând rugăciuni; și era înaltă de un cot, tot pe atâta de lată și sus avea o gaură în care se afla un cârlig de fier și cu acela o atârnu pe suliți și de o parte era icoana Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu cu niște șiruri de scrisoare, pe care copiindu-le, le-am trimis părintelui meu, iar de alta era icoana Sfântului Gheorghe“...

Frământările trecutului.

Încă din timpurile îndepărtate ale egumenului Sihian, un mare iubitor de artă religioasă, pe când ctitoria la Neamțu, Ștefan fiul lui Alexandru cel Bun, al cărui cap domnesc, după cum scrie cu nestăpânită durere pe una din filele „Mărgăritului“ său, Gavril, amintitul călugăr de neam, „sortit a fost să fie tăiat de Roman, fiul lui Ilie Vodă, la 13 Iulie 1447 și aruncat în mănăstirea Neamțului“ și până în vremurile apropiate de noi, mănăstirea a fost neîntrerupt amenințată și călcată.

Mărturia crucii dela Cerdac.

În amintirea turburărilor din 1821, se ridică sub un impunător acoperemânt, crucea de piatră „dela cerdac“, pe care bunul și gospodarul stareț Neonil a săpat următoarea însemnare:

„Deci în acel timp (zavera din 1821), la această sfântă mănăstire starețind Sf. Sa păr. stareț Ilarie, ne-au poruncit mai jos însemnaților de am dus sfânta icoană a Maicii Domnului, cea mai mare, din biserica mare spre muntele Rusu și am ascuns-o în pământ într'un deal, în pădure, împreună și cu alte odoare și documente la anul 1821 Iulie 3: Adecă eu, Neonil arhimandrit, starețul de astăzi, dimpreună cu părintele Sevastian Cămărașu și părintele Filip duhovnicul; iar la anul 1822 Octomvrie 28 ne-am rânduit iarăși părintele starețul Ilarie, de am adus-o înapoi...“

„Mai însemnăm aicea și minunea care s'au făcut în fața Maicii Domnului, carea noi cei mai sus însemnați cu ochii noștri o am văzut; că din vreme când s'au început dumnezeiasca liturghie îndată s'au înegrit cu totul fața icoanei Maicii Domnului și s'au întunecat întrucât ne-am înfricoșat socotind că poate s'au stricat în pământ unde a fost ascunsă. Iară când au eșit părintele starețu cu soborul spre întâmpinare atunceia îndată au început a se lumina, mai întâi la obrazul din dreapta, apoi toată fața s'au rumenit și s'au făcut mai luminoasă decât cum era mai înainte. Acestea s'au însemnat spre mărirea lui Dumnezeu și a Maicii Domnului și spre aducerea aminte a urmașilor. Anul 1839 Septemvrie 6“. Neonil arhimandrit și starețul sfintelor mănăstiri Neamțul și Secul“.

G. LUNGULESCU

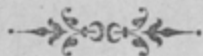
Ciobănașul.

*La curte vine un ciobănaș
Când îi abate lui să joace,
Și mult e hoț și e posnaș —
Căci e copil din munți și pace!*

*Sunt rupte biete-i opinci,
Căciula lui în fund e spartă, —
Dar el cu'n pumn doboară cinci
De-i cată unul și-altul ciartă.*

*Și cum e scurt și îndesat,
Râd, dar se tem de el feciorii —
Și parcă-i el mai mare 'n sat,
Că joacă tot în fruntea horii.*

St. G. Josif

IVAN LA COASĂ.

— Măi Ivan, fecior de rus,
Unde mergi cu coasa'n sus ?
— Merg la câmp ca să cosesc
Cel trifoiu să-l prăpădesc!

— Măi Ivane, voinicos,
De unde vii cu coasa'n jos ?
— Vin din câmp dela cosit
Cel trifoiu m'a prăpădit.

TH. SPERANȚĂ

Cuvinte înțelepte.

Lingușitorul e un dușman plăcut.

Sf. Ieronim.

*

Răbdarea e amară, dar roadele ei sunt dulci.

J. J. Rousseau.

*

Dumnezeu nu în mulți, ci în puțini arată puterea sa.

Gr. Urechie.

*

Pierderea vremii bune este maica și semânța vremii rele.

Dimitrie Cantemir.

*

Cine a înălțat munca până la iubire, acela a coborât raiul pe pământ.

S. Mehedinți.

*

Beția face pe om dobitoc.

Sf. Vasile, cel Mare.

*

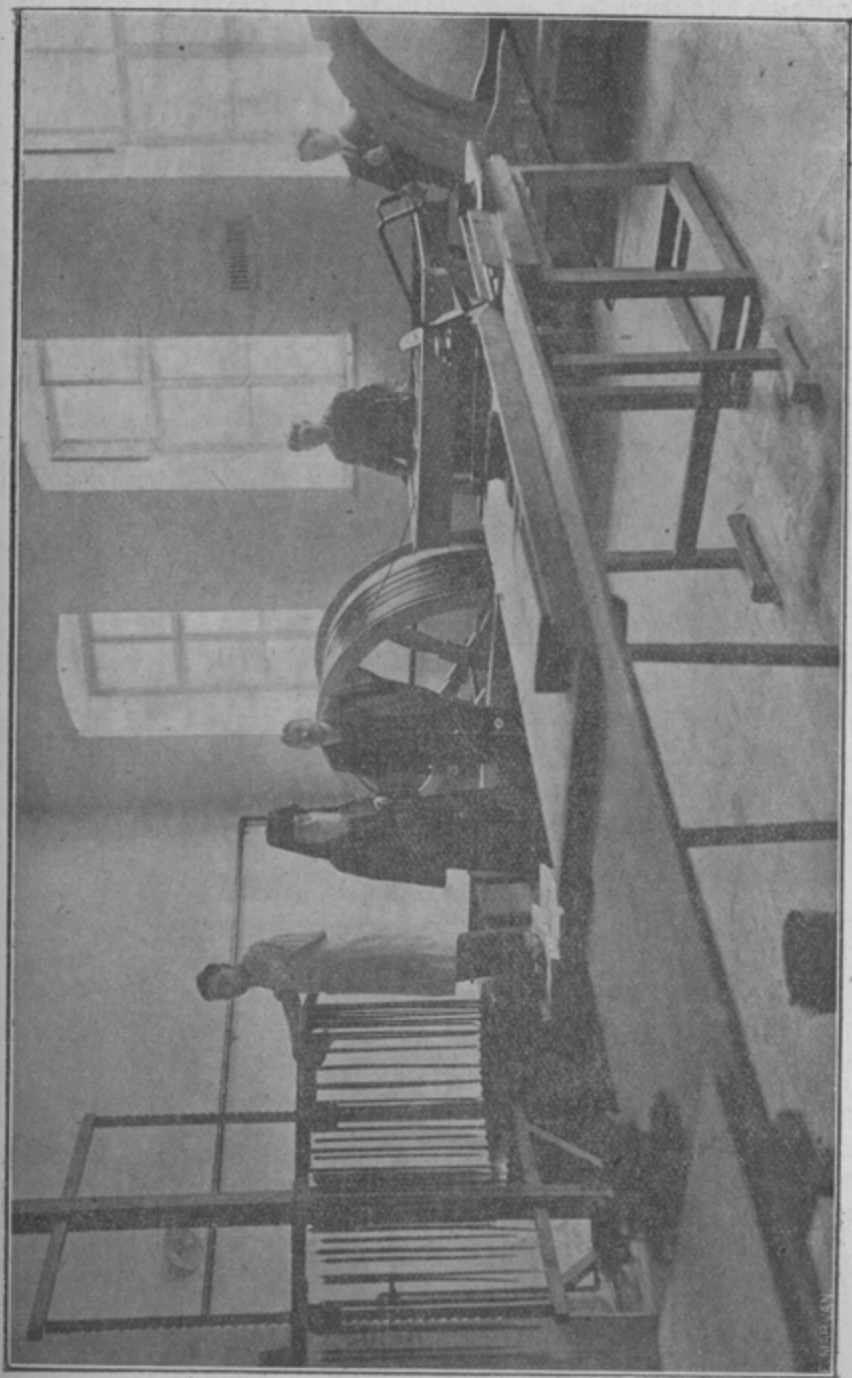
Funcțiunile înalte sunt ca și culmile munților: numai vulturii și târâtoarele pot ajunge acolo.

Napoleon I.

*

Nobleța ta nu o căuta la strămoșii tei, ci în sufletul teu.

Lope de Vega.

Atelierul fabricii de Lumânări a eparhiei Caransebeșului.

Membrii adunării eparhiale 1927, după vizitarea fabricii de Luminări.

Lumânarea de ceară.

Sfânta noastră biserică ne învață și ne poruncește să ne închinăm lui Dumnezeu, care este făcătorul și atotțiitorul nostru.

Ne închinăm lui Dumnezeu așa, că prin acte (lucrări, fapte) religioase de credință, de iubire și de nădejde arătăm lui Dumnezeu cugetele și simțemintele noastre.

Cele mai însemnate și mai obișnuite acte de felul acesta sunt rugăciunea și jertfa.

Rugăciunea este o agrăire, ce o îndreptează credinciosul către Dumnezeu, cu scopul de a-l lauda și preamări pentru însușirile și lucrările lui, de a-i mulțami pentru binefacerile lui și a cere dela el toate, de ce are trebuință. Jertfa este un dar, ce-l face credinciosul lui Dumnezeu cu acel scop, ce-l are și rugăciunea. Așa dar a ne ruga lui Dumnezeu și a-i aduce jertfe este a ne închina lui Dumnezeu.

Dar nu orice rugăciune și orice jertfă este primită de Dumnezeu. Domnul nostru Isus Hristos zice: „Celce se închină lui Dumnezeu, să se închine cu duhul și cu adevărul” (Ioan 4,23). Din cuvintele acestea se vede lămurit, că atât rugăciunea cât și jertfa trebuie să aibe anumite însușiri, pentru ca să fie primite de Dumnezeu.

Rugăciunea să purceadă din adâncul sufletului nostru, căci rugăciunea rostită numai cu buzele necinstește pe Dumnezeu și este păcat (Isaia 29, 13). Să băgăm de seamă, ca în rugăciunile noastre să nu luăm în deșert numele Domnului și să nu gândim la cele lumești și josnice. Să ne rugăm cu inima înfrântă și smerită, căci numai rugăciunea celui smerit pătrunde norii (Sirah 35, 18). Toate câte cerem rugându-ne să credem, că vom lua, și va fi nouă (Marcu 11, 24). Totdeauna să ne rugăm în numele Domnului nostru Isus Hristos, care ne zice: „Orice cereți dela Tatăl întru numele meu, aceea voi face (Ioan 14, 13).

De aceste gânduri să fie însoțite și *jertfele*, ce 'le aducem lui Dumnezeu. Îndeosebi să aducem jertfă numai *un lucru* (materie), *ce are preț însemnat din averea noastră*. Isus Hristos și-a jertfit viața pe cruce. „Celce jertfește din nedrept, prinso hulit este lui” și „celce aduce jertfă din averea săracilor, junghie pe fiu înaintea tatălui” — zice Isus Sirah (34, 20—22). Materia jertfei trebuie să fie *curată*. „Să nu jertfești Domnului Dumnezeului tău vițel sau oaie, în care este meteahnă (defect fizic) sau orice lucru urât, căci spurcăciune este înaintea Domnului Dumnezeului tău” (Moise V, 17, 1). „Blăstămat celce jertfește Domnului ce e stricat”! (Malahia 1, 11).

Iată pe scurt ce este închinarea lui Dumnezeu „cu duhul și cu adevărul”.

Și acum se naște întrebarea: de ce am pus în fruntea acestor șire cuvintele: „*Lumânarea de ceară*”? De aceea, pentru că în șirele ce urmează, voesc să vorbesc despre lumânările de ceară ca materie de jertfă la slujbele noastre bisericești, în cultul divin.

Între produsele naturale, ce se încuviințează și se folosesc la cultul divin, loc de frunte ocupă *lumina*. Lumina, peste tot, se produce prin aprinderea și arderea diferitelor materii. Biserica noastră prescrie întrebuințarea luminii la slujbele dumnezeiești atât din motive de necesitate (trebuință) și de solemnitate (pompă), cât și pentru însemnătatea simbolică, ce o are lumina și materia luminii.

În timpurile vechi, când slujbele dumnezeiești se țineau de frica păgânilor pe ascuns, în peșteri și catacombe, lumina eră de neapărată trebuință; tot așa este în zilele noastre la slujbele de seara (la denii), de noapte și de dimineață (utrenie). Aprinderea cel puțin a unei luminări la slujbele dumnezeiești e poruncită de biserică.

Din punct de vedere mai înalt lumina e neapărat de lipsă la slujbe. Pe lângă ridicarea solemnității și strălucirii slujbelor, lumina ridică și dispune sufletul nostru la evlavie, ne smulge din grijile lumești și păcătoase, ne luminează mintea, ne întărește voința, ne apropie de Dumnezeu.

Lumina simbolizează (adecă înfățișază, închipuie) pe Domnul nostru Isus Hristos, apoi credința, dragostea și nădejdea noastră în Dumnezeu, în fine înțelepciunea și multe alte virtuți, de cari trebuie să fim însuflețiți când ne apropiem de Dumnezeu.

Din toate aceste puncte de vedere, sfânta noastră biserică prescrie, că materia luminii la slujbele dumnezeiești nu poate fi decât numai *ceară*, ca cel mai curat product animalic, și *untul de lemn*, ca cel mai curat product vegetal.

Untul de lemn, întrebuințat la serviciul divin, este untul de lemn de maslin.

Curată este numai ceara culeasă de albine din cele mai curate și mirositoare flori. Această ceară, ca product al albinei care este tipul fecioriei, închipuiește corpul lui Isus Hristos, rodul fecioarei Maria.

Din ceară se fac lumânări, cari arzând produc lumina. Arderea lumânării închipuiește jertfa morții lui Hristos, dar și învierea și arătarea lui în lume. Lumânările se pun în diferite sfeșnice și fânare (lampioane). Sfeșnicele sunt de o lumânare, de două, de trei, de șapte și de douăsprezece luminări. După numărul sfeșnicelor lumânările, ce ard în acestea, au simboale diferite. O luminare însemnează unitatea sfintei Treimi, două luminări: cele două naturi în Hristos, apoi trei persoane în Dumnezeu, șapte daruri ale Duhului sfânt, doisprezece apostoli. Policandrele cu mai multe lumânări închipuiesc rugul de foc, în care s'a arătat Dumnezeu lui Moise, carul de foc, cu care s'a suit Sf. Ilie la cer etc.

Arderea lumânărilor, cu înțeles religios, în viața particulară încă are însemnătatea sa. Intrebuințarea lumânărilor la nașteri, la cununii și moarte înseamnă *umblarea în lumină*, adică sub scutul luminii, care este Hristos. Lumânarea, ce o ține muribundul în mână, este simbolul luminii, ce îi luminează în noaptea mormântului etc.

Ce învățături mărețe și mântuitoare despre ceară și lumânări cuprind șirele scrise mai sus?!

*

Credincioșii bisericii noastre fac multe jertfe de lumânări atât în viața publică bisericească cât și în viața particulară. Câți dintre acești credincioși își dau seamă de însemnătatea celor arătate până aci?

Mic este numărul credincioșilor noștri, cari aduc jertfe de lumină pentru trebuințele lor religioase, după învățătura și porunca bisericii noastre. Credincioși de aceștia găsim numai la sate. Ei cu albinăritul lor își adună ceară și fac cum știu lumânări de ceară pentru trebuințele lor. Mulțimea credincioșilor noștri bat orașele, ca să găsească lumânări mari și împodobite cu flori, cu cari să se mândrească în biserică și înaintea semenilor lor. Nu caută la curățenia materiei, din care e făcută lumânarea, ci la prețul ei și așa când aduce jertfă nu gândesc la cuvintele Scripturii, care ne zice: „Ai mult, dă mult; ai puțin, dă puțin, dar din inima curată“! „Darul celor fără de minte este păcat înaintea lui Dumnezeu“.

Jertfele necurate mai au un rău.

Lumânările de astăzi, cari nu sunt făcute de ceară curată, sunt fabricate din fel și fel de produse necurate. Așa din grăsimea multor jivine spurcate, din extrase de lemn, din păcură de petrol etc. Arderea acestor materii produc un miros puturos

și o fumărie stricăcioasă sănătății și picturii. Și apoi materiile aceste spurcate să închipuească preacurat trupul Mântuitorului, și lumina, ce o dau ele, să reprezinte pe Dumnezeu etc.? Cu materii de acestea vrem să preamărim pe Dumnezeu și să ne mântuim sufletul? Ne înșelăm, căci așa făcând înmulțim numărul păcatelor noastre.

Scuza, că nu putem căpăta lumânări curate, nu mai prinde cel puțin în dieceza noastră. Astăzi avem și în Caransebeș *o fabrică de lumânări de ceară, de lumânări curate*, mulțumită purtării de grijă a Preasfințitului nostru Episcop Dr. Iosif Traian Badescu de păstoriții săi.

*

De încheere să vă spun o istorioară. din care se pot scoate multe învățături despre închinarea la Dumnezeu „cu duhul și cu adevărul”. Iată-o:

E zi de Sâmbătă. Pe vremea vecerniei, un străin slab îmbrăcat întră în un sat și nu se oprește până la biserică. După ce își face trei cruci, închinându-se tot de atâtea ori, întră în casa Domnului. Nu se uită la nimenea. Scoate din straița sa și aprinde o luminărică de ceară curată, apoi ingenunchează lângă amvon și se roagă ferbinte.

Străinul și purtarea sa uimesc pe credincioșii adunați în biserică.

La sfârșitul slujbei mai mulți poporeni se strâng pe lângă străin și-i pun fel de fel de întrebări, la cari acesta răspunde greu oftând: „Dumnezeu vede toate”... Moșu Trică, un bătrân al satului, trage pe străin la o parte și-i zice:

— „Omule bune! Trebuie să ai ceva pe suflet. Spune-mi ce ai și poate, că-ți voi putea ajuta”.

— „Se poate” zice străinul. „Sunt om sărac cu o nevastă bolnavă și o droaie de copii mici, pe cari îi ținam cu cărașitul. Nainte de o săptămână un hoț mi-a furat caii, singura avere. Am rămas ca vai de mine. Caut pe hoț. Am făcut în mai multe comune arătări la primărie și jandarmi. Până acum nici un semn, nici o urmă de hoț. Am venit și în satul vostru, doar mi-l va descoperi Dumnezeu în urma suferințelor și rugăciunilor mele. Am să vorbesc și cu primăria și jandarmăria de aci.... Bun e Dumnezeu....”

— „Nu te mai osteni și nu mai perde vremea pela primăria și jandarmăria de aici. În satul nostru nu sunt hoți. Măne-i zi de sârbătoare. Te însoțesc eu în satele vecine și vom da de hoți, dar nu la primărie și la jandarmi ci la biserică.

— „Cum la biserică? Oamenii răi nu merg la biserică....”

— „Oamenii, cari sunt răi pentru ei singuri, nu merg la biserică, dar hoții și toți făcătorii de rele...o, cât de mult cercetează ei biserică....”

— „Nu te pricep, moșule“.

— „Mă vei pricepe, dacă ne ajută Dumnezeu....“, zise moșu Trică luând pe străin la sine acasă.

Mâne-zi, bătrânul des de dimineață prinde caii la trăsură și pleacă cu străinul la satul vecin. Ajunși aci întră la utrenie. Stătură cât stătură în biserică și bătrânul — după ce aruncă priviri în toate părțile — zise păgubașului nostru:

— „Haidem, hoțul nu-i aici“.

Plecară și ajunseră într'alt sat. Tot așa.

În al treilea sat moșu Trică, după puțină zăbavă la liturghie, vorbi ce vorbi cu un epitrop, și apoi către păgubaș:

— „Am dat de urma hoțului. Stai aci până vin!“

După scurtă vreme, tocmai când se sfârșia sfânta liturghie, moșu Trică întră în biserică cu un jandarm după sine. Merse drept la un om bine hrănit și bine îmbrăcat, apoi întorcându-se către jandarm îi zise: „Ăsta-i hoțul. Pune mâna pe el și du-l la primărie!“ Mai zise și către epitrop: „Fii bun, ia cu dumneata cele două lumânări mari de la altar și hai cu noi!“

Suntem în sala primăriei... la judecată.

Păgubașul istorisește pățania cu furatul cailor și năcazurile sale în așa chip, că a stors lacrimi din ochii celor de față.

Epitropul — după multe întrebări și ispitiri — mărturisește, că „dumnialui, cel cu jandarmul la spate, a venit Dumineca trecută să cumpere două lumânări. Noi avem numai lumânări mici de ceară curată, cum le fac sătencele noastre, dumnialui cerea lumânări mari și cu flori. N'am avut, n'a cumpărat. Astăzi însă a adus — nu știu de unde — aceste două luminoace. Păcat de frumsețea lor, căci împrăștie un miros prost și ard rău, umplu biserica de fum... Atâta știu și vă spun din toate, ce mă întrebați“.

— „Il cunoști pe dumnialui?“ mai întrebă primarul.

— „Cunosc din vedere. N'am avut până la biserică nici o treabă cu dumnialui“ — răspunse epitropul căm cu jumătate de gură.

Moșu Petrică întrebat, spuse următoarele:

— „Sunt om bătrân și păfit. Din pățaniile mele am învățat multe. Pe hoț, dacă nu-l prinzi cu fața în mână, îl ghicești — dacă îl mai poți ghici — din purtarea și faptele lui. Mi-a bătut la ochi cele două lumânări mari și frumoase în bisericuța din sātuțul acesta lipit de sărac. Am întrebat pe epitrop, că cine le-a adus. Mi-a spus, că dumnialui. L-am luat la ochi. Sta țațoș și răsneț de ceilalți oameni, își făcea niște cruci mari și bătea niște mătânii nemai pomenite. Atunci mi-am adus aminte de Cain și de farizeul din pilda cu vameșul. Cain s'a dat de gol prin jertfa, cu care a vrut să întrecă pe Avel, și Dumnezeu l-a pedepsit. Tot așa a pățit-o și farizeul prin

ținuta și purtarea sa în biserică. Iată pentruce cred eu, că dumniului e hoțul. Să ne spună acum dumniului, dacă am vorbit adevărul ori nu!”

Omul țănoș de mai 'nainte își aplecă capul și între suspinuri mărturisi: „Moșule, ai spus adevărul. Eu am furat caii. I-am vândut la oraș și din banii luați pe cai am cumpărat aceste luminări. Le-am adus la biserică și m'am rugat lui Dumnezeu, nu ca să-mi ierte păcatele, ci ca să abat gândurile oamenilor, că eu aș fi om rău. Dumnezeu însă m'a descoperit făcându-mă de ocara și rușinea lumii: Mă căesc de faptele mele.... Oameni buni și de omenie! Luați-mă și faceți cu mine ce vreți!... Și, vai Doamne, ce mă va mai așteptă de sus“?!

*

Cinstiți și iubiți cetitori! — Câte învățături frumoase și folositoare puteți scoate din istorioara asta? Eu vă spun numai una: Nu duceți la sfânta biserică și nu folosiți pentru trebuințele voastre religioase decât numai **lumânări de ceară curată!**

Dr PETRU BARBU

A rămas mut un criminal

după întâlnirea lui cu un preot misterios cu brâu vânăt.

Dupăce s'a spovedit și cuminecat și-a recâștigat graiul.

De câteva săptămâni comuna pașnică Törökbalint (Ungaria) e în continuă emoție în urma unei întâmplări miraculoase și fantastice. Vestea întâmplării s'a lăsat și în comunele din jur și de atunci toată lumea vorbește numai de Törökbalint și de eroul ei.

Într-o seară la începutul lui Mai s'a întâmplat, că petrarul Vilhelm Brandauer în etate de 62 ani, din Törökbalint, care lucra în cariera de peatră din hotarul comunei, mergea acasă pe drumul de țară. Pe drum se întâlnește cu un preot înalt, cu barbă mare, cu brâu vânăt. Preotul după îmbrăcăminte putea fi sârb. Lui Brandauer nu i-s'a părut lucru de mirare, fiind în satele din jur mulți preoți sârbești. Tocmai voiă să treacă pe lângă preot, dar acesta s'a oprit dintr'odată și a salutat pe petrar. Brandauer a mulțămît, apoi preotul s'a dat în vorbă cu el. L-a întrebat mai întâi cum merg lucrurile în Törökbalint, apoi a zis următoarele:

— De zeci de ani oamenii se răsboiesc, ucid și jefuesc. Frate Brandauer, mergi la domni și spune-le să nu se mai răsboiască, pentrucă aceasta nu e faptă vrednică de un creștin. Spune-le și aceea, că țeara are nevoie de pace!

Bravul petrar a ascultat tulburat și mirat cuvintele preotului și nu putea înțelege, pentruce îl alege chiar pe el, un simplu lucrător, pentru o misiune așa de importantă. Dar preotul n'a avut grije de tulburarea lui Brandauer, ci a continuat să vorbească:

— Oamenii nu mai cred în Dumnezeu, s'au făcut răi și păgâni. Nu merg la biserică, nu se spovedesc, nu se cuminecă, nu cred în învierea lui Christos. O molimă grea va să vină între oameni, ca să-i învețe iubirea de Dumnezeu. Frate Brandauer, și tu ești un astfel de om. Nu crezi în Dumnezeu, de zeci de ani nu mergi la biserică, nu te cumineci, nu te spovedești. Îți spun, că te va ajunge pentru aceasta grea pedeapsă. După amezai

la 3 ore vei amuși și nu-ți vei mai căpăta graiul, până nu te spovedești și cumineci din nou.

Pietrarul bătrân și nervos a căzut aproape leșinat lângă pomul de pe marginea drumului și când și-a venit în fire, preotul dispăruse. Brandauer a mers acasă îngândurat, unde a povestit întâlnirea lui cu preotul și amenințarea acestuia. Imdată s'a răspândit vestea în sat, dar toți au râs zicând că a fost o halucinație (nălucă) și au mai zis că bătrânul a fost cam aburit de spirt. Întâmplarea a ajuns la cunoștința deputatului dietal Nicolae Weichert și a preotului din comună, care asemenea n'a dat crezare bătrânului.

Au trecut săptămâni, lumea aproape a uitat aventura ciudată a bătrânului Brandauer, care s'a liniștit și el. Intr-o dupăamează bătrânul lucra în grădina sa, când un consătean al lui a început a vorbi cu el prin gard salutându-l șvăbește cu „bună ziua”. Brandauer voia să mulțamească pentru salutare, dar când și-a deschis gura n'a putut scoate nici o vorbă. Wilhelm Brandauer amușise.

Bătrânul abia putea să răsuflă, apoi a căzut leșinat. L-au dus în casă, l-au deșteptat, dar pietrarul n'a mai putut să vorbească.

Atunci familiei lui i-a venit deodată în minte istoria întâlnirii lui cu preotul. S'au uitat în calendar, era 28 Mai.

Prorocia s'a împlinit, Wilhelm Brandauer a amușit.

Cazul a produs în comună mare senzație. Chiar și parohul satului, Weichert, l-a examinat pe Brandauer și a constatat că e mut. Apoi Dr. Iosif Vaith medic în Törökbalint l-a luat pe bătrânul sub îngrijirea lui. L-a examinat și el încă a constatat, că e mut. Pe urmă i-au împuns limba cu ace ascuțite, dar pietrarul a rămas nesimțitor la împunsături, n'a simțit nici o durere. Medicii nu puteau să facă nimic, însă ei nu credeau că s'a întâmplat aici o minune, ci căutau să explice cazul cu autosugestie, paralizia nervilor sau confabulație.

N'au știut să ajute. Aproape s'au gândit să recurgă la metodel scoaterei dracilor, dar la aceasta e lipsă de învoiala episcopului. Înainte de a câștiga însă permisiunea, Brandauer a cerut hârtie și a scris pe ea următoarele cuvinte: „Nu trebuie medic, nu trebuie farmacie, vreau să mă spovedesc și să mă cuminec”.

Și-a adus adecă aminte, că preotul i-a spus, că dacă se spovedește și cuminecă, își recâștigă graiul. l-au împlinit dorința. Capelanul parohiei, Dr. Iosif Horvath Duminecă l-a spovedit și Luni înainte de prânz l-a cuminecat pe bătrân. Fiecare a urmărit cu mare încordare că ce va fi: își recapătă graiul sau nu. După cuminecare Brandauer a mers acasă, dar încă n'a putut vorbi. După amiază s'a culcat, a adormit. Din somn l-a deșteptat salutarea unui vecin curios. Bătrânul s'a ridicat în pat speriat și a grăit: „Bună ziua!” A început să vorbească.

Cu mare iuŝală s'a respândit în comună vestea, minunea s'a împlinit. Wilhelm Brandauer a amuŝit, dar după spovedanie ŝi cuminecătură ŝi-a recăpătat vocea.

De atunci comuna Törökbalint a devenit adevărat loc de pelerinaj ŝi mulŝime de oameni caută casa pietrarului ŝi-l roagă pe Brandauer să le povestească istoria minunii.

După „Temesvári Hirlap“ Nr. 141 din anul 1927.

Trad. de G. NOAGHEA, preot.

Mama cu două fete.

— Scenă din viața dela sate —

— *Bărbatul*: Tu muere! Ano dragă! la șezi aici pe scaun să mai vorbim.

— *Muerea*: Te ascult, vorbește Vasile.

— *Bărbatul*: Uite fetele noastre, să le țină Dumnezeu, cresc ca din apă, acuș le vine vremea măritişului, ele 's frumoase, juca-le-aș, și zestre au bună, dar tare mă tem că cu bărbații nu se vor înțelege, că-s lenoase ca dracu. Nu știu pe cine samănă, că noi ni-s harnici amândoi, dar ele-s puturoase de n'au păreche. Nu le vedem măritate, că le-o eșit zaiu rău, că-s somnuroase și lenoase ca altă potcă. Nu știu ce ne vom face cu ele.

— *Muerea*: Nu te teme Vasile, că tot sacu își află petecu și dacă vor afla Lena și Maria noastră bărbați buni, moi ca ele, vor ajunge la neagră sărăcie; de vor nimeri însă niște oameni harnici, iuți de fire, le vor rupe de oase dacă nu se iuțesc și ele. Eu săraca de mine le-am spus destul, le-am învățat cum să se poarte cu toată lumea, că-s fete mari, și la o fată mare câți ochi privesc, dar dacă nu mă ascultă eu ce să le fac. Astăzi puiul se ține mai cuminte decât cloța. Ele vor vedea, cum le-o fi data, așa vor păți. Se vor mai cuminți ele dacă mai cresc, așa am fost și eu când aveam 16—18 anișori ca ele, eram zburdată, ce știam eu de grijile casei; mama fie'rtată făcea toate, eu creșteam ca un trandafir împupit, mă îmbrăcam frumos, mă spălam cu săpun și cu albele și cu roșii rumenele, și eșiam la horă, la joc, dar după ce venii la tine și remaserăm numai noi doi începură grijile și necazurile vieții și mă făcui muere de casă cum nu e alta. Așa s'or face și ele dacă s-or mărita.

Bărbatul: Nu știu zău muere, dar mi frică, că nu 'mi place deloc purtarea lor. Ele numai ar mânca și ar dormi, ar merge la joc și la petreceri, dar să lucre și ele ceva, Doamne ferește, bare-mi să-și coase pentru ele cămeșile, cătrintele și opregele, nu să tot plătească la altele, să nu care grăul din pod și clisa din cămară, vorba cântecului:

Poate fi mândra făloasă,
 Podu-i țese, podu-i coasă.
 Șirele de preste cot,
 Coboară grăul din pod.
 Brățarea de preste mână,
 E cusută pe fâină,
 Și 'mpănată pe slănină.

Apoi așa nu poate merge mult, că bărbații nu o să le sufere așa ca noi. Ști Ano, m'am pus la gânduri cu ele. Că bine se izbără ele ca potca amândouă lenoase, de nu le vedem măritate. Că bine, pe asta mai mică, pe Măria o mărităm în casă și la ea vom căuta un ginere bun, dar pe Lena o dăm, dar n'o cere nimeni, n'o pețesc feciorii, că i-o eșit vestea rea și pace. E rău de părinții cari au copii răi, leneși, neascultători, mai bine fără ei, decât să-ți facă rușine.

Muerea: Ea lasă-te bărbate, că Dumnezeu e bun, el grijește de tot natu și de buni și de răi, ști proverbul: adeseori „para cea mai bună ajunge în gura scroafei” și „găina oarbă nimește bobul mare”, cum e norocul la fiecare, așa are să se întâmple.

Nu gătară ei bine vorba când hop! iacă pică la casa omului un june din sat, iac'asa să ceară de la tata fetelor un lanț de împiedecat carul.

Nimeri pe oameni chiar la prânz, mâncau la masa mică pe scăunele scunde, roată împrejurul mesei.

Feciorul venise după lanț, dar și cu gândul să vadă fetele, că acuma venise dela armată și auzise că's fete frumoase.

Când erau aproape gata cu prânzul zise tatăl către fata mai mare: Tu Leno! ia dute de 'mi adă un cioc de apă, că mi sete.

Lena nu se mișcă, se face că nu aude.

Măria o boldește să se scoale, dar ei nici că-i păsa. Omului i se tăia nasul de rușine că nu 'l ascultă fata și gândind că n'o fi auzit cumva, o mână a doua oară. Lena înstrâmbă din nas dar nici acum nu se mișcă.

Atunci soră-sa Măria, cealaltă fată zise:

Laso naibii tato! vezi că-i îpuțită vie, nu mai zice către ea, du-te D-ta singur de bea și adă-mi și mie un cioc că și mie mi sete.

Bietul tată cât nu crepa de necaz, dar înghiți în sec și nu zise nimic. Atunci mama se duse ea de aduse apă la masă și le zise mâniaoasă: Nu vi rușine scroafelor, să nu ascultați pe tatăl vostru. Nu vedeți că aici e și un june care se miră de prostia voastră.

Fetelor nici că le păsă de vorbele mamei, iar tatălui parcă i se mai ușură năcazul de pe inimă.

Dupăce gătară de mâncat, se sculară dela masă, mama luă masa din mijlocul sobii, fetele se sculară și ele și nu-și luară nici scaunele pe cari șezuseră, ci le lăsară tot mamei să le pună la locul lor. Atunci Lena întinzându-se a lene zise: Acuma mamă, după mâncare se cade o țiră culcare, să gândească mâncarea că o mâncat-o o cocoană.

Părinții fetelor crepau de năcaz și zise mama: Vedeți voi pe dracu dacă vă măritați, ese lenea din voi, și ca să nu mai zică fetele vre-o prostie, că erau fetele o leacă și cam prostuțe, zise tatăl cătră june:

— Haida loane să-ți dau lanțul.

Junele Ion: Că să-ți spun drept taico Vășile, la ce am venit mai tare la D-ta. Bine că vi-s amândoi acasă. Știți că mama e bătrână și slabă și nu poate birui cu lucrul în casă, m'am socotit să mă însor, acuma am scăpat dela armată, D-ta văd că ai două fete, dă-mi pe Lena mie de nevastă și gândesc că o fi bine. Mama are ajutor în casă, și eu cu ea purtăm lucrul câmpului.

Vasile: Măi loane! îți spun drept, eu nu fug de D-ta, că ești fecior zdravăn, cuminte și ai puținică avere, eu iar i-aș da Lenei două lanțe de pământ din „Peleş” ori din „gura văii”, o vacă cu vițel, o scroafă și zece oi, dar uite, mi rușine să-ți spun: fetele mele, mai ales Lena îi cam lenoasă, o văzuși și acuma la masă, ce poate plăti, mi frică că nu vă veți înțelege, nu vă veți putea nărați, că-i și neascultătoare și somnoroasă ca naiba, nu știu pe cine samănă, pe cine s'a izbit. Dar dacă chiar vrei, eu nu zic ba, nu fug de D-ta.

Ion: Taico Vasile! eu iau pe Lena, mi dragă și gândesc că s'o mai da după mine, că tot învățul are și desvâț, și dacă văd că nu pot face Doamne cu ea, apoi găsesc eu ac pentru cojocul ei.

Vasile: Bine loane! dacă e așa, Dumnezeu să vă dea noroc, veniți într'o zi de căpărăți fata și vom mai vorbi. Acum să vedem ce zice și Lena că-i cam șuchiata, te miri ce ț'o pocnește. Leno! zise tatăl, iaca Ion vrea să te ia de nevastă, îl ști, îl vezi, el te cunoaște, te vede, și dacă vă place unul de altul, nunta se poate face în două săptămâni. Ce zici tu? că dela tine atârână.

Lena: Taico! fă cum vrei D-ta. Mie îmi place de Ion, dar să fie bun, să nu mă bată.

Ion: Dragă Leno! dacă tu ești cuminte, bună, harnică, ascultătoare, cine te bate, că eu vreau să fac casă cu tine și apoi dacă te bat, te slujesc, cu cine îmi ții rostul casei? Una îți spun: că eu mi-s cam iute la lucru, ca focul și tu să te dai după mine,

să fii ca piperul, ca să nu ne rădă lumea, că ni-s niște tândale, murim de foame, n'avem după ce bea apă.

Mai vorbiră ei multe, se înțeleseră, hotărâră sara de căpară și Dumineca de nuntă.

Puseră la cale toate câte trebuiesc pregătite la ospete și iac'ășa părinții fetei se mirară de norocul Lenei, care se mărită înaintea altora.

Norocul bată-l focul, ziceau fetele din sat, când auziră de nunta Lenei. Așa o rânduit Dumnezeu, unul bun cu unul rău, ca să trăiască și cel rău pe lângă cel bun.

Făcură ospățul și 'și petrecură cu mâncări, cu băuturi și cu jocuri ca la nuntă.

Când fu la spartul nunții, iacă și părinții fetei jucară câte-va jocuri. De bucurie Vasile începu a chiui:

Hai muere să jucăm
Că fata ne-o mărităm,
Pare-ne bine c'am dat-o,
Amar de cine-a luat-o.

Așa se sfârși nunta Lenei.

*

La cât-va timp după nuntă Ion văzând că Lena lui doarme dusă, nu se scoală de dimineață, să toarcă, să spele, să facă mâncare, o vede mișcându-se a lene prin casă, îi zise cu frumosul: Tu Leno! mie nu-mi prea place de purtarea ta, tu ești mare, tare, tânără, fi mai sprintenă, mai iute, nu căuta tot a somn, nu lăsa tot pe mama să facă ea toate, vezi că ea e bătrână și face mai mult ca tine. Gândește că eu 's bărbatul tău, care te iubește de ești harnică și te poate și urî dacă ești cum ești, ba și se poate întâmpla și mai rău, dar să nu mă aduci acolo, că n-o fi bine de tine.

Lena: Ioane! eu nu mi-s învățată cu atâta vârpă, că la mama am trăit lumea albă, dar dacă ți ție așa, apoi las pe mine, că femeie ca mine rar găsești, așa mă voi face eu de bună și de harnică, de să mă ții pe palme.

Ion: Bine ar fi Leno! să fiu eu fericitul acela.

*

Trecură de atunci câte-va săptămâni, dar firea Lenei nu se mai schimbă, ea rămase tot ce a fost, somnuroasă și lenoasă, de cucăia în picioare și i se impută caerul în furcă.

O mai spuse bărbatul și părinților ei, o mai certară și ei, o mai învățară cum să se poarte, dar ști: „năravul dela fire, n'are lecuire“.

Dacă văzu bărbatul ce-i și cum e, că mântuire nu e, își aduse aminte de un proverb care zice că:

Muerea nepersecată,
E ca moara neferecată.

Dacă cu buna nu merge, să încerc și cu răul.

Intr'o zi avea bărbatul să plece la târg, deci îi zise:

— Tu Leno! rândul trecut, când am fost la târg, Ț'am zis să grijești de casă, de vite, de mama că-i bătrână, tu n'ai făcut nimic, când am venit acasă găsii vitele mugind de foame, ne țeselate, ne adăpate și tu toată ziua prin sat după sfat. Nu te-am bătut, te-am sfădit numai, dar văd că la tine vorbele mele sunt mazere pe părete. Acuma iar plec la târg, dar nu mai zic cătră tine să grijești de vite, ci zic „măței“ noastre, ei îi poruncesc; dacă nu găsesc toate la rând, cu ea am de lucru.

— Piți, piți, auzi tu măță, eu plec la târg, tu să grijești de grajd, de vite și de casă. Mai înțeles? dacă faci ce-ți poruncesc e bine de tine, de nu, vei vedea ce pățești. Alege din două. Și plecă Ion.

Când veni omul dela târg află iarăși toate în nerânduială. Lena nu făcuse nimic, cu atât mai puțin măța.

Se mânie Ion, aduse o nuia cam groșcioară, legă măța în spatele muerii și dăi și dăi cu nuiaua. Măța miau! miau! și cu ghiarele pe la grumazul muerii, o zdrăghia toată. Ion lovea și 'n măță, dar de cele mai multe ori lovea pe Lena pe spate, încât nu era glumă. Țipa Lena, țipa și măța, Ion tot lovea și zicea mânios, ce Ți-am poruncit, măță blestemată, de ce n'ai făcut? ha! apoi na, și na! să te înveți pe altă dată să ascuți. Lena zbiera cât putea și se ruga să o lase în pace cu măța cu tot, că o omoară și altă dată face ea în locul măței.

Dela o vrene încetă cu lovitul. Măța fu deslegată și se duse ca din pușcă, dar spatele și grumazul Lenei erau numai sânge și vânătași.

Altă dată iar merse Ion la târg și iar porunci măței să fte toate în rând pe când vine. Lena de frica lui Ion le făcu cum le făcu, dar Ion tot află că nu le făcuse toate bine.

Iar legă măța în spatele muerii și dăi și dăi, cu nuiaua. Măța miau! miau! Lena au! au! nu mai da loane, că mă las de mine, dar omori măța, lasă-mă fi bun, că fac eu toate de vei fi mulțumit. Voiu fi muerea cea mai bărbată și înțeleaptă, că văd că cu un om șod ca tine nu e de glumit. Văd eu că bine și pricep măcar de zici tu că mi-s cam proastă, văd eu că zici că bați măța ca să mă lovești pe mine și să mă înghereze măța de mă ustură pielea par'că-i jar.

Dar las că voiu vedea eu, mai dai tu în mine. Și le lăsă Ion, după ce le-a urzicat de ține minte Lena cât trăește întâmplarea asta, care a și avut efect bun.

Din minutul acela Lena se îndreptă, și muere mai harnică ca ea nu fu alta în sat.

Ion și mumă-sa fură foarte mulțumiți cu ea, iar părinții ei și tot satul se mirau de schimbarea și vrednicia acestei femei. Fiind foarte harnică și păstrătoare, casa lor se umplu de bună-tăți ca un stup, să făcură oameni bogați și trăiră fericiți. Iși crescură copiii la școli, pe unul îl făcură dascăl, pe unul popă, iar cel mai mic, care iubia sabia, fu dat la școala militară și ajunse domn mare, în armată.

Vedeți oameni buni, că de multe ori și cu răul ajungi la bine și adevărată e zicătoarea că:

Muerea nepersecată
E ca moara neferecată.

*

Alcătuită după o poveste auzită dela Simion Toma din Valeadieni și scrisă de **George Cătană**.

POEZII POPORALE

— DIN BANAT. —

Floare albă a rugului,
Lung îi drumul Clujului,
Dar mai lung al dorului.
Drumul Clujului se găta,
Al dorului niciodată!

Fetele din satul meu
S'au strâns toate'n Igăzău*)
Să mă vorbiască de rău.
Vorbiască săca-li-ar gura
Că ca mine nu'i nici una
Li ciudă că mi-s frumoasă
Nu ca ele bâzgoiasă.

Până i lumea și pământu
Nu te ia cine fii gându.
Așa i lumea n'ai ce-i face,
Tu îi plăci, dar ei nu-i place

Maică măicuța mea
Nu mă 'ntrebi tu ce aș vrea?
Ești bătrână și nu vezi,
Eu îți spun și tu nu crezi.
Că din sută și din mie
Numai una mi drag mie.
Sus pe ceriu îs stele multe
Și mai mari și mai mărunte,
Și îs multe luminoase,
Dar ca Lena nu's frumoase.

Luna și stelele's sus
Frumoase ca mândra nu's.
Ori cât sânt de vederoase,
Tot ca mândra nu's frumoase.

Frumosu i ceriul cu lună
Ca și Lena cu cunună.
Frumosu-i ceriul cu stele,
Ca și Lena cu mărgele.
Și i frumos ceriul în zori
Ca Lena cu gălbeniori
Când pășește zdrăncănește,
Inima mi se topește.

Auți ce-mi place mie
Trandafir în pălărie
Și sata de omenie
Și auți ce mi drag,
Floare frumoasă de fag
Mândra care ese'n prag.

Plecau cu caru la moară
Mă 'ntâlnii c'o fetișoară
Cu cotrința roșioară.
Arză-i focu cotrința,
Mult îmi arsă inima.

La poarta mândruții mele
Au răsărit două stele.
Șașa sânt de frumoșele
Ca și ochii mândrei mele,
Șașa sânt de luminoasă
Ca și mândra de frumoasă.

Așa zice mândrul meu
Ziua să lucru ce vreau.
Dar dacă bine să 'nsară
Să-l aștept la poart' afară.
Cine poate zice ba
Dacă neica vrea așa.

*) Numele unui părau.

Din colecția lui George Cătană. Adunate de: Ion Bran iun.
și frații săi de cruce din Valeadieni.

Cuvinte înțelepte.

Pânea care satură mai bine e aceea pe care ai dăruit-o.

N. IORGA.

*

Rugăciunea se ridică numai pe scara de aur a faptelor bune.

N. IORGA

*

Pentru odihna ta să lași în fiecare zi, până la moarte, tot ziua de mâne.

N. IORGA.

Mijlocul cel mai bun și mai sigur pentru înfrumșetarea pielii este

Crema și săpunul „ILEANA“

Indepărtează orice fel de pete, alunițe, coșuri (rapuri), pistrue de ficat și orice alte necurătenii. Se pot comanda la

Farmacia Valeriu Popovici la „SFT. GHEORGHE“,
Dea * Strada Regală Nr. 150 (Banat)

PUIȘORUL

(În amintirea copilășului meu Dan.)

Era tinerel și plătând, ca un puișor golaș, curând eșit din găoace, ca o florică decurând răsărită ce-și deschidea petalele umede de rouă în bătaia binefăcătoarelor raze ale soarelui. Și era drăguț ca o zi de primăvară. Cu sosirea lui casa mi-se umpluse de seninătate, de nespusă bucurie. Avea o față rotundă cu obraze moi. Un nas mititel, ochi vioi, plini de viață și păr negru. Dela o vreme începuse a-și sălta mânușițele cu degetele subțirele prin văzduh. Era cea mai iubită ființă în casă; toți îl purtau pe palme, îl desmerdau cu vorbe dulci și blânde. Mama, tata, când se depărtau de dânsul, îl sărutau cu dragoste, iar când se reîntorceau, îl cuprindeau în brațe și-l strângeau cu drag la peptul lor. Il chema Dan, dar toți îi ziceau *Puișorul*, căci era mai drăguț decât un puișor. Nici când n'a avut vreme să plângă, căci la cea mai mică scâncitură a lui, brațele mamei se întindeau spre el, îl cuprindeau cu gingășie, îl lipia de sânul ei, spre a-l alăpta. Până și frățiorul lui mai mărișor, se prăpădea de dragul lui; se culcă cu dânsul în leagăn, îi săruta mânușițele, picioarele, obrazele, fruntea și ochișorii.

Și era el vesel, plin de seninătate, ca un cer albastru fără de nori.

Viața i-a fost ușoară, lină ca o poveste, ca un vis trecător. Cu cât zilele treceau, cu atât și el părea a înțelege iubirea cea mare a părinților.

Odată, pecând părinții steteau aplecați deasupra lui spre leagăn, și-l priviau cu fețele radioase de fericire, și-i vorbeau în șoapte vorbe dulci, cu graiu domol, Puișorul își strecora privirile dela unul la altul, apoi gurița lui micuță se porni într'un zâmbet lin, iar fața i-se inunda de o fericire dumnezească. Un înger coborât din sferele înalte părea el atunci.

Acela i-a fost întâiul zâmbet în viață și bagseama de atunci și îngerii l-au îndrăgit.

Și la sobă caldă încunjurat de nemărginita iubire a părinților, a dus o viață ca într'un paradis.

Dar a venit toamna cu vânturile reci și înghețate, vânturi asemănătoare cu coasa morții, vânturi care subț suflarea lor de ghiață strivesc floricele și împrăstie frunzișuri.... Și mult s'a zbatut el pela ferești în vâjăituri sinistre, ca să intre înlăuntru, apoi trecea prin acoperișul casei și eșia prin horn, în clocotiri înfiorătoare. Și scutura fereștrile și ușile ca o ființă vie și mult nizuia să intre înlăuntru, dar n'a putut și nimeni nu-l înțelegea.

Odată însă i-a succes să intre înlăuntru pe o fereastră uitată deschisă. S'a furișat hoștește, a înconjurat de câteva ori leagănul în care dormea pușorul cu zâmbet lin pe buze, i-a încolțit firul vieții și iar hoștește a fugit....

Atât a fost numai, căci pușorul, sărmanul copilaș, începu să tușească. Fericirea ce-i plutia pe față i s'a turburat, iar privirile i s'au întristat.

Părinții și deastădată i-au vorbit vorbe dragi, vorbe dulci de iubire, l-au strâns cu drag la pept, dar Pușorul era trist și numai zâmbia. Dela o vreme și-a pierdut și graiul, și plânsul lui părea mai mult o scâncitură.

Din zi în zi copilașului îi mergea tot mai rău: tușia; o tușă blăstamată îi horcăia în pept. Și se sfârșia Pușorul încet. Obrazele începură să i se vestejească, iar ochisorii își pierdeau lumina tot mai mult. Părinții erau acum nedespărțiți de leagăn și cu ochii inundați în lacrimi, cu desnădejdea în inimi, își priviau odrasla, care tot mai mult se apropia de sfârșit.

Pe după mezul nopții, într'o Luni dimineața, respirația Pușorului era tot mai lină, tot mai înceată; și durerile ce-l munciseră atât de mult i se alinară. Două mueri bătrâne ce-l păziau băgară de samă că ora cea din urmă a sosit. Au aprins trei lumânări și punându-i-le în mâni, așteptau desnodământul fatal. Coilașul a mai respirat de câteva ori, apoi a încremenit cu ochii și cu gura întredeschisă și cu mânușițele pe lumânări.

Așa s'a stins, s'a sfârșit ca o poveste, ca un vis trecător și scurt viața Pușorului.

Și îmbrăcatu-l-au în veștminte albe, și cu crizanteme i s'a împodobit corpul rece și palid. Și așezându-l într'un coșciug, căsuța lui de vecie, l-au dus și l-au așezat într'un mormânt rece și întunecos....

Lacrimi calde, din ochii tuturor care îl iubiau, s'au vărsat în urma lui....

Afară era frig. Cerul era noros și un vânt rece ca ghiața și aspru, își purta șuvoaiele de tânguiri prin văzduh și peste cimiter, și peste mormântul proaspăt al Pușorului. Frunze sărmane, sărmane frunze uscate și amărâte, porniau în pribegie, mânite de suflarea aspră a vântului; iar prin aer se legăna cu aripele întinse, un cârd de corbi în croncăniri sinistre.

Și din norii cenușii ca de plumb, a început a se cerne fulgi de zăpadă și se așezau albi și lin pe mormântul proaspăt unde-și dormia Pușorul somnul cel vecinic.

De sus ninge, ninge mereu, iar Pușorul dormia lin.

* * *

Cerul era senin, de un albastru strălucitor și un soare mai mare decât al nostru, mai strălucitor, cu raze mai luminoase, mai calde, mai binefăcătoare, stetea sus în văzduhuri și își cernea razele pline de aur.

Jos o vale mândră cu iarbă verde, cu flori mirositoare și cu un pârâiaș cu unde line. Valea era lungă, lungă, iar pe coastele dealurilor creșteau arbori cu alte frunze și pomi cu alte fructe. Și paseri cu pene mărețe și cu glasuri divine cântau prin frunzișuri și se sburdau vesele prin rămurele. În văzduhul căldicel, adierile line de vânt aduceau mirezme dulci de smirnă și tămâie.

Și toată valea aceea era stăpânită de o liniște sfântă, de ceva dumnezeesc, cuprins de o vrajă neînțeleasă. Din când în când, la anumite răstimpuri, treceau în plutiri undulătoare prin aerul cel limpede, cântări de coruri îngerești ce înălțau inimile.

Pe lângă pârâiașul cel cu unde line, poleite de razele soarelui, ducea o potecuță strimță, bătută, cu pulbere de aur și de argint, iar pe demargini iarbă verde presărată cu feluri și feluri de nestimate, diamante și alte pietri scumpe, în care razele soarelui se răsfrângeau în mii de culori amăgitoare. Și ducea poteaca aceea departe, până se pierdea în zare către răsărit

Imbrăcat în vestimente albe, încins cu o pantlică albastră peste mijloc, într-o mână cu flori, iar în cealaltă cu câteva lumânări aprinse, pășia cu piciorușele-i micuțe prin pulberea de aur a potecii, un copilaș micuț cu fața tristă. Era Pușorul.

Era trist sârmanul, căci se simția străin prin locuri străine. Cu multă jale a părăsit pe ai lui, care au rămas sbuciumându-se în urmă; a trebuit însă să-i părăsească și să rătăcească ca un pribeag pe tărâmurii necunoscute.

Obosit de jumătate, pășia Pușorul pe potecuță, în vreme ce undele pârâiașului șopotiau lin, iar paserile doineau încet. Pe obrăjioarele lui era așternută o tristețe adâncă.

Din când în când se opria în loc, privia înapoi-suspînând, apoi iar pornia pe calea cea lungă și necunoscută. Și nimeni nu venia să-l întâmpine, ori să-l îndrepte pe drumul ce părea fără de sfârșit. De multe ori își tocmiă buzele pe plâns și gata era să izbucnească, dar cântările îngerești ce plutiau prin văzduh îi înviora și întăria inima.

Privind odată spre cer, a rămas uimit. Pe acolo, pe deasupra capului lui un îngerăș trecea fâlfâind din aripe, apoi altul, și

în urmă altul... Inima i se mai încălzi puțin și porni mai departe pe calea ce ducea spre răsărit.

Deodată, acolo în zare, departe ca și când niște porți mari se deschiseră și o lumină vie, o lumină orbitoare ce întrecea chiar și razele soarelui în sclipire, începuse a se revărsa în vale. Pasările cântătoare încetară de a mai cânta, iar în locul lor cântări de coruri îngerești, de glasuri divine, începuse a năpădi valea întregă. Totul părea cuprins de o măreție sărbătorească și izvorul își opri uimit cursul. Puișorul s'a oprit în loc și cu inima bătându-i, asculta și privia înfricoșat la luminile dumnezești.

În depărtare pe valea potopită de lumină, câteva siluete albe, străvăzătoare, zoriau spre bietul Puișor. Era un om bătrân cu câțiva copilași pe lângă dânsul. Cu toții erau îmbrăcați în vestminte albe, iar copilașii erau micuți și plăpânzi.

Apropiindu-se de dânsul, l-au întrebat:

— Puișor drăguț, unde te zorești așa tare?

— A venit un înger la noi și mi-a spus că Dumnezeu mă cheamă la Dânsul. Și am lăsat pe toți ai mei cu lacrimi în ochi și sbuciumări în suflet și — am plecat... Și sunt străin aici, că nu cunosc pe nimeni... Așa vorbea Puișorul cu glas tremurător și cu ochii umeziți ca de o roauă cristalină. Buza dedinjos i-se strânsese puțin și gata era să se pornească pe plâns.

Atunci bătrânul îi netezi cu palma câteva șuvițe de păr răzlețite pe frunte.

— Nu te teme Puișor drăguț, că nu vei fi singur... Noi te-am întâmpinat în cale, pentru că tu ești al nostru... Eu sunt tată-moșul tău, aceștia sunt frățiorii tatălui tău iar acesta verișorul tău, grăi bătrânul.

Puișorul s'a mai înveselit atunci și începu să le împartă și lor floricele și lumânări:

— Mi le-au dat să vi le aduc vouă...

Deasupra lor cerul părea și mai albastru, iar prin văzduhul încărcat de mirezme dumnezești plutiau ca pe niște ape line îngerași goi, ori în vestminte albe.

Și Puișorul se înveselise atunci și zâmbia el, căci avea și acolo pe cineva și nu mai era străin și singurel.

Și au plecat ei mai departe spre răsăritul înflăcărat de văpăi strălucitoare, spre izvorul de unde lumina se revărsa în valuri de raze binefăcătoare. Ceialalți copilași l-au luat pe Puișorul de mână și mergeau înainte, iar dedinapoi le urma bătrânul. Și toți erau veseli cu fețele inundate de fericire.

Damian Izverniceanu

Din poeziile economului Ilie Juca din Cuptoare.

De vrei să fii muncitor
Să nu-i ții de ajutor,*)
Dă-i să crească 'n străini
Să se facă mai blăjini.
Cel crescut în desfrânare
Nici-odată bine n'are.
Mâța care crește 'n brață
Ea de șoareci nu s'acață,
Chiar de i-ar sări în față.

*

Trecând pe lâng' un ciocău
Ți-se face groază rău
De putoare, de năcaz
Tu te apuci, te ții de nas,
Mai bine să faci aceste
Când vezi fete și neveste
Desfrânate și stricate
Or când vezi feciori beții
Atunci de nas să te ții.

*

Cine pofta și-o 'mplinește
Și nu se mai stăpânește,
Pofta ochilor și-a gurii
Își va desculța călțunii.

*

Lenea e cocoană mare

Te lipsește și de sare
Și de pită și mălai
Și rămâi cu greu și vai!
Mâna ta de va lucra
Gura ta nu va răbda.

*

Blăstămata lenevie
Te duce la sărăcie,
Lenea și risipa sunt surori de
[cruce.
Și dacă te apucă tot la rău te
[duce.

*

Dacă faci tu cuiva bine,
Dumnezeu e lângă tine,
Dacă faci tu cuiva rău
Te-a părăsit Dumnezeu.

*

Când bem să gândim la vite,
Când bea cât e de cumințe,
Să-i tot șueri, cât vei vrea
Ea mai mult totuși nu bea.
Dar, când noi ne încurcăm,
Bem până ne îmbetăm,
Cine șade tot la birt
Dumnezeu l-a pedepsit.

Cuvinte înțelepte.

Altul să te laude, nu gura ta.

*

Viața se scurtează, când sufletul se întristează.

*

Până ce ții secretul, ești stăpân peste el; îndată ce îl spuni, te stăpânește el.

*

Săracul nu se teme de tâlhari.

*

Cei mincinoși nu cunosc rușinea.

*

Banul fuge ușor ca argintul viu.

*

*) Copiii.

ANECDOTE.

Bărbatul către soție: „Oh, draga mea, simțesc că mi-se apropie moartea, mor însă cu greu, căci ce vei putea tu să începi după moartea mea?”

Soția: „Oh, dragul meu! Mori tu numai — despre celelalte voi vedea ce voi face“.

*

La examen: Unui școlar i-se pune din fizică întrebarea, ce efect are căldura și frigul asupra lucrurilor.

— „Frigul contractează (strânge) lucrurile, iară căldura le dilatează (lărgeste, lungeste)“, răspunde el, după cum a fost învățat în școală, apoi mai adaugă dela sine: „Deaceia iarna sunt zilele scurte, iară vara lungi“.

*

În ospătărie: Un chelner servește pe un oaspe nou venit și îl titulează, cu „Măria Ta“. Oaspele îi reflectează că să nu-l tituleze așa, căci nu e nici nobil, nici domn mare.

Chelnerul îi răspunde: „O, Măria Ta, nu-ți face nimic din asta, căci noi aici pe orice vagabond î-l agram cu Măria Ta.“

*

Logodnicul, pictor, voește să picteze pe logodnica sa, aceasta însă se ferește, și îi zice: „Lasă iubitele până după cununția noastră, căci atunci va fi tabloul mai natural, căci după cununie nu-mi vei mai măguli“.

*

O doamnă bătrână, care își da silința să-și petreacă între cele tinere, întrebă pe un domn:

— „Câți ani îmi dai Dumneata mie?”

— „Eu, doamnă, sunt un om sgârcit“ — răspunde întrebatul — „nu-ți dau nici un an, căci Dumneata și așa ai destui“.

*

Un datorăș ajuns în împrejurări grele, după ce înzadar și-a dat toată silința să-și plătească datoriile, a zis creditorilor săi: „Domnilor, mi-am dat toată silința să vă împac, plătindu-vă ce sunt datoriu, după ce însă văd că îmi este cu neputință, vă las această grijă D-voastră“.

*

În o societate, un medic lăudăros istorisește despre un bolnav:
— „A fost mult timp bolnav și avea de doctor pe X; într-o zi mă cheamă pe mine soția bolnavului, eu merg și în 8 zile l-am și ridicat din pat“.

— „Da“, adaugă unul din societate, „aceasta o pot și eu dovedi, căci tocmai eri am văzut că l-au înmormântat“.

GHICITURI.

Unde se află oamenii mai bine?

(În pat când se odihnesc și în mormânt).

*

Ce supără mai mult pe fete?

(Dacă le numești urâte).

*

Am o herghelie cu 32 de cai albi și o iapă roșie.

(Dinții și limba).

*

În pădure născui
În pădure crescui
Acasă dacă m'aduseră
Să le tot cânt mă puseră.

(Fluerul).

*

Ce nu poți să pui
Să șadă în cui?

(Oul).

*

Eu în veci cu Dumnezeu
Fost-am și voi fi mereu
Fost-am eri și mâine-oi fi.
Om o fi cin' m'o ghici.

(Azi).

*

Mă vedeți și nu mă vedeți,
Nu mă puteți vedea decât nevăzând;
Eu vorbesc fără ca să vorbesc
Fără să mișc, mă mișc, alerg,
Sunt mincinos și totuși uneori spun adevărul.
Ce sunt dară?

(Visul).

Tratați grânele contra mălurei!

Intrebuințați porzolu.

Intre boalele periculoase, cu care are de luptat agricultorul la semănăturile sale, este și mălura (tăciunele). Ea s'a răspândit foarte mult și are urmări dezastruoase pentru plugari, prin faptul că micșorează mult recolta sau chiar o distruge complet.

Ea aduce țării noastre, numai la grâu, o pagubă anuală de peste un miliard și jumătate lei.

Și când te gândești, că e un lucru foarte ușor și simplu de a scăpa grânele de o așa boală aducătoare de sărăcie!

Boala aceasta se propagă numai prin sămânța pusă în ogor; deci, asupra ei trebuie să ne îndreptăm mijloacele de tratament.

Înainte vreme și chiar azi se obicinuește de a se trata sămânța de semănat prin saramurare cu sulfat de cupru. Această metodă este învechită; pe lângă că nu are totdeauna efect sigur, mai prezintă și multe neajunsuri.

Ast-fel: 1. Necesită întrebuințare de putini, care nu mai pot avea apoi alte întrebuințări, iar mulți nici nu și-le pot procura.

2. Nu se poate face soluția în proporție necesară. Prin înmuerea grâului, soluția se slăbește, iar dacă se stropește în grămadă cu mătura sau stropitoarea, nu se pot uda perfect toate boabele, iar cele uscate rămânând nedesinfectate.

3. Boabele crăpate sau zdrelite la treerat își perd puterea de încolțire, căci soluția pătrunde în bob otrăvind colțul care este foarte delicat. Prin saramurare cu piatră vânăță se perde circa 15—20 la sută din sămânța pusă în ogor. Și nu oricine poate potrivi o soluție. Una prea tare distruge întreaga sămânță, iar una slabă nu are efect asupra mălurei.

4. O cantitate de sămânță tratată cu soluție, nu poate fi ținută multă vreme, căci se poate încinge sau încolți. O vreme

neprielnică ne poate strica întreaga sămânță tratată; căci puțini sunt acei cari să aibă loc unde să întindă sămânța în strat subțire pentru a se usca.

5. De multe ori suntem nevoiți să semănăm toamna în pământ uscat, neputând aștepta venirea vre-unei ploii. Sămânța umedă pusă în pământ uscat se strică mușcănd sau dă colțul care se uscă dacă nu vine o ploaie curândă, care să întreie vegetația.

Toate aceste și alte neajunsuri au făcut pe învățați să caute alte mijloace mai ușor de manipulat și mai eficace pentru distrugerea mălurei. După cercetări și experiențe îndelungate s'a ajuns la preparate sub forma de praf.

Un asemenea preparat, care anii trecuți s'a întrebuințat cu strălucit succes pe o scară întinsă la multe proprietăți particulare și la fermele Statului, este preparatul numit „Porzol“.

Pentru a se vădi eficacitatea „Porzolului“, s'a luat anul trecut și s'a semănat grâu țărănesc complet mălurat și tratat cu acest preparat. Recoltele au fost perfect curate nedând nici un spic mălurat.

Este în deobște cunoscut că sătenii, din cauza nepriceperei cum să potrivească soluția saramurarei, obțin recolte tot mălurate, așa că sunt dispuși să nu mai creadă de loc în eficacitatea nici unui tratament, spunând că nu se mai poate face nimic contra acestei boale, ea venind din pământ.

Întrebuințarea Porzolului este foarte simplă și se poate face de către ori-cine. Porzolul fiind un praf foarte fin, se lipește perfect de coaja boabelor și distruge toți sporii boalei mălurei.

Amestecul seminței cu Porzolul se face astfel:

Când avem cantități mai mici, umplem un sac, cu pânză deasă, pe jumătate, cu grâu. Turnăm peste grâu 100 grame Porzol (jumătate din pachetul de 200 grame).

Se leagă apoi sacul bine la gură și timp de 10 minute îl ridicăm când de fund când de gură, scuturându-l bine, astfel ca toată sămânța să fie bine amestecată cu Porzol.

Pentru cantități mari, amestecul se face ușor cu ajutorul unui butoiu, potrivit pentru acest scop, în modul următor: prin mijlocul butoiului se trece o osie de lemn, apoi se așează pe o capră de lemn așa încât butoiul să se poată învârti. Gura butoiului se lărgeste ca să putem vărsa ușor semințele înăuntru.

Vărsăm sămânța și cantitatea necesară de Porzol, în butoiu, închidem gura butoiului bine și învârtim butoiul timp de 10 minute. Sămânța este bună apoi de sămănat.

Sămânța tratată cu Porzol poate fi ținută mult timp, și un an, fără a-și perde puterea de încolțire.

Porzolul nu atacă colțul boabelor sdrelite sau sparte, dar mărește din contră, puterea de încoltire a seminței și favorizează dezvoltarea tinerelor plante conținând materii stimulente.

Toate aceste considerente au făcut ca agricultorii, care au aflat de existența acestui praf, să se grăbească a-l întrebuința contra mălurei la grâu, orz, ovăs și meiu.

Camera Agricolă, îndeamnă pe toți agricultorii să nu facă semănături fără a-și fi tratat mai întâi semințele și să-și pregătească din timp cantitatea de Porzol necesară pentru însemnăturile de toamnă. Pentru un sac de grâu de 80 kgr. se întrebuințează 200 gr.

Prețul în pachete 1, 5 sau 10 kgr. Lei 145 de kgr. Prețul în pachete 200 grame Lei 33 pachetul.

Comenzile se pot adresa din timp Camerei de Agricultură Lugoj.

(„Cartea Satului” organul Camerei de Agricultură din Lugoj).

Cât timp poartă animalele agricole.

Epele poartă $48\frac{1}{2}$ săptămâni sau 348 zile (estreme 330 și 419 zile);

Vacile: $40\frac{1}{2}$ săptămâni sau 285 zile (estreme 240 și 321 zile);

Oile și caprele: aproape 22 săptămâni sau 154 zile (estreme 146 și 158 zile);

Scroafele; peste 17 săptămâni sau 120 zile (estreme 109 și 133 zile);

Cățelele: 9 săptămâni sau 63—65 zile.

<i>Gâina</i>	clocește	20—22 zile	16—20 ouă.
<i>Curca</i>	"	27—29 "	15—20 "
<i>Gâsca</i>	"	28—32 "	12—15 "
<i>Rața</i>	"	23—32 "	15—18 "
<i>Porumbița</i>	"	17—19 "	6—10 "

Începutul		Sfârșitul periodului de purtat la:					
datul		cai 340 zile	vacii 285 zile	oi și capre 154 zile	scroafe 120 zile	cățele 62 zile	
1 Ian.	6 Dec.	12 Oct.	3 Iunie	30 Aprilie	4 Martiu		
6 "	11 "	17 "	8 "	5 Maiu	9 "		
11 "	16 "	22 "	13 "	10 "	14 "		
16 "	21 "	27 "	18 "	15 "	19 "		
21 "	26 "	1 Nov.	23 "	20 "	24 "		
26 "	31 "	6 "	28 "	25 "	29 "		
31 "	5 Ian.	11 "	3 Iuliu	30 "	3 Aprilie		
5 Febr.	10 "	16 "	8 "	4 Iunie	8 "		
10 "	15 "	21 "	13 "	9 "	13 "		
15 "	20 "	26 "	18 "	14 "	18 "		
20 "	25 "	1 Dec.	23 "	19 "	23 "		
25 "	30 "	6 "	28 "	24 "	28 "		
2 Martiu	4 Febr.	11 "	2 Aug.	29 "	3 Maiu		
7 "	9 "	16 "	7 "	4 Iuliu	8 "		
12 "	14 "	21 "	12 "	9 "	13 "		
17 "	19 "	26 "	17 "	14 "	18 "		
22 "	24 "	31 "	22 "	19 "	23 "		
27 "	1 Martiu	5 Ian.	27 "	24 "	28 "		
1 Aprilie	6 "	10 "	1 Sept.	29 "	2 Iunie		
6 "	11 "	15 "	6 "	3 Aug.	7 "		
11 "	16 "	20 "	11 "	8 "	12 "		
16 "	21 "	25 "	16 "	13 "	17 "		
21 "	26 "	30 "	21 "	18 "	22 "		
26 "	31 "	4 Febr.	26 "	23 "	27 "		
1 Maiu	5 Aprilie	9 "	1 Oct.	28 "	2 Iuliu		
6 "	10 "	14 "	6 "	2 Sept.	7 "		
11 "	15 "	19 "	11 "	7 "	12 "		
16 "	20 "	24 "	16 "	12 "	17 "		
21 "	25 "	1 Martiu	21 "	17 "	22 "		
26 "	30 "	6 "	26 "	22 "	27 "		
31 "	5 Maiu	11 "	31 "	27 "	1 Aug.		
5 Iunie	10 "	16 "	5 Nov.	2 Oct.	6 "		
10 "	15 "	21 "	10 "	7 "	11 "		
15 "	20 "	26 "	15 "	12 "	16 "		
20 "	25 "	31 "	20 "	17 "	21 "		
25 "	30 "	5 Aprilie	25 "	22 "	26 "		
30 "	4 Iunie	10 "	30 "	27 "	31 "		
5 Iuliu	9 "	15 "	5 Dec.	1 Nov.	5 Sept.		
10 "	14 "	20 "	10 "	6 "	10 "		
15 "	19 "	25 "	15 "	11 "	15 "		
20 "	24 "	30 "	20 "	16 "	20 "		
25 "	29 "	5 Maiu	25 "	21 "	25 "		
30 "	4 Iuliu	10 "	30 "	26 "	30 "		
4 Aug.	9 "	15 "	4 Ian.	1 Dec.	5 Oct.		
9 "	14 "	20 "	9 "	6 "	10 "		
14 "	19 "	25 "	14 "	11 "	15 "		
19 "	24 "	30 "	19 "	16 "	20 "		
24 "	29 "	4 Iunie	24 "	21 "	25 "		
29 "	3 Aug.	9 "	29 "	26 "	30 "		
3 Sept.	8 "	14 "	3 Febr.	31 "	4 Nov.		
8 "	13 "	19 "	8 "	5 Ian.	9 "		
13 "	18 "	24 "	13 "	10 "	14 "		

Începutul		Sfârșitul periodului de purtat la:					
Datul		cai 346 zile	yaci 295 zile	oi și capre 154 zile	scroafe 120 zile	cățele 62 zile	
18	Sept.	23 Aug.	29 Iunie	18 Febr.	15 Ian.	19 Nov.	
23	"	28 "	4 Iuliu	23 "	20 "	24 "	
28	"	2 Sept.	9 "	28 "	25 "	29 "	
3	Oct.	7 "	14 "	5 Martiu	30 "	4 Dec.	
8	"	12 "	19 "	10 "	4 Febr.	9 "	
13	"	17 "	24 "	15 "	9 "	14 "	
18	"	22 "	29 "	20 "	14 "	19 "	
23	"	27 "	4 Aug.	25 "	19 "	24 "	
28	"	2 Oct.	9 "	30 "	24 "	29 "	
2	Nov.	7 "	14 "	4 Aprilie	1 Martiu	3 Ian.	
7	"	12 "	19 "	9 "	6 "	8 "	
12	"	17 "	24 "	14 "	11 "	13 "	
17	"	22 "	29 "	19 "	16 "	18 "	
22	"	27 "	3 Sept.	24 "	21 "	23 "	
27	"	1 Nov.	8 "	29 "	26 "	28 "	
2	Dec.	6 "	13 "	4 Maiu	31 "	2 Febr	
7	"	11 "	18 "	9 "	5 Aprilie	7 "	
12	"	16 "	23 "	14 "	10 "	12 "	
17	"	21 "	28 "	19 "	15 "	17 "	
22	"	26 "	2 Oct.	24 "	20 "	22 "	
27	"	1 Dec.	7 "	29 "	25 "	27 "	
31	"	5 "	11 "	2 Iunie	30 "	3 Martiu	

Calendarul alfabetic.

A.

Acachie și Codrian martiri 7 Maiu.
 Acachie, Tonia și Chiriachi mart. 7 Iulie.
 Adormirea Anei (mama Născăt.), 25 Iulie.
 Adormirea Născătoarei, 15 August.
 Adrian și Natalia martiri, 26 August.
 Aducerea icoanei Domnului, 16 August.
 Aduc. moașt. s. Atanasie cel m., 2 Maiu.
 " " " Chir și Ioan, 28 Iunie.
 " " " Ignatie, 29 Ianuarie.
 " " " Ioan Chrisost., 27 Ian.
 " " " Nichita, 13 Martie.
 " " " Stefan, 2 August.
 " " " Teodor Stratilat, 8 Iun.
 Adunarea, vezi Consiliu, Soborul.
 Adun. arhang. Gabriel, 26 Mart., 13 Iulie.
 Adun. apostolilor, 4 Ianuarie, 30 Iunie,
 Adun. s. martir Aitala, 1 Septembrie.
 Adun. s. Ioan Botezătorul, 7 Ianuarie.
 Aflarea cap. s. Ioa Botezătorul I. și II.,
 24 Februarie, III., 25 Maiu.
 Aflarea moaștelor s. celor din Eugenia,
 22 Februarie.
 Afxentie cuviosul, 14 Februarie.
 Agap, Irodion, Ruf și cei cu dănșii, apo-
 stoli, 8 Aprilie.
 Agapi, Elpida și Pistis ficele Sofiei, 17
 Septemvrie.
 Agapia, Chionia și Irina surori, martire,
 16 Aprilie.
 Agapie, martir, 15 Martie.
 Agatangel și Climent martirii, 23 Ianuarie.
 Agatia fecioara martiră, 5 Februarie.
 Agatonie martir, 22 August.
 Agatopod și Teodul martiri, 5 Aprilie.
 Agav, Irodion Ruf și cei cu dănșii apo-
 stoli, 8 Aprilie.
 Agheu profet, 16 Decembre.
 Agripina martiră, 23 Iunie.
 Aitala, Achepsima și Iosif martiri, 3 Nov.
 Ajunul Crăciunului 24 Decembre.
 Akepsima, vezi Aitala, 3 Novembre.
 Akindin martir și Pigasie, 2 Novembre.

Alex. Ioan și Pavel patriarhi, 30 August.
 Alexandru și Benedict, 14 Martie.
 Alex., Timot. și Antonina mart., 10 Iun.
 Alexie și Benedict, vezi Alex., 14 Mart.
 Alexie omul lui Dumnezeu, 17 Martie.
 Alimpie Stălpnic., Stilian și Nicon, 26 Nov.
 Ambrosie episcopul Mișanului, 7 Dec.
 Amfilochie episc. Iconiei și Grig., 23 Nov.
 Amos profetul, 15 Iunie.
 Ample apost., Narcis și Strachie, 31 Oct.
 Amun diaconul, dascăl celor 40 femei
 martire, 1 Septembrie.
 Ana, vezi Adormirea Anei, 25 Iulie.
 Ana și Simeon profeți, 3 Februarie.
 Ana și Ioachim părinții Născăt. 9 Sept.
 Ana zemislirea, 9 Decembre.
 Ananie apost. și Roman cântăreț, 1 Oct.
 Ananie unul din cei 3 coconi cu Daniel,
 17 Decembre.
 Anastasia martira, 22 Decembre.
 Anastasia Rom. și cuv. Avramie, 29 Oct.
 Anastasie Persul cu 70 soți și apost. Ti-
 moteiu, 22 Ianuarie.
 Anatolie patriarhul Constantinopolei și
 Iachint, 3 Iulie.
 Andrea luna lui Decembre.
 Andreiu apostol, 30 Novembre.
 " arhiep. Critului, 4 Iulie.
 " Criteanul și Osie, 17 Octobrie.
 " Stratilatul martir, 19 August.
 Andronic apostol, 17 Maiu.
 Andronic cuviosul și Iacob a lui Alfeiu
 apostol, 9 Octobrie.
 Andronic, Prob și Tarah mart., 12 Oct.
 Anichit și Fotie martiri, 12 August.
 Anisia mart. și Zotie preotul, 30 Dec.
 Antim episc. Nicomidiei și Teoctist, 3
 Septembrie.
 Antinogon ieromonahul martir, 16 Iulie.
 Antipa episc. Pergamului martir, 11 Apr.
 Antonina, vezi Alexandru 10 Iunie.
 Antonie cel mare, 17 Ianuarie.
 Anul are patru anotimpuri; 12 luni
 sau 52 săptămâni și una sau două
 zile. O sută de ani e un veac sau

un secol. Patru ani era la Grecii vechi o Olimpiadă.

Anul bisect are zile 366 și urmează după trei ani comuni. Anii cari au la finalul lor 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32 și 40 sunt bisești.

Anul comun are zile 365 și sunt trei unul după altul.

Anul dela facerea lumii până la Christos 5508.

Anul dela diluviu (potop) până la Christos 1722.

Anul intercalat, vezi anul bisect.

Anul nou se număra mai înainte dela 1 Martie, Rușii numărau așa până la 1492, de aci până 1700 dela 1 Septembrie. Azi numără toți creștinii dela 1 Ianuarie.

Anul ordinar, vezi Anul comun.

Anul ordinar bisericesc 1 Septembrie.

Anul pascal începe cu Dumineca Paștilor și durează până la Paștile viitoare, el cuprinde trei timpuri însemnate: Timpul Triodului dela Dumineca Vameșului până la Dumineca Paștilor, timpul cincizecimii dela Dumineca Paștilor până la Dumineca după Rusalii și Timpul Octoiului, dela Dumineca după Rusalii până la Dum. Vameșului.

Anul solar, vezi Anul nou.

Anul visect, vezi Anul bisect.

Anutimpurile sunt: Primăvara, Vara, Toamna și Iarna.

Aquila apostolul, 14 Iulie.

Aquilina martira și Trifilie episc. Leuc., 13 Iunie.

Apolonie, Tirs, Calinic, Filimon și Lifchie martiri, 14 Decembrie.

Apostoli sunt 12 și 72 de învățăcei. Cei 12 să numesc: Petru care se numea Simon și fratele său Andrei întâi chematul, amândoi erau pescari. Iacob a lui Zevedei și fratele său Ioan evanghelist erau pescari, fură numiți Boanerges, ce înseamnă: Fiii tunetului. Filip din Betsaida în Galilea. Vartolomeu care se numea Natanail. Matei vameșul să numea Levi. Toma să numea Didim, era pescar. Iacob a lui Alfeiu Tadei numit și Levi. Simon Cananeul Zilot și Iuda Iscariotul, carele a vândut pre Domnul Isus Christos, și după ce l'a vândut s'a spânzurat. In locul lui aleseră apostolii pe Matia.

Apostolii soborul celor 12, 30 Iunie.

Apostolii soborul celor 70, 4 Ianuarie.

Aprilie a patra lună în an să numește și Prier, are zile 30.

Arangelul de iarnă, 8 Novembre.

Arangelul de vară, 13 Iulie.

Areta episcopul Etiopiei martir și Duma sau Reuma soția cu ficele sale, 24 Oct.

Arătarea Domnului, vezi Botezul, 6 Ian.

Arhip apostolul, 19 Februarie.

Aristarh apost. Pud și Trofin, 15 Apr.

Arsenie arhiep. Corfului și Macarie Eghipteanul, 19 Ianuarie.

Arsenie și Ioan Teologul apost. și evanghelist, 8 Maiu.

Artemie patriarh. Alexandriei marele martir, 20 Octombrie.

Artemon martir, 13 April.

Atanasie cel mare al Alexandriei și Chiril arhiep. Alexandriei, 18 Ianuarie.

Atanasie patriarhul Constantinop., aducerea moaștelor, 2 Maiu.

Atanasie dela Aton și Marta, 5 Iulie.

August luna opta în an să numește și Măsăliu și Gust are 31 zile.

Autonom martirul, 12 Septembrie.

Auxentie părintele filozof, 14 Februarie.

Avacum profetul, 2 Decembre.

Avdie profetul și Varlaam martirul 19 Novembre.

Averchie episcopul, 22 Octombrie.

Aviv, Gurie și Salmona, mart., 15 Nov.

Avramie cuv., vezi Atanasia, 29 Oct.

Avxentie, vezi Auxentie, 14 Februarie.

Axentie, Eustratie, Eugenie și ceilalți, 13 Decembre.

Azarie unul din cei 3 soți ai lui Daniel, 17 Decembre.

B.

(Ce nu affli sub B. caută sub V.)

Baba Dochia (Eudochia) zilele babelor 1 Martie.

Babele primele 9 zile ale lui Martie dela 1 până la 9 Martie.

Barnaba, vezi Varnava, 11 Iunie.

Bartolomei, vezi Vartolomei, 11 Iunie.

Bartolomei reîntoarce. moaștelor, 25 Aug.

Basileu episcopul Amasiei, 26 Aprilie.

Basilie mărturisit. episc. Pariei, 12 Apr.

Basilie preot al bisericeii din Ancyra. 22 Martie.

Basiliu arhiep. Cesariei și Capadochiei, 1 Ianuarie.

Basilisc, Eutropie și Cleonic mart., 3 Mart.

Benedict, vezi Alexandru 14 Martie.

Blasiu ieromonahul și Vlasie episc. Sevastiei 11 Februarie.

Bobotează, vezi Botezul Domn., 6 Ian.
Bonifatie martirul, 19 Decembre.
Botezul Domnului (Boboteaza, Arătarea Domnului, Teofanie, Epifaniile), 6 Ian.
Brăul Născătoarei de Dumn., 31 Aug.
Brumar luna lui Novembre.
Brumărel luna lui Octombre.
Bunavestirea, 25 Martie.

C.

Calendarul e cartea în care să află împărțirea legală a timpului în ani, luni și zile și să numește așa după cuvântul latin „Calende” care înseamnă la Romani începutul lunii; după alții Calendarul să numește după cuvântul Colinda.

Calendarul Iulian sau vechi cu carele se servesc creștinii ortodoci-catolici și greco-catolici e întemeiat de Iuliu Cesar la anul 40 a. Ch. și primit de creștini în anul 325.

Calendarul Gregorian sau nou e calendarul iulian îndreptat și prelucrat de Sosigene pe timpul Papei Gregor XIII în anul 1582; cu el să servesc creștinii romano-catolici, Luteranii și Calvinii.

Calendarul ortodox-răsăritean e calendarul iulian cu puțină deschilinire.

Calendarul israelit începe dela facerea lumii 3761 ani a. Ch.

Calendarul turcesc începe dela Hegira — fugirea lui Muhamed dela Meca la Medina 15—16 Iulie 622.

Calinic, vezi Apolonie 14 Decembre.

Calinic și Teodota martiri, 29 Iulie.

Calista martira, Evod și Ermogen frați buni martiri, 1 Septembrie.

Calistrat martirul, 27 Septembrie.

Capul s. Ioan Botezătorul, vezi aflarea I, II și III, 24 Februarie, 25 Maiu.

Capiton episcopul, Vasileu, Eugen și Eugenia cei din Hersova, 7 Martie.

Carneval, Măncarea de carne, Cășlegiul, Carnelegiul dela Crăciun până la Lăsatul de carne.

Carp apostolul, 26 Maiu.

Carp episcop de Tiatira și Papil diacoul său, martiri, 13 Octobrie.

Casian Romanul preot și stareț, 29 Febr. Cășlegiul, vezi Carneval.

Catarina, vezi Ecaterina, 25 Novembre.

Chiona, vezi Agapia, 16 April.

Chiprian martirul și Iustina fecioara, 2 Octobrie.

Chiriach Sihastrul (Mioiu), 29 Septembrie

Chiriachi, vezi Acachie, 7 Iulie.

Chirie și Iulita mama lui, 15 Iulie.

Chiril, vezi Atanasie, 18 Ianuarie.

Chiril arhip. Ierusalimului, 18 Martie.

Chiril patriarhul Alexandriei, 9 Iulie.

Chir, vezi aducerea moaștelor, 28 Iunie.

Chir și Ioan doct. fără de argint, 31 Ian.

Chrisant, vezi Hrisant, 19 Martie.

Christina, vezi Hristina, 24 Iulie.

Christofor, vezi Hristofor, 9 Maiu.

Ciclul luni (Crugul luni) e un timp de 19 ani, începe 1 va înaintea lui Christos și să află pentru ori care an dacă adaugem acestui an 1 și suma împărțim cu 19, restul care rămâne e ciclul luni. O numără 19. Aceasta e pentru calendarul Iulian, iar pentru cel ortodox-răsăritean scădem doi și împărțim ca și la iulian.

Exemplu pentru anul 1908 după:

Calend. iulian=1908+1=1909:19=100 și rămâne 9.

Cal. ortodox—1908—2=1906:19=100 și rămâne 6.

Ciclul soarelui (Crugul soarelui) e un timp de 28 ani, începe după Calendarul iulian cu 9 ani, ar după Calendarul ortodox-răsăritean cu 20 ani înainte de Christos și să află pentru fiecare an dacă adaugem anului 9 ori 20 și suma o împărțim cu 28, restul e Ciclul. O=28. Exemplu pentru a. 1909 după Calendarul iulian 1909+9=1918:28=68 și rămâne 14=ciclul ortodox 1909+20=1929:28=68 și rămâne 25=ciclul.

Cinstitul lanț al s. Petru, 16 Ianuarie.

Cireșar luna lui Iunie.

Cleonic, vezi Basilisc, 3 Martie.

Climent episcopul Ancirei, 23 Ianuarie.

Climent și Petru papi ai Romei, 24 Nov.

Codrat apostol din Magnesia, 21 Sept.

Codrat din Corint martir, 10 Martie.

Codrian, vezi Achacie, 7 Maiu.

Conon din Nazaretul Galileei martir, 5 Martie.

Conciliu, vezi Soborul, Adunarea.

Conciliuri ecumenice au fost șapte:

I in Nichea la a. 325, a fost 318 s. păr.

II „C.-nropole „ 381, „ „ 156 „ „

III „Efes „ 431, „ „ 200 „ „

IV „Halchidon „ 451, „ „ 630 „ „

V „C.-nropole „ 553, „ „ 165 „ „

VI „ „ „ 680, „ „ 170 „ „

VII „ Nichea la a. 787, a fost 367 s. păr.

Constantin cel Mare împărat și Elena mama sa, 21 Maiu.

Gornilie sutașul 13 Septembrie.
Cosma și Damian doi frați doctori 1 Iulie și 1 Noiembrie.
Crăciunul, vezi Nașterea Dom. 25 Dec.
Crăciunul mic e anul nou 1 Ianuarie.
Crucea mică e T. Cap. s. Ioan Botezătorul 29 August.
Crucea, Scoaterea, (Închinarea) ci și s. s. șapte martiri Macavei 1 August.
Csenia Romana cuvioasa 24 Ianuarie.
Csenofont ca ceata sa 26 Ianuarie.
Cuptoriu luna lui Iulie.

D.

Dalmat arhiman. Faust și Isachie 3 Aug.
Damian și Cosma vezi Cosma 1 Iul. 1 N.
Daniel profetul cu cei trei cuconi: Ananie Mișael și Azarie 17 Decembrie.
Daniel Stălpnicul 11 Decembrie.
David cel din Tesalonic 26 Iunie.
Decembrie numit și Undrea luna douăsprezecea în an, are zile 31.
Denia (Privighiu) Mercuri și Vineri în a cincea săptămână a postului mare (de la lăsatul de brânză) și Joi în săptămâna mare (înaintea Paștilor).
Deslegarea postului: Săptămâna între Paști și Dumineca Tomei; între Rusalie și începutul postului s. s. Apostoli și între Crăciun și Anul nou.
Deslegarea la ouă și brânză: Miercuri și Vineri în săptămâna albă.
Deslegarea la Pește: 2 Februarie de nu este postul mare; 25 Martie, 24 Iunie, 30 Iunie, 6 August, 14 Noiembrie, 21 Noiembrie și în Dumineca Florilor.
Dia și Macrina făcători de minuni 19 Iul.
Dimitrie (Să Medru) marele martir 26 Oct.
Dionid din Tarsul Ciliciei martir 16 Aug.
Dionisie Areopogitul 3 Octombrie.
Ditila și 40 femei martire 1 Septembrie.
Douăzeci de mii martiri arși în Nicomedia 28 Decembrie.
Dochia, vezi baba Dochia 1 Martie.
Dominica cuv. și George al Nisiei 8 Ian.
Dometie făcători de minuni 7 August.
Dometie și Grigorie Episcop. Nisiei 10 Ian.
Dorimedont, Savatie și marele martir Trofim 19 Septembrie.
Doroteiu Episcopul Tirului martir 5 Iun.
Dumineca e sărbătoare și sunt în an 52, dintre care se numesc:
Dumineca înaintea Botezului.
Dumineca după Botez.
Dumineca Vameșului și a Fariseului și începutul Triodului e totdeauna a doua Duminecă după luna nouă a lui Ianuarie,

dela Dumineca aceasta până la Paști sunt 70 de zile.
Dumineca fiului răstăcit, între Dumineca Vameșului și Dumineca Lăsat. de carne.
Dumineca Lăsatului de carne.
Dumineca Lăsatului de brânză.
Dumineca întâia din post sau Dumineca Ortodoxiei. După s. Liturghie să afurisească ereziacii și toți aceia cari să lăpădă de ortodoxie. Să pomenesc scutitorii și apărătorii religiei.
Dumineca din post a 2. 3. 4. și a 5.
Dumineca Florilor.
Dumineca Paștilor. Ziua cea luminată.
Dumineca Tomei când sau arătat Iisus lui Toma, carele nu credea în Inv. lui.
Dumin. Mironosișilor după Dum. Tomei.
Dumineca Slăbănogului (Paraliticului) a patra după Paști.
Dumineca Samarincă, a 5 după Paști.
Dumineca Orbului, a șeasa după Paști.
Dumineca S. S. Părinți a șeptea d. Paști.
Dumineca Rusalilor.
Dumineca Tuturor Săntilor totdeauna întâia după Rusalie. Lăsatul de carne pentru postul s. s. Apostoli.
Dumineca înaintea Înălțării s. Cruci.
Dumineca după Înălțarea s. Cruci.
Dumineca Strămoșilor a doua înaintea Crăciunului.
Dumineca înaintea Crăciunului.
Dumineca după Crăciun.
Dumineca tânără după Lună nouă.
Duminecele Triodului sunt: Dela Dumineca Vameșului până la Paști.
Duminecele Pentecostarionului (Cincizecime) sunt: Dumineca Paștilor până inclusive Dumineca Tuturor Săntilor.
Duminecele Octoichului sunt: Dumineca a doua după Rusalie până la Triodion.

E.

Ecaterina mare Martiră, vezi Cătărina 25 Noiembrie.
Efplu arhidiacon și Nișon cuv. 11 Aug.
Efpsihie din Cesarea martir 9 Aprilie.
Efrem cel din Hersova martir, Vasileu și alții 7 Martie.
Efrem Sirul cuviosul 28 Ianuarie.
Eftimie cel Mare cuviosul 20 Ianuarie.
Eftihie martirul 6 Aprilie și 24 August.
Elefterie martirul și Pavel cuv. 15 Dec.
Elena, vezi Constantin și Elena 21 Mai.
Elisaveta cuv. și Sava Stratilat martir 24 Aprilie.
Eliseu profetul fiul lui Safat și învățăcelul s. Ilie 14 Iunie.

Elpida, vezi Sofia 17 Septembrie.
Emanuel (Manuil), Savel și Ismail martir 17 Iunie.

Emilian Episcopul Chizicului mart. 8 Aug.
Emilian și Iachint martiri 18 Iulie.

Epacta după Calendariul iulian e numărul carele arată câte zile a trecut dela Luna nouă a anului trecut până la 1. Iănuarie și poate să fie dela 0 până la 30. Să află dacă să înmulțește numărul de aur cu 11 și să împarte cu 30. Restul e Epacta. Exemplu: In anul 1907 a fost Numărul de aur $8 \times 11 = 88 : 30 = 2$ și rămâne 28 adică Epacta e 28. Aceasta Epactă din Calendariul iulian e Temelia Calendariului ortodox.

Epacta după Calendariul ortodox-răsăritean e numărul care adaus Temeliei face 21 ori 51. Exemplu: Temelia anului 1907 e 28 ca să căpătăm 51 mai trebuiesc 23 dar acest număr e Epacta Calendariului ortodox.

Epifanie Episcopul Ciprului și Gherman Patriarhul Constantinopolei 12 Mai.

Epifaniile, vezi Botezul 6 Ianuarie.

Epistimia și soț. ei Galact. mart. 5 Nov.
Erast apost. Olimp și Orest mar. 10 Nov.

Ermen, Ioanichie și Nicandru mar. 4 Nov.
Ermia și Ermie martiri 31 Mai.

Ermil diaconul și Stratonice 13 Ianuarie.
Ermogen, vezi Calista 1 Septembrie.

Ermogen eparhul, Mina și Eugraf 10 Dec.
Ermolae ieromonahul martir 26 Iulie.

Eudochia, vezi Baba Dochia 1 Martie.
Eufemia mare Martira 11 Iulie și 16 Sep.

Eufrosina cuv. din Alexandria 25 Sept.
Eugenie, vezi Capiton 7 Martie.

Eugenia cuv. (Ajun. Crăciunului 24 Dec.
Eugenie, Eustratie, Axentie, Mardare,

Orest și Luca 13 Decembrie.

Eugraf, vezi Ermogen 10 Decembrie.

Eulampia și Eulampie martiri 10 Octom.

Eumenic făcători de minuni 18 Septem.

Euplu arhidiacon și Nifon 11 August.

Eupsihie, vezi Epsihie 9 Aprilie.

Eusebie episcop de Samosata 22 Iunie.

Eusignie martirul 5 August.

Eustatie-Placida și fiii săi 20 Septembrie.

Eustatie și Timoteu din Simvoli 21 Feb.

Eustratie, vezi Eugenie 13 Decembrie.

Eutihie martirul 24 August.

Eutimie, vezi Eftimie 20 Ianuarie.

Eutropie, vezi Basilisc 3 Martie.

Eved, vezi Calist 1 Septembrie.

F.

Faust, vezi Dalmatie, 3 August.

Februarie să numește și Faur e a doua lună în an și are în anul comun 28, ear în cel bisect 29 zile.

Femei 40, vezi Amun 1 Septembrie.

Fevronia sfânta 25 Iunie.

Filaret îndurătorul și prof. Naum 1 Dec

Filimon apostolul 22 Novembre.

Filimon, vezi Apolonie 14 Decembre.

Filip apostolul și Lăsatul de carne pentru Crăciun 14 Novembre.

Filip apost. și Teofan cuv. martiri 11 Oct.

Filumen și Paramon martiri 29 Novemb.

Flor și Lavru frați, martiri 18 August.

Florar luna lui Maiu.

Florile, Dumineca Florilor, Staulele Florilor cade totdeauna o săptămână înaintea Paștilor.

Foca facatoriu de minuni și Iona profetul 22 Septembrie.

Foca, Teofil, Trofim și alții martiri 23 Iul.
Fotie, vezi Anichit 12 August.

G.

Gabriel arhanghelul, soborul 26 Martie.
Gabriel și Mihail mai mari Voezoz-Arangelul de iarnă 8 Novembre.

Gabriel, soborul lui, Arangelul de vară, 13 Iulie.

Galacton și Epistimi soția sa martiri 5 N. Gavril, -vezi Gabriel.

George al Nisiei și Domenica 8 Ianuarie.

George Episcopul Mitlenei 7 Aprilie.

George marele Martir-Sân George 23 Apr.

Gerariu luna lui Ianuarie.

Germenariu luna lui Maiu.

Gerasim avă în Palestina 4 Martie.

German, vezi Epifanie 12 Maiu.

Glicheria martira 13 Maiu.

Gordie Capitan la Iulie 3 Ianuarie.

Grigorie arhiepiscopul Armeniei 30 Sept.

Grigorie Decapolitul și Proclu arhiepiscopul Constantinopolei 20 Novembre.

Grigorie episcopul Neocesariei 17 Nov.

Grigorie, vezi Domejie 10 Ianuarie.

Grigorie, vezi Amfilohie, 23 Novembre.

Grigorie și învățăcelul său Ioan cuviosul 18 Aprilie.

Grigorie Teologul ierarh 25 și 30 Ian.

Gurie, vezi Aviv 15 Novembre.

H.

Haralampie preotul martir 10 Februarie.

Haritina martiră 5 Octomvrie.

Hariton mărturisitorul 28 Septemvrie.

Harisant și Darie 19 Martie.

Hristina fiica Stratilatului din Tir mare martiră 24 Iulie.

Hristofor prof. și Isaia martir 9 Maiu.

I.

Iachint, vezi Anatolic 3 Iulie.
 Iachint, vezi Emilian 18 Iulie.
 Iacob a lui Alfeiu unul din cei 12 apostoli 9 Octombrie.
 Iacob apostolul fratele Domnului 23 Oct.
 Iacob episcop și martir 21 Martie.
 Iacob fiul lui Zavedei unul din cei 12 apostoli 30 Aprilie.
 Iacob Persul martir 27 Novembre.
 Ianichie, vezi Ermen 4 Novembre.
 Ianuarie—Gerariu luna primă în an, are 31 zile.
 Ianuarie episcopul 21 Aprilie.
 Iara anutimp, durează 90 zile dela 9. Decembre până la 9 Martie.
 Iason apostolul și Sosipatru 28 Aprilie.
 Icoana Domnului vezi Aducerea ei 16 Aug.
 Ierarhitrei, Marele Vasilie, Grigorie Teologul și Ioan Chrisostomul 30 Ianuarie.
 Ieremia profetul 1 Maiu.
 Ieronim și Policarp episc. Smitnei 23 Feb.
 Ieroteiu episcopul Atenei martir 4 Oct.
 Iezechil profetul, Simeon și Ioan 21 Iulie.
 Ignatie arhiepiscopul Antiohiei și purtător de Dumnezeu 20 Decembre.
 Ignatie, vezi Aducerea moaștelor s. Ignatie 29 Ianuar.
 Iisus Navi și Începutul indictului 1 Sep.
 Ilarie, Proclu și Mihail martiri 12 Iulie.
 Ilarion cel mare 21 Octombrie.
 Ilarion egumenul și Stefan făcător de minuni 28 Martie.
 Ilarion și Visarion 6 Iunie.
 Ilie profetul 20 Iulie.
 Înălțarea de toată lumea a cinstitei și de viață făcătoarei Cruci (Ziua Crucei) 14 Septembrie.
 Înălțarea Domnului—Ispasul, cade totdeauna la 40 de zile după Paști și la 10 zile naintea Rusaliilor.
 Începutul Indictului, vezi Indict. 1 Sept.
 Închinarea cinstitului lanț al s. Petru Sânt Petru de iarnă), 16. Ianuarie.
 Indictul era la Romani timpul de 15 ani în care să facea repartiția tributului și să numește Numărul roman. Indicturi sunt mai multe, însă biserica noastră primi în anul 312 Indictul împărătesc sau grecesc carele începe cu 3 ani înaintea lui Cristos și să află pentru oricare an dacă adaugem anului 3 și suma împărțim cu 15, apoi restul care rămâne e Indictul. Exemplul pentru anul 1882: $1882+3=1885$
 $15=125$ și rămâne $10=$ indict.)

Înjumătățirea praznicului — Mezul păresimilor, totdeauna Mercuri în mijlocul postului mare, 24 de zile înaintea Paștilor.

Întâia și a două aflare a cinstitului cap al s. Ioan Botezătorul 24 Februarie.
 Întempinarea Domnului Is. Chr. 2 Febr.
 Întoarcerea moaștelor s. Apostol Bartolomeu 25 August.

Întrarea în biserică a Prea Sântei Născătoare de Dumnezeu 21 Novembre.

Întunecimea luni — Eclipse să întâmpla numai la luna plină, pe timpul acesta să află pământul între soare și lună și umbra pământului acopere luna ori total, ori partial ori inelar.

Întunecimea de soare să întâmpla numai la Luna noauă pentru că atunci să afla luna între soare și pământ și ne acopere vederea soarelui ori total, ori partial ori inelar.

Întunecimi de soare și de lună sunt în 18 ani și ceva mai bine 70, dintre care sunt 41 de soare și 29 de lună, dar întrun an poate să fie 7 întunecimi, dintre aceste sunt mai puțin 2 de lună.

Învieria Domnului — Paștile. Sărbătoare mare să serbează 3 zile și poate cădea pe Duminecele dela 22 Martie până la 25 Aprilie dar totdeauna în Dumineca prima după întâia lună plină a ecuinocliului de primăvară, adică întâia după 8 Martie. Dacă cade Învieria Domnului într-o Duminică cu Pasha jidovească atunci să serbează cu o săptămână mai târziu.

Învieria lui Lazar totdeauna Sâmbătă înaintea Floriilor.

Ioan ajunătorul și Mamant mart. 2 Sept.
 Ioan Botezătorul, vezi Aflarea capului 24 Februarie, 25 Maiu.

I. Botez. Nașterea lui Sânzi-Iana 24 Iunie.

Ioan Botez. Soborul lui 7 Ianuarie.

Ioan Botez. Taerea capului 29 August.

Ioan Botez. Zămislirea 23 Septembrie.

Ioan Chrisostomul, gură de aur arhiepiscopul Constantinopolei 13 Nov.

Ioan Chrisost. vezi Aduc. moașt. 27 Ian.

Ioan Crisost., vezi Ierarhi 30 Ianuarie.

Ioan Colibașul și Pavel Tebeul cuy. 15 Ian.

Ioan Damaschin 4 Decembre.

Ioan dela peșterea cea veche 19 Aprilie.

„ milostivul 12 Novembre.

„ vezi Alexandru 30 August.

„ Scărarul cuvios 30 Martie.

Ioan vezi Chir 31 Ianuarie.
 " " Aducerea moaștelor 28 Iunie
 " " Grigorie 28 Aprilie.
 " " Iezechil 21 Iulie.
 Ioan vezi Arsenie 8 Maiu.
 " Teolog., Evang. și Apost. 26 Sept.
 Ioachim, vezi Ana 9 Septembrie.
 Ioanichie, vezi Ermeu 4 Novembre.
 Ioil prof. și Var mart. 19 Octombrie.
 Iona, vezi Foca 22 Septembrie.
 Iosif, vezi Akepsima, 3 Novembre.
 Iosif scriitor de cânt și Toma apost. 4 Apr.
 Iov s. și dreptul 6 Maiu.
 Ipatie episcopul Gangrenelor făcătoriu
 de minuni 31 Martie.
 Ipolit papa Romei și s.s. Trei ierarhi 30 Ian.
 Irina, vezi Agapia 16 Aprilie.
 Irina mare martiră 5 Maiu.
 Irinarh martir din Sevasta și Stefan cel
 nou martir 28 Novembre.
 Irodion, vezi Agap 8 Aprilie.
 Isaia profetul 9 Maiu.
 Is. Hs. Ni. Ka era mai înainte cu slove
 IC. XC. HI. KA. și însemnează: Iisus
 Hristos a biruit.
 Isachie marturisitoriu 30 Maiu.
 Isachie, vezi Dalmat 3 August.
 Isidor Pelusiotul mărturisitor 4 Februarie.
 Isidor martirul 14 Maiu.
 Ismail, vezi Emanuel 17 Iunie.
 Ispasul, vezi Înălțarea Domnului.
 Iuda fratele Domnului apostol 19 Iunie.
 Iulian din Tarsis martir 21 Iunie.
 Iuliana din Nicomidia martiră 21 Dec.
 Iulie, Cuptoriu, a șaptea lună în an
 are zile 31.
 Iulita, vezi Chirie, 15 Iulie.
 Iunie, Cireșar, a șasa luna în an are zile 30.
 Iustin martir, marele filozof 1 Iunie.
 Iustina, vezi Chiprian 2 Octombrie.

J.

Joi, vezi săptămâna.
 Joi mare, vezi săptămâna patimilor.

L.

Lăsatul de brânza (Zăpostitul) e muta-
 bil, septe săptămâni naitea Paștilor,
 dela Dumineca aceasta începe Postul
 mare sau Postul Paștilor.
 Lăsatul de carne (Zăpostitul) sunt patru
 adeca pentru:
 — Paști, Dumineca opt săptămâni în-
 ainta Paștilor.
 — Sân-Petru sau s. s. Apostoli, Dumi-
 neca după Rusalii sau Dumineca Tu-
 turor Sântilor, e mutabil.
 — Sânta Maria mare 31 Iulie.

— Crăciun 14 Novembre.
 Laurentie arhidiaconul martir 10 Auguts
 Lavru, vezi Flor 18 August.
 Lazar, vezi Învierea lui Lazar.
 Leon episcopul Cataniei 20 Februarie.
 Leon papa Romei 18 Februarie.
 Leontie cuviosul martir 18 Iunie.
 Lifchie, vezi Apolonie 14 Decembre.
 Litera Dumineci arată în calendariul bi-
 sericesc Duminecele de peste an și
 sunt șapte: În calendariul Iulian în-
 cepe dela 1 Ianuarie cu A, B, C, D,
 E, F și G. În anul bisect Duminecele
 după 29 Februarie au două litere.
 Calendariul Gregorian schimbă Litera
 Duminecei dela anul 1583 până 1700,
 dela 1701 până la 1800, dela 1801
 până 1900 și dela 1901 până la 2100
 așa de când e în calendariul iulian A
 e în calendariul gregoria G.
 După calendariul ortodox să iau slovele

înderept
 adeca:

3, 5, e, g, z

b. și a. și începe dela 1 z

Litera (Slova) Păscăliei e cheia cu carea
 se află Paștile și toate serbătorile mu-
 tabile și sunt 35 pentru că atâtea zile
 sunt în care poate cădea Paștile.
 Loghin sutașul martir, 16 Octombrie.
 Luca apostol și evangelist 18 Oct.
 Luca cuviosul și Partenie episcop. Lamps.
 7 Februarie.
 Lucia, vezi Axentie 13 Decembre.
 Luchian martirul 15 Octombrie.
 Luchilian al-Constantinoplei 3 Iunie.
 Lucinul, vezi Luca evangel. 18 Oct.
 Luna. Anul are 12 luni: Ianuarie, Fe-
 bruarie, Martie, Aprilie, Maiu, Iunie,
 Iulie, August, Septembrie, Octombrie,
 Novembre și Decembre.
 Luna de zile 30 e numai pentru socoată
 Luna de patru săptămâni are 28 zile și
 sunt în an 13 pentru ca aceste luni
 sunt cu 2—3 zile mai mici.
 Luna noauă să vede după apunerea soa-
 relui la apus (vest) în forma unei secere.
 Luna plină la 14 zile dela Luna noauă
 să vede după apunerea soarelui la
 resărit (est) ca un fond rotund).
 Luni, vezi Săptămâna.
 Lunia curată după Dumineca Lăsatului
 de brânză.
 Lunia morților după Dumineca Tomei
 (Mătcălu). În Lunia aceasta să pre-

noește suprafața mormânturilor, să fac rugăciuni pentru morți și să dă de pomană Lup martirul 23 August.

M.

Macarie al Alexandriei, Arsenie arhiepiscop. 19 Ianuarie.

Macavei șapte martiri și Scoaterei cins. Cruci 1 August.

Macra (Maura) și Timoteiu mart. 3 Maiu.

Macrina, vezi Dia cuvioasele 19 Iulie.

Măhrama Domn. și Diomid martir. 16 Aug.

Maiu, Florariu a 5 lună în an are zile 31.

Malahie prof. și Gordie capitanul 3 Ian.

Mamant, vezi Ioan ajunătorul 2 Sept.

Măna anului în calendariul românesc e Slova Duminecei a calendariului ortodox adecă:

A-1, B-2, F-3, A-4,

 E-5, S-6, și Z-7.

Mancarea de carne, vezi Carnaval.

Manuil, Emanuil, vezi Ismail 17 Iunie.

Marcu apostol și evangelist 25 Aprilie.

Marcu episcopul Aretuselor 29 Martie.

Marchian, Martirie Notarul martiri 25 Oct.

Mardare, vezi Axentie, 13 Decembre.

Maria cea din Miasme, Soborul ei, 1 Sept.

Maria Eghipteana 1 Aprilie.

Maria Magdalena purt. de mir 22 Iulie.

Maria Născ., vezi Adormirea 15 August.

Maria Născ., vezi Într. în biserică 21 Nov.

Maria Născ., vezi Bunavestire 25 Martie.

Maria Născ., vezi Nașterea ei 8 Sept.

Maria Născ., púnerea cinstului brâu 31 August.

Maria Născ. Soborul a două zi de Crăciun 26 Decembre.

Marina (Să Margita) mare martiră 17 Iulie.

Martji vezi Săptămăna.

Marta vezi Atanasie 5 Iulie.

Martie, — Mărtisor — Germănar luna a treia, în an are zile 31.

Martin papa Romei martirul 14 Aprilie.

Martinian pusnic la Atena martir 13 Febr.

Martinii de iarnă dela 1 până la 3 Febr.

Martirii din Hersova, vezi Efrem, 7 Martie.

Martirii din Nicomidia vezi Doauăzeci de mii 28 Decembre.

Mart. noave d. Chizica și Memnon 29 Apr.

Martirii patruzeci 9 Martie.

Martirii 40 și cinci din Nicopoli 10 Iulie.

Martirii și doi din Amoreea 6 Martie.

Martirii șapte, vezi Macavei 1 August.

Martirii treizeci și trei d. Melintina 7 Nov.

Martirie, vezi Marchinian 25 Octombre.

Măsălaru, luna lui August.

Mătcălau, vezi lunia morților.

Mateiu apostol și evangelist 9 August, 16 Novembre.

Matrona din Salonic 27 Martie.

Matrona și martirul Onifor și Porfirie 9 Novembre.

Maxim mărturisitorul 13 August.

Maxim mărturisitorul și martirul Neofit 21 Ianuarie.

Melania Romana cuvioasa 31 Decembre.

Meletie arhiepiscopul Antiohiei 12 Febr.

Memnon, vezi Martiri nouă 29 Aprilie.

Mercuri, vezi Săptămăna.

Mercuria Todorusalelor cade totdeauna la 24 zile înainte de Rusalii și 24 zile d. Paști.

Mercurie și Ecaterina mare martiri 25 Nov.

Metăniile încep totdeauna în primă Joie din Părăsini.

Metodie episcopul Patarilor mart. 20 Iunie

Metodie patriarhul Constantinopolei și profet. Elisei 14 Iunie.

Mezul Păresemilor, vezi Injumătățirea praznicului.

Mihea profetul 14 August

Mihail Arhistratigul minunea lui 1 Colose 6 Septembrie.

Mihail, vezi Ilarie 12 Iulie.

Mihail și Gabriel, vezi Gabriel 8 Nov.

Mihail Sinadon marturisitor 23 Maiu.

Mina, vezi Ermogen 10 Decembre.

Mina, Victor și Vichentie martiri 11 Nov.

Minodora, Mitrodora și Nimfodora surori mare martire 10 Septembrie.

Minunea din Colase, vezi Mihail 6 Sept.

Mioiu (S. Mioiu) vezi Chirac 29 Sept.

Miron preotul martir 17 August.

Miron și Maria Magdalena, 22 Iulie.

Misael unul din cei trei coconi cu Daniel 17 Decembre.

Mitrodora, vezi Minodora 10 Septembrie.

Mitrofan patriarh. Constantinopolei 4 Iun.

Moăștele s. Atanasie, vezi Aduc. 2 Maiu.

Moăștele s. Chir și Ioan vezi Aduc. 28 Iun.

Moăștele s. Ignatie, vezi Aducerea 29 Ian.

Moăștele s. Ioan Chrisostomul. vezi Aducerea 27 Ianuarie.

Exemplu
Anul 1908 să
scrie.

7 5 4 4

Numirea Domnului, vezi Anul nou, 1 Ian
O.

Octombrie—Brumărel e a zecea lună în
an, are zile 31.

Olimpia, vezi Erast 10 Novembre.

Olimpiada e cuvânt grecesc și însem-
nează 4 ani.

Olimpie, vezi Adormirea Anei 25 Iulie.

Onesim apostolul 15 Februarie.

Onisifor, vezi Matrona 9 Novembre.

Onufrie cnv. și Petru martirul 12 Iunie.

Orest, vezi Erast 10 Novembre.

Orest, vezi Axentie 13 Decembre.

Osie, vezi Andrei 17 Octombrie,

P.

Pahomie cel mare 15 Maiu.

Pamfilie martirul 16 Februarie.

Pancratie episcopul Tavromeniei 9 Iulie.

Panteleimon (Pantilie) Marele martir și
tămăduitor 27 Iulie.

Papie și Savin martiri 16 Martie.

Papil, vezi Carp 13 Octombrie.

Paramon, vezi Filumen 29 Novembre

Parascheva-Vinerea mare 14 Octombrie.

Părăsimele, vezi Postul Paștilor.

Părinții cei uciși în monas. s. Sava 20 Mar.

Părinții cei uciși în Sinaia și Rait 14 Ian.

Parmena, vezi Nicanor 28 Iulie.

Paștile, vezi Învierea Domnului.

Pascalie e Crugul lunei, Măna anului,

Temelia, Numărul de aur, Slova Pas-
caliei și Slova Duminecii.

Partenie, vezi Luca 7 Februarie.

Patapie cuviosul 8 Decembre.

Patrichie episcopul Prusiei 19 Maiu.

Patrusprezece mii de prunci uciși de Irod

29 Decembre.

Patruzeci femei, vezi Amun 1 Septembrie.

Patruzeci martiri, Sămții 9 Martie.

Patruzeci și 5 martiri din Nicopoli 10 Iul.

Patruzeci și doi martiri din Amorea 6 Mart.

Pavel, vezi Alexandru 30 August.

Pavel, vezi Elefterie 15 Decembre.

Pavel mărturisitorul 6 Novembre.

Pavel Tebeul, vezi Ioan Colibașul 15 Ian.

Pavel și Petru-Sân Petru 29 Iunie.

Pelaghia cuvioasă 8 Octombrie.

Pelaghia din Tars martiră 4 Maiu.

Părliele, 20, 21 și 22 Iulie.

Petru, vezi Onufrie 12 Iunie.

Petru apostolul, vezi Închinarea Ianțului

16 Ianuarie.

Petru, vezi Cîlment 24 Novembre.

Petru și Pavel, vezi Pavel și Petru 29 Iunie.

Pigasia, vezi Akindin 2 Novembre.

Pimen profetul 27 August.

Pistis vezi Agapi 17 Septembrie.

Planetele sunt corpuri cerești, încungiură

soarele în diferite îndepărtări, primesc

lumina dela soare, unele au una, altele

mai multe luni care să numesc și tra-

banț sau satiliț. Calindariul cunoaște

șapte planete: 1 Soarele, 2 Venus,

3 Mercur, 4 Luna, 5 Saturn, 6 Jupiter

și 7 Martie. În tot anul să numără că-

tră una din aceste planete ca Regin-

tele anului și să afle pentru ori care

an dacă împărțim numărul anului cu

7 apoi restul e numărul planetei. Exem-

plu: Regintele anului 1908 e Luna,

pentru că 1908: 7=272 și rămâne rest 4.

Platon și Roman 18 Novembre.

Pogorărea Duhului Sânt-Rusaliele e sâr-

bătoare mutabilă și cade totdeauna la

50 zile după Paști sau la 10 zile după

Înălțarea Domnului.

Poliecarp, vezi Ieronim 23 Februarie.

Poliect martirul 9 Ianuarie.

Pomana morților, vezi Mosii.

Pompie, Terentie și cei cu dănșii 10 Apr.

Porfirie episcopul Gaziei 26 Februarie.

Porfiric, vezi Matrona 9 Novembre.

Postul—secul. După legea bisericeii noa-

stre avem aceste posturi:

— Postul Paștilor, (paresimilor, postul

mare) durează șapte săptămâni fără

săptămâna albă, e mutabil.

— Postul s. s. apostoli Petru și Pavel

începe totdeauna Luni după Dumineca

Tuturor Sănților (8 zile după Rusalie

și durează mai mult 42 și mai puțin

8 zile. E mutabil.

— Postul s. Mariei-mare 14 zile dela 1

până la 15 August.

— Postul Crăciunului 6 săptămâni dela

15 Novembre până la 25 Decembre.

— Mercurile și Vinerele preste tot anul

afară de săptămâna între Paști și Du-

mineca Tomei, între Rusalie și Dumi-

neca Tuturor, Sănților și între Crăciun

și Anul nou.

— Postul înaintea Botezului 5 Ianuarie.

— Postul Tăerei Capului s. Ioan Bote-

zătoriul 29 August.

— Postul de untdelemn în timpul pre-

gătirei spre cuminicătură și în săptă-

măna patimilor, afară de Joi Sămb.

Dum. Vezi deslegarea Postului.

Praznic, vezi Sărbătoare.
 Prier luna lui Aprilie.
 Primăvara anutimpul durează 92 zile
 20 $\frac{1}{2}$ oare, dela 8 Martie până la 9 Iun.
 Priveghiu, vezi Denia.
 Prob, vezi Andronic 12 Octombrie.
 Probajia, vezi Schimbarea la față 6 Aug.
 Proclu, vezi Grigorie Decapolit 20 Noemb.
 Proclu, vezi Ilarie 12 Iulie.
 Procopie Decapolitul, mărturisitor 27 Feb.
 Procopie-Precupul-martir 8 Iulie.
 Prohor, vezi Nicanor 28 Iulie.
 Pruncii 40.000, v. Martirii 40.000, 29 Dec.
 Pud, vezi Aristarh 15 Aprilie.
 Punerea cinstului brâu, vezi Brăul Născătoarei 31 August.
 Punerea cinstit. veșmânt al Născ. 2 Iul.

R.

Răpciune, luna Ist Septembrie,
 Reintoarcerea moaștelor s. apostol Vartolomeu 25 August.
 Roman, vezi Amanita 1 Octombrie.
 Roman, vezi Platon 18 Novembre.
 Roman și Xenie cuviosul 24 Ianuarie.
 Ruf, vezi Agap 8 April.
 Rusaliile, vezi Pogorârea ș. Duh.

S.

Să-Margita, vezi Marina 17 Iulie.
 Să-Micoara, vezi Nicolae 6 Decembrie.
 Să-Mioiu, vezi Chiriac 29 Septembrie.
 Sabin (Savin), vezi Papie 16 Mart.
 Salmona, vezi Aviv 15 Novembr.
 Sămbătă a șasea zi după Duminecă să serba mai nainte și să serbează și azi la Jidovi ca la noi Dumineca. Dela Învierea Domnului părăsire creștinii serbarea Sămbetei și primă serbarea Duminecei.
 Sămbăta lui Lazar, vezi Învi. lui Lazar.
 Sămbăta mare e Sămbăta Paștilor.
 Samson primitor de străini 27 Iunie.
 Samuil profetul 20 August.
 Săn-George, vezi George 23 Aprilie.
 Săn-Medru, vezi Dimitrie 26 Octombrie.
 Săn-Petru de iarnă 16 Ianuarie.
 Săn-Petru de vară 29 Iunie.
 Săn-Toaderii încep totdeauna în prima Marț după Duminecă lăsatul de brânză și în 7—8 zile.
 Sânta-Maria mare, vezi Adormirea Născătoarei 15 August.
 Sânta-Maria mică, vezi Nașterea Născătoarei 8 Septembrie.
 Sântii-Sânții, vezi 40 martiri 9 Martie.

Sântu-Arangel de vară, vezi Soborul Arhanghel. 13 Iulie.

Sânzi-Iana, vezi Nașter. s. Ioan 24 Iun.
 Sava cel sântit 5 Decembrie.
 Sava, vezi Elisaveta 24 Aprilie.
 Savatie, vezi Dorimedont 19 Septembrie.
 Schimbarea la față a Domnului nostru Isus Chr., vezi Preobrajenia. 6 Aug.
 Savol, vezi Emanuel, 17 Iun.
 Savin, vezi Papie, 16 Mart.
 Scoaterea cinstitei Cruci și Maca. 1 Aug.
 Secul, vezi Postul.

Seculul — Veacul un period de 100 ani, începe dela Isus Christos.

Săptămâna are șapte zile, pe carele le numărau păgânii după cele șapte Planete; la Romani era: Dumineca — dies Solis, Luni — dies Lunae, Marț — dies Martis, Mercuri — dies Mercuri, Joi — dies Jovis, Vineri — dies Veneris, Sămbătă — dies Saturni.

La franjezi: Dimanche, Lundi, Mardi, Mercredi, Jendi, Vendredi, Samdi.

La Italieni: Domineca, Lunedì, Martedi, Mercoledì, Jovedi, Venerdi, Sabatto. — La Spanioli: Domingo, Lunes, Martes, Miércoles, Jueves, Viernes, Sabatto.

Săptămâna e cea mai veche socoată a timpului, pentru că singur Dumnezeu a pus măsura aceasta făcând lumea în șase zile și a șaptea se odihni. Săptămâna-albă — a brânzei — dela Lăsatul de carne până la Lăsatul de brânză.

Săptămâna mare, — Săptămâna Patimilor — între Florii și Paști.

Săptămâna mistreța înaintea săpt. albe. Septembrie — numit Răpciune e a noaună lună în an, are 30 zile.

Sărbători avem: imobile, mutabile, mari sau împărătești și mici bisericești.

Sărbătorile imobile sau nemutabile nu schimbă nici când ziua unei ci numai ziua săptămânei și sunt 21 adevă: 1. Tăerea împrejur, 2. Botezul, 3. SS. Trei Ierarhi, 4. întâmpinarea Domnului, 5. Bunavestire, 6. S. George, 9. SS. Petru și Pavel, 10. Ptofetul Ilie, 11. Schimbarea la față, 12. Adormirea Născătoarei de Dumnezeu, 13. Tăerea capului s. Ioan, 14. Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, 15. Înălțarea cinstitei Cruci, 16. Cuvioasa Parascheva, 17. Marele Martir Dimitrie, 18. Arhang. Mihail și Gavril, 19. Întrarea în biseică, 20. S. Nicolae și Nașterea Domnului.

Sărbătorile mutabile schimbă ziua unei însă cad tot pe una și aceeași ziua a săptămânii; așa cade Dumineca: Florile, cad tot pe una și aceeași ziua a Joi: Înălțarea Domnului.

Sărbătorile mari sunt toate sărbătorile Domnului nostru Iisus Christos și ale Născătoarei de Dumnezeu, toate celelalte sunt sărbători mici, iar sărbătorile bisericești sunt însemnate în Calendarul anual cu Ț neagră.

Serghie și Vach martiri 7 Octombrie.
Sevastian și Zoe martiri 18 Decembrie.
Sila și Silvan apostoli 30 Iulie.

Silvan, vezi Sila 30 Iulie.

Silvestru, Papa Romei 2 Ianuarie.

Simeon dreptul și sântitul 3 Februarie.

Simeon fratele Domnului 27 Aprilie.

Simeon, vezi Iezechiel 21 Iulie.

Simeon Persianul cuviosul 17 Aprilie.

Simeon Stălpnicul 1 Septembrie.

Simeon Stilit 24 Maiu.

Simeon Zilotul apostol 10 Maiu.

Sinodul, vezi Conciliul și Adunarea.

Sisoe cel mare 6 Iulie.

Slova Duminecei, vezi Litera Duminecei și Măna anului.

Slova Pascăliei, vezi Litera Pascăliei).

Soborul Arhangel. Gavril, vezi Adunarea 26 Martie, 13 Iulie.

Soborul Apostolilor, vezi Adunarea 4 Ianuarie, 30 Iunie.

Soborul mai marilor Voevozi, vezi Arangelul 8 Novembre.

Soborul Născătoarei de Dumnezeu, cea din Miasine 1 Septembrie.

Soborul Născăt. de Dumn. 26 Decembrie.

Soborul s. Ioan Botezătorul 7 Ianuarie.

Sofia, vezi Agapi 17 Septembrie.

Sofronie patriarhul Ierusalimului 11 Martie

Sofronie profetul 3 Decembrie.

Sosipatru, vezi Iason 28 Aprilie.

Sozont martirul 7 Septembrie.

Spiridon făcător de minuni 12 Decembrie

Stachie, vezi Ample 31 Octobrie.

Staulele, vezi Floriile.

Stefan arhidiacon, vezi Aducerea moaștelor 2 August.

Stefan. arhidiacon și apostol 27 Dec.

Stefan cel nou, vezi Irinarh 28 Nov.

Stefan, vezi Ilarion, 28 Martie.

Stilian, vezi Alipie 26 Novembre.

Stratonic, vezi Erml 13 Ianuarie.

Ș.

Șapte Macavei 1 August.

ș tineri din Efes 4 August.

Șaptezeci și doi apostoli 4 Ian.

T.

Tadeu apostolul și Vassa mart. 21 Aug.

Tăierea cinstului Cap a lui s. Ioan Bo-

tezătorul, vezi Ioan Botez. 29 Aug.

Tăierea împrejur, vezi Anul nou 1 Ian.

Talaleu martirul 20 Maiu.

Tarah, vezi Andronic, 12 Octombrie.

Tarasie arhiepiscopul Const. 25 Febr.

Tatiana martira, 12 Ianuarie.

Tecla întâia martiră 24 Septembrie.

Temelia Lunei după Calendarul ortodox.

e Epacta Calendarului Iulian.

Teoctist, vezi Antim 3 Septembrie.

Teoctist și Soborul celor 70 apost. 4 Ian.

Teodor Sântitul martir 16 Maiu.

Teodor și Ianuarie martiri 21 April.

Teodor Sicheotul, episc. Anastasiapolei

22 April.

Teodor Stratilatul mare martir 8 Febr.

Teodor Stratilatul, vezi Aduc. moaștelor

8 Iunie.

Teodor Tiron mare martir 17 Februarie

Teodor Trihina (Trihina) prea cuv. 21 Apr.

Teodor prea cuvioasa 11 Septemb.

Teodosia prea cuv. martira și Visarion

29 Maiu.

Teodosie cel mare, încep. obștei 11 Ian.

Teodot episcopul Anchirei mart. 7 Iun.

Teodot episcopul Chirinei mart. 2 Martie.

Teodot martirul 18 Maiu.

Teodota, vezi Calinic 29 Iulie.

Teodul, vezi Agatopod 5 Aprilie.

Teofan, vezi Filip 11 Octombrie.

Teofan mărturisitorul 12 Martie.

Teofania, vezi Botezul 6 Ian.

Teofil, vezi Foca 23 Iul.

Teofilact mărturisitorul 8 Mart.

Teona și Teopemt martiri 5 Ian.

Teopemt, vezi Teona 5 Ian.

Teropont martirul 27 Maiu.

Terentie, vezi Pompie 10 Apr.

Terentie, vezi Neomila 28 Oct.

Tihon episc. Amat. făcăt. de min. 16 Iun.

Timon, vezi Nicanor 28 Iulie.

Timoteiu, vezi Alexandru 10 Iunie.

Timoteiu, vezi Anastasie 22 Ian.

Timotei, vezi Eustatie 21 Febr.

Timoteiu, vezi Macra 3 Maiu.

Tinerii șeazte din Efes, 4 August.

Tirs, vezi Apolonie, 14 Decembrie.

Tit apostol și Reîntoarcerea moaștelor

ale s. Vartolomeiu, 25 August.

Tit Romanul făcător de minuni, 2 Apr.

Toaderii cad totdeauna Sâmbătă în săp-

tămăna întâia din părăsini.

Toamna anotimp, începe dela 10 Sept. și durează până la 9 Decembre adevă 89 zile.

Todorusele — Todorusalile cad totdeauna Mercuri la 24 zile înainte de Rusalie, sau 24 zile după Paști.

Toma, vezi Deachie, 7 Iulie.

Toma apostolul, 6 Octombrie.

Toma, vezi Iosif, 4 Aprilie.

Trei Ierarhi: Marele Vasile, Grigorie Teologul și Ioan Chrisostomul (gură de aur), 30 Ianuarie.

Trifilie, vezi Aquilina, 13 Iunie.

Trifon martirul, 1 Februarie.

Triodul e a zecea Duminecă înaintea Paștilor, începe în Ianuarie ori în Februarie în Dumineca Vameșului și a Fariseului și durează până în Dumineca Paștilor.

Treizeci și trei de martiri dela Melitina, 7 Novembre.

Trofim, vezi Aristarh, 15 Aprilie.

Trofim, vezi Foca, 23 Iulie.

Trofim, vezi Dorimedont, 19 Sept.

V.

Vach, vezi Sergie, 7 Octombrie.

Var, vezi Ioil, 19 Octombrie.

Vara anotimp durează 93 zile, dela 9 Iunie până la 10 Sept.

Varlaam, vezi Avdie, 19 Novembre.

Varnava și Vartolomeu apost. 11 Iun.

Vartolomeu, vezi Tit, 25 August.

Vartolomeu, vezi Varnava, 11 Iun.

Varvara mare martiră, 4 Dec.

Vasileu, vezi Capiton, 7 Martie.

Vasilie arhiep. Cēsariei și Capadochiei 1 Ianuarie.

Vasilie, vezi Basileu, 26 Aprilie.

„ Tri Ierarhi, 30 Ian.

„ mărturisitorul, 28 Febr.

„ mărturisitorul și episcopul Parisului, 12 Apr.

Vasilie preotul martir, 22 Mart.

Vasilise, vezi Basilisc, 3 Mart.

Vasilisc martirul, 22 Maiu.

Vassa, vezi Tadeu, 21 Aug.

Vavila, vezi Moisie, 4 Sept.

Veacul, vezi Seculul.

Veșmântul Născ. de Dumn., 2 Iul.

Vichentie, vezi Mina, 11 Nov.

Victor, vezi Mina, 11 Nov.

Vineri a cincia zi după Dum.

Vinerea mare — Vinerea neagră — din săptămâna patimilor.

Vinerea mare, vezi Parascheva, 14 Oct.

Vinerea tinăra după luna nouă.

Visarion, vezi Ilarion, 6 Iun.

Visarion, vezi Nichita, 15 Sept.

Visarion, vezi Teodosia, 29 Maiu.

Vlasie vezi Blasiu, 11 Febr.

Vovedenia, vezi Întrarea în bis. 21 Nov.

Vucol episcopul Smirnei, 6 Febr.

X.

Xenia Romana, 24 Ian.

Xenofont cu ceata sa, 26 Ian.

Z.

Zaharie cuviosul, 24 Mart.

Zaharie profetul, 5 Sept.

Zămislirea s. Ane, vezi Ioachim și Ana 9 Dec.

Zămislirea s. Ioan Botez. 23 Sept.

Zăpostitul, vezi lăsatul de carne.

Zece martiri din Crit, 23 Dec.

Zinovie și Zenovia sora sa martiri, 30 Oct.

Ziua are oare 24 și începe dela miezul nopții și durează până mâinezi la miezul nopții

Ziua dela răsăritul până la apusul soarelui are în 8 Dec. oare 8 și 16 minute și e cea mai scurtă în an, iar 8 Iunie are oare 15 și 30 min. și e cea mai lungă. La 8 Mart. și la 9 Dec. e ziua și noaptea asemenea

Ziua cea luminată e ziua Paștilor.

Ziua Crucii de iarnă, 5 Ian.

Ziua Crucii de vară — Înălțarea s. Cruci, 14 Sept.

Ziua ursului, 2 Febr.

Zilele babelor, vezi Babele 1—9 Mart.

Zodiile sunt grupe de stele, care se află în o depărtare mare în jurul soarelui și fac brăul cerului. Zodiile sunt 12 și în toată luna întră soarele într'un semn acestor zodii, așa întră în Ianuarie în semnul Udătorului, în Febr. în al Peștilor, în Mart. în al Berbecului, în Apr. în al Taurului, în Maiu în al Gemenilor, în Iun. în al Racului, în Iulie în al Leului, în Aug. în al Fecioarei, în Sept. în al Cumpenii, în Oct. în al Scorpiei, în Nov. în al Dăgetătorului și în Dec. în semnul Căpriorului.

Zoe, vezi Sevastian, 18 Dec.

Zotie, vezi Anisie, 30 Dec.

Nicolae Balnojan-Iliuță.

CONSEMNAREA TÂRGURILOR din Bănat și Transilvania.

Notă. În acest conspect s'au considerat mai ales părțile locuite de Români. Zilele sunt însemnate după calendarul nou. — Să mai observă că în urma războiului și a organizației administrative nouă termenele s'au putut ici-colo schimba.

Aradul-nou, 1 Martie, 16 Iunie și 18 Octombrie.

Aradul-vechiu, de Vineri înainte de Dumineca cea premergătoare Duminecei Floriilor apusene; din Vinerea de după s. Petru și Pavel la apuseni și din Vinerea înainte de 5 Novembre n. cu durată de patru zile. Alibunariu, în ziua de Rusalii și în ziua de sânta Măria-mare.

Batania, cu 2 săptămâni înainte de Florii, Duminecă înainte de Petru și Pavel, cu 2 săptămâni înainte de Dimitrie.

Beba-vechie, 14 Martie, 13 Iunie și 12 Septembrie. Dacă aceste zile nu cad în zi de Duminecă, atunci târgul se ține în Dumineca premergătoare.

Béga-Szt.-György, 15 Aprile, 20 Iunie și 30 Septembrie. Berzava, Duminecă înainte de 21 Martie, 6 Iunie și 26 Octobrie.

Banloc, 11 Septembrie.

Berzovia (Jidovini jud. Caraș) 29 Martie, 31 Maiu, 26 Iulie și 25 Octombrie.

Becicherechul-mare, Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminecă înainte de 1 Martie, 25 Maiu, 17 August, 12 Oct. și 23 Novembre.

Bichiș, 24 Mart., 20 Iun. și 29 Sept. cari zile de nu cad pe Duminecă atunci Duminecă înainte de aceste zile (2 zile înainte târg de vite).

Bichiș-Ciaba, 3 Martie, 1 Iuliu, 26 Octombrie și 10 Dec., (Dumineca a 2-a de advent) nou, și dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci Dumineca premergătoare. (Vineri și Sâmbătă de vite).

Birchiș, 28 Ianuaru, 6 Aprile nou și Dumineca întâia după Rosaliile noastre.

Biserica-albă, 5, 6, 7 Martie, 20—23 Iunie, 15—18 Oct.

Biled, Duminecă înainte de 26 Martie, 15 Iunie, 8 Oct.

Balinț, Joia primă din Aprilie, din Iunie, Sept.

Bocșa română 24 Aprilie și 15 Octomb.

Bogșa-montană, Vineri, Sâmbătă și Duminecă în săptămâna înainte de Dumineca neagră, a apusenilor, în Maiu săptămâna stului Ioan după Sân. Petru și Pavel și după 18 Sept.

Buziaș, 10 Ianuarie, 24 Aprile, 25 Iuliu și 1 Octomb., ziua precedentă târg de vite.

Boroșineu, 7 Ianuarie, Duminecă înainte de s. Ilie și s. Paraschiva.

Boroșsebeș, în Mercurile din săpt. în care cad s. Georgiu, s. Mihail și Mercuri în săpt. s. Nicolae.

Bozovici, 15 Ianuarie, 15 Aprile, 4 Iunie și 1 Oct.

Brad, Joia a treia din Martie, Iunie, Septembrie și Decembrie; în zilele cele 2 dinainte, târg de vite.

Buteni, Luni înainte de Bunavestire, Luni înainte de Sf. Ștefan cat. și înainte de Crăciun.

Cacova, Joi înainte de Sf. Gheorghe, Luni după Rusalii Sâmbătă înainte de Sf. Maria Mare.

Canija-mare, 1 Februarie, Luni înainte de Pasci, Luni înainte de Rusalii, de 15 August, de 15 Octomb. dacă 15 cade pe Luni, atunci în aceasta ziua și Luni înainte de 8 Decemb.

Canija-turcească, 29 Apr, 15 Iulie 19 Oct.; dacă aceste zile nu cad pe Duminecă, atunci Dum. premergătoare.

Caransebeș, Mercuri, Joi și Vineri în săptămâna din urmă a lui Ianuarie; Măreuri, Joi și Vineri în săptămâna din urmă a lui Aprilie, și încă ar cădea în aceasta săptămână sărbătorile Pascilor greco-orientale târgul să țină Mercuri, Joi și Vineri înainte de Dumineca Floriilor; în săpt. primă a lui August și Octomb. tot Mercuri, Joi și Vineri.

Capolnaș, 13 Ian., 22 Martie, 17 Maiu, în Lunia Rosaliilor greco-orientali, 6 Iuliu, 20 Septembrie și 20 Nov.

Cărpeneș, (Gerteamoș), 15 Martie, 17 Iunie, 19 Septembrie. Dacă zilele numite cad în zi de lucru, atunci târgul să țină în Dumineca premergătoare.

Ceffa, în prima Joie din Aprilie. August și Dec.

Cermeiu, în Dumineca după Florii. Dum. după s. Petru și Pavel și Dumineca după sft. Dimitrie.

Chichinda-mare, 24 Aprilie, 24 Iunie, 20 Sept. și 1 Dec.

Chișineu, 6 Ianuarie, și Sâmbătă înainte de s. George, de 2 Iulie, de 25 Septembrie.

Chizătău, 10 Ianuarie, 28 Aprilie, 18 Iunie și 15 Oct. și în fiecare săptămână Luni târg de porci și legume.

Ciacova, la mijlocul postului mare; 27 Maiu, 26 August, 10 Octombrie, 11 Novem., de Joi dela amăzi până Duminecă.

Cianadul-sêrb. și nemț. în Duminecile înainte de 16 Martie, 13 Iunie, 13 Octombrie și 10 Decembrie.

Cianadul-mag. 14 Februarie, 7 Maiu, 25 Oct. și 7 Nov.

Comloș (Bănat) Duminecă înainte de 5 Martie, 15 Iunie, 1 Septembrie.

Cornea, târg săptămânal de vite în fiecare Luni și 2 bălciuri anuale: Luni după Duminecă a 5-a din postul Paștilor și Luni înainte de ss. Arhangheli Mihail și Gavril.

Crașova, în 23—24 Aprilie, 28—29 Iunie, 14 August și 10—11 Novembre.

Cubin, 17 Martie, 5 Maiu, 7 Novembre.

Curtea, în 2 Iunie, 26 Septembrie.

Dalboșeț, 10 Martie, 23 Octombrie.

Deliblata 6 Aprile, 10 Septembrie.

Denta, 20 Mai, 2 Novembre.

Detta, (Timiș), Sâmbătă înainte de 24 Martie, 15 Iunie, 12 Septembrie, 30 Novembre.

Dězna, Luni înainte de 19 Martie, 14 Mai, 10 Septembrie, în caz de sărbătoare ărgul să țină în Luni următoare.

Dobrița 2—5 Maiu, 23—25 Septembrie.

Dognecea, 9 Septembrie.

Doloave, 21 Martie, 11 Octombrie.

Domașnia, a 5-a ziuă după Sân-Petru

Făget, 4 zile înainte de Botez, s. Teodor, Florii, Înălțarea Dlui, Sân-Petru, s. Maria mare, s. Dimitrie și s. Nicolae.

Feketeteu, în Lunile din săptămâna înainte de 25 Ianuarie și după 5 Aprilie, 15 Iulie și 16 Octombrie.

Gyarmata, 16 Ianuarie, 16 Maiu și 26 Octombrie.

Gataia, 20 Ianuarie, 20 Aprilie, 20 Iuliu, 20 Octombrie.

Goruia, în 25 și 26 Aprile, și în 6 și 7 Septembrie.

Gurahonț, Luni înainte de 10 Febr., Mercuri înainte de 11 Mai, în Lunia săptămânei în care pică ziua de 20 Aug. și în Lunia ce pică înainte de 15 Nov. a fiecărui an. Târg de săptămâna în fiecare Luni.

Gioma, 10—11 Martie, 1—2 Iunie, 15—16 August și 15—16 Novembre; dacă aceste zile nu cad pe Sâmbătă și Duminecă atunci să țină înainte de aceste zile Sâmbătă și Duminecă.

Gioroc, 19 Martie și 4 Octombrie.

Giula, înainte de 25 Ianuarie și în săptămânile dinainte de 22 Iulie și 8 Septembrie, totdeauna de Mercuri până Duminecă inclusive.

Guttenbrun, 16 Ianuarie, 16 Mai și 14 Septembrie.

Idvor, 1 Mai, 23 Septembrie.

Iassenova, 21 Mai și 11 Octombrie.

Lipova, la Sân-Georgiu, sântul Ilie, sântă Măria mică, sân-Mihail.

Liebling, 10 Mai, 7 Septembrie.

Logoj, Vineri, Sâmbătă și Duminecă înainte de 10 Februarie, 10 Mai, 4 Iulie și 15 Octombrie.

Mehadia, 22 Ianuarie, 6 Aprile, 16 Iulie și 16 Octombrie.

Mehadica, Miercuri înainte de întîmpinarea D-lui, Miercuri înainte de Sf. Gheorghe, Miercuri înainte de Sf. Ilie și Miercuri înainte de Arh. Mihail și Gavril. Târg de săptămână: în fiecare Miercuri.

Merțișoara (Merczidorf), 20 Aprile și 10 August.

Moldova-veche, 21 Aprile și 27 August.

Moldova-noauă, 5 Mai, 24 Iunie și 19 Novembre.

Mocrin, 14 Februarie, 20 Mai și 12 August.

Moritzfeld, 3 Martie, Marți din săptămâna în care cade 1 Mai, 3 August, Joia primă din Octombrie, Dumineca primă din Novembre.

Modoș, 25 Martie, 29 Iunie, 10 August, 26 Octombrie.

Nădlac, Sâmb. și Dum. în săptămânile în care cad zilele 24 Aprile și 29 Septembrie; Sâmb. și Dum. după 6 Ianuarie și în Sâmb. și Dum. a doua din Iulie; dacă aceste două termine din urmă cad pe sărbătoare sau pe Vineri, atunci să țin în Sâmb. și Dum. săptămânei premergătoare.

Omolița, 18 August.

Oradea-mare, Vineri în acele săptămâni, în care cad zilele de 12 Martie, 21 Iunie, 10 Septembrie și 10 Decembrie.

Oravița, în toată Sâmbăta târg de vite.

Orțișoara, (Orczidorf) 24 Aprile și 8 Septembrie.

Orșova, 1—3 Maiu, 17—19 Septembrie.

Pecica-magiară, Sâmbătă, Duminecă și Luni înainte de 9 Maiu și 14 Septembrie.

Pancota, Sâmbătă, și Duminecă primei săptăm. a lunilor Maiu, Aug. și în 15 Oct.

Panciova, Joi în 22 Aprilie, în 9 Iulie, în 18 Septembrie, și dacă aceste zile nu cad pe Joi, atunci în Joia următoare acestor zile, durează patru zile.

Pauliș, 6 Maiu și 1 Octombrie.

Periamoș, totdeauna Dumineca ce urmează după 15 a lunii Aprile, Iunie și Sept.

Perlas, 27 Iuniu, 9 Novembre.

Petriș, 8 Martie, 23 Iunie, 1—2 August, 14 Octombrie.

Piscolt, 1 Martie, 1 Septembrie.

Radna, 28 Maiu și 21 Oct.

Recaș, Sâmbătă înainte de 13 Febr., 23 Iunie, 31 Oct.

Recița-montană, Vineri înainte de Dumineca Floriilor apusene; în August dacă S. Măria la apuseni cade pe Sâmbătă, Duminecă, Luni sau Marți, atunci Vineri înaintea acestor zile, la din contră Vineri după aceste zile; în Septembrie ziua s. Mihail la apuseni, dacă aceasta cade pe Vineri, dacă însă cade pe Sâmbătă, Duminecă, Luni sau Marți, atunci târgul se ține Vineri înainte de aceste zile; la din contră Vineri după aceste zile.

Rittberg, 17 Apr., 15 Iunie, 13 - 14 Sept., 15 Nov., dacă însă pe aceste zile cade vr'o sărbătoare împărătească rom. cat. sau ort. rom., atunci cu o săptămână mai târziu.

Rudna, Dumineca înainte de 21 Mai, 20 Septembrie.

Sacul, Luni înainte de Joia verde și Luni după 1 Novembre.

Sânmiclăușul Mare, Sâmbătă înainte de 12 Apr., 15 Iulie.

Sasca Montană, Vineri înainte de 6 Mai, 6 Iulie, 21 Oct.

Șilindia, Duminecă după 25 Maiu, 2 Oct. și 13 Dec.

Sigetul Marmației, întâia Luni și Marți din postul mare, Luni și Marția Ros., Luni și Marți în săpt. sânt. Ilie, dacă însă St. Ilie cade Duminecă atunci aceleași zile ale săptămânei următoare; Luni și Marți în săptămâna în carea cade 13 Octombrie dacă 13 Octombrie cade pe Duminecă, atunci aceleași zile ale săptămânei următoare. Luni și Marți e târg de vite, celalalt durează întreaga săptămână.

Soborșin, 14 Februarie, 13 Maiu, 18 Aug. și 3 Decem.

Șimand, Duminecă în săptămânile în care cade 13 Feb.; 13 Maiu și 13 Sept.

Șiria, Prima zi a postului mare, Duminecă după 1 Iunie, Dumineca 2-a din August și după Sf. Andrei.

Timișoara, în zilele din 13—17 Martie; 29 Maiu—2 Iunie; 14—18 August; 25—29 Septembrie; 18—22 Decembrie. Târgul durează 5 zile. Joi târg de vite cornute; Joi și Vineri târg de porci și oi; Vineri și Sâmbătă târg de cai. Târgul pentru ceialți articli (poame, lemne, instrumente agricole, articli de negoțiu și industrie) se ține în toate 5 zilele. Târg de săptămână: Marți și Vineri; Vineria e și târg de porci, cai și vite cornute.

Teregova, 19 Ianuaru, Vineri după Pascile rom. cat., 6 Iuliu, și Vineri înainte de s. Dimitrie.

Tinca, Luni în a 4 săpt. din lunile Martie, Iunie, Sept. și Dec.

Valea-mare, Joi înainte de Pasci, și 26 Octombrie.

Varadia, 22 Aprile, 2 Septembrie,

Vêrșet, Duminecă înainte de 2 Februarie; Dumineca înainte de Dumineca Floriilor, gr. or., prima Duminecă în Aug. ultima Duminecă în Oct.

Vinga, Duminecă înainte de Înălțarea Domnului 3 August și 3 Octomvrie.

Voiteg, 1 Maiu, 1 Septembre.

Vermeș, 11 Octobrie.

Zarand, 21 Febr., Dumineca Rosaliilor gr. or., și Duminecile înainte de Sf. Maria mare și după 6 Decembrie, Sâmbătă înainte de aceste zile târg de vite.

Zerindul-mare, 14 Ianuarius și 1 Sept.; în cas de sărbătoare târgul se ține în ziua următoare.

Zorlențul-mare, 20 Aprilie, 24 Iulie și 6 Novembre.

Jombolia, 19 Martie, 29 Iunie, 8 Sept. și 11 Novem.; dacă nu cade pe Duminecă, atunci se ține în Dumineca premergătoare.

Abrud, 8 Februarie, 3 Maiu, 27 Septembrie și 20 Decembrie.

Aleșd, 4 Martie, 17 Iunie, 23 Septemvrie și 16 Decemb.

Aiud, 25 Ianuarius, 8 Maiu, 10 Aug. 16 Oct.

Alamor, 5 Martie, 4 Sept., câte o zi înainte târg de vite.

Aletea, 15 Martie, 15 Iunie și 15 Octombrie.

Almașul-mare, 23 Ian., 1 Mai, 2 Iulie și 25 Oct.

Baia de Criș, 16 Martie, 8 Iulie, 20 Nov. și 7 Dec.

Baia-mare, Luni și Marți după Dumineca „oculi“, după ziua Domnului (Joia verde), după sfatul Stefan și după stul Martin (Novembre).

Beiuș, Joi și Vineri în săptămâna Întrării în biserică, în săptămâna sântului George, în săptămâna sântului Ilie și în săptămâna sânt. Dimitrie.

Beliu, Marți târg de vite și Mercuri de mărfuri, în primele săptămâni din lunile: Aprilie, Iunie și Sept., precum și în Marția și Miercuria săptămânei a 3-a a lunii Octomvrie.

Belgrad, (Alba-Iulia) Marți înainte de Paștile apusene. 26 Iuliu, 30 Sept., 17 Dec.

Bistrița, 6—8 Martie, 14—17 Mai. Mercuri după Bartolomeiu târg de vite 6 zile, și Mercuri înainte de s. Ecat.

Blaj, Sâmbăta Floriilor, 2 Iulie, 6 Dec.

Brașov, 3 Iunie și 21 Octomvrie.

- Câmpeni**, Vineri înaintea Floriilor, Vineri înainte de Rusalile noastre, 9 Iulie, 28 Aug. și 5 Nov.
- Cetatea de baltă**, 25—28 Februarie, 8—11 April, 10—13 Iunie, 18—21 August, 16—19 Decembre.
- Cic-Sân-Georgiu**, Sâmbăta și Dum. Floriilor r. cat. târg de vite. Lunea următoare de marfă, Sâmbăta și Dum. înainte de Crăciun târg de vite, iar Luni de marfă.
- Cic-Sereda**, 12 zile înainte de Mercurea lăsărei de post, sau Vineri după Mercurea septuagesimă Vineri după Joia mare 13 Iuliu, 29 Sept., în trei zile premergătoare târg de vite.
- Cincu-mare**, 11—14 Martie, 17—20 Iunie, Lunea, Marța și Mercurea după 20 Sept.
- Cincu-mic**, Vinerea și Sâm. înaintea Duminecei „Lastare“, târg de vite, Luni după Dumineca „Lastare“ târg de marfă, 15 Iulie târg de vite, 16 Iulie târg de marfă, 20 Oct. târg de vite, la 21 Oct. târg de marfă.
- Cluj**, 27 Februarie, 31 Maiu, 19 August, 20 Octomvrie și 28 Decemvrie.
- Cluj-Manastur**, 22 Aprilie.
- Cohalm**, Luni după Botez, Luni după Florii, iară în Vine-rile și Sâmbetele precedente târg de vite; 25 Iul. iară în zilele precedente 22 și 23 târg de vite; 10 Oct., iară în 7, 8 și 9 târg de vite.
- Dej**, Marți, Mercuri, Joi în săptămâna din 1 Martie, 1 Iunie, 13 Decem. și nainte de Sf. Stefan, și anume, Marți târg de cai și porci, Mercuri de celelalte vite.
- Deva**, în 11 Ianuarie, 30 Aprilie, 21 Iulie și 17 Octomvrie.
- Dobra**, 23 Aprilie, 3 Iunie, 8 Septemvrie și 26 Octomvrie, 6 Mai (vite și marfă) a doua Joie după Rusalii (vite și marfă), 21 Sept. (vite și marfă), 8 Nov. (vite și marfă), Marța Crăc. (vite și marfă).
- Făgăraș**, 17 Martie, Joi după Rusalii, 9 Sept. și 6 Dec. în 2 zile premergătoare târg de vite.
- Vințul de sus**, Lunea „oculi“, 8 Iunie, 23 Aug. și 19 Nov., în două zile premergătoare târg de vite.
- Gherla**, 3, 4, 5 Februarie, 29, 30 Aprile, 1 Mai, 23 24, 25 Iulie, 26, 27 și 28 Octombre. Târg de oi 24—28 April.

Grădisce, prima Sâmbătă după Paștile noastre, 26 Oct.
Halmagiu, 12 Aprilie și 16 Octombrie.

Halmagiu-mare, 19 Martie, 16 Aprilie, 2 Iulie, 17 Sept.,
 17 Decembrie.

Hațeg, 2 Februarie, 9 Aprilie, 15 August, 8 Septembrie;
 în două zile premergătoare târg de vite.

Hunedoara, Sâmb. în a patra săpt. a postului Paștelor, în
 ziua care precede înălțarea Domnului, la sf. Apostoli
 Petru și Pavel și 13 Octomvrie.

Ibașfalău, 27 Ianuarie, ziua după Bunavestire, rom.-cat.,
 Joia după înălțarea Domnului, 5 Iulie, 29 Sept., 20 Nov.

Ilia, 19 Ianuarie, 6 Apr. ziua a doua după Rusaliile
 noastre, 6 Iulie, 27 Aug., 11 Oct.

Lăpușul-românesc, Sâmbetele dintâi din Februarie, Apr.,
 Iunie, August și Octombrie și Sâmbătă după 1 Dec.,
 târg de vite.

Lăpușul-ung., 17—19 Ian., 12—14 Mai, și 5—7 Iulie,
 25—27 Sept.

Mediaș, Joi după Invocabit, 9—12 April, 28—30 Mai,
 9—13 Iulie, Joi înainte de 29 Sept., 27—30 Nov.

Mercurea, în 22 și 23 Februarie, în 25 și 26 Iunie, în 9
 și 10 Nov. Târguri de marfă în 24 Febr., 27 Iunie
 și 11 Novembre.

Merghideal, 25—27 August.

Micasasa, 20 Ianuarie, 20 Mai, 13 Octombrie.

Mureș-Oșorhei, 17 Ianuarie, Joi înaintea Floriilor catolice,
 Luni după ziua Domnului, 4 Sept., 11 Nov., în trei
 zile precedente târg de vite.

Năsăud, 27 Mai, 5—6 Sept., 8 Nov., târg de vite cu
 2 zile înainte.

Nocrichiu, 3 Februarie, ziua după înălțarea Domnului,
 Luni înainte de 16 Octombrie.

Odorhei, Mercuri și Joi după jumătatea postului mare;
 Luni după Joia verde; 4 Oct., 21 Dec., 3 zile înainte
 târg de vite; dacă ziua primă a târgului de vite, sau
 a celui alt târg cade pe sărbătoare, atunci târgul să
 începe în ziua următoare.

Orăștie, 14 Martie, 4 Iunie, 4 Octombrie, 6 Dec.; în trei
 zile premergătoare târg de vite.

Ormeniș, 18 Ianuarie, 5 Mai, 6 Iulie, 19 Decembre;
câte 2 zile înainte târg de vite; apoi începând cu
15 Aprilie în trei zile târg de oi, iară începând cu
10 Decembre în trei zile târg de porci.

Paraid, 19 Martie, 26 Iulie, 15 Oct. și 17 Decembre;
câte 2 zile înainte târg de vite.

Prundul-Burgăului, 22 Ianuarie, 14 Aprilie, 2 Iulie, târgul
de vite începe cu 2 zile înainte; 30 Oct. târgul de
vite cu 3 zile înainte.

Racoșul de jos, 24 Aprilie, 24 Iunie și 21 Sept. o zi
mai înainte de vite.

Reghinul-săsesc, 11—19 Februarie, 4—12 Mai, 30 Iulie,
10 August, 15—23 Octombrie.

Reșinari, 1 Martie târg de vite; 16 Novembre.

Reteag, 21 Maiu, 11 Iunie, 28 Septembrie, câte o zi
înainte târg de vite.

Sașciori, 30 Martie, 26 Oct. 2 zile precedente târg de vite.

Sebeșul-săsesc, 29 Ianuarie, 24 Aprilie, 24 August.

câte trei zile precedente târg de vite. 6—8 April și
10—12 August târg de oi.

Șeica-mare, Exaudi (3 Mai), Lucia (13 Dec.)

Șeica-mică, 12 Iunie, 11 Novembre.

Sepsi-Sân-Giorgiu, 16—17 Martie, 27—28 Aprilie, 5—6
Octombrie, 21—22 Dec., 29—30 Iunie târg de cai.

Sereda, (Mureșului) 21—24 Febr, 1, 2, 3, 4 August, 7—10 Dec.

Sibiiu, Mercuri după Botez, 3 Mai, 14 Sept. înainte de
aceste zile câte 4 zile târg de vite, dacă aceste zile
cad pe sărbătoare sau Duminecă, atunci târgul să țină
în ziua următoare. 26—28 Apr. 7—9 Sept. târg de oi.

Sighișoara, 16 Martie, 26 Iunie, 4 Nov. târg de vite.

Șomcuta-mare, 10 Martie, 2 Iunie, 18 August și 9 Nov.

Șomărtin, 14, 15 și 17 Aprilie; 3, 4 și 6 Nov.

Șimleul-Silvaniei, 17—18 Martie, 23—24 Iunie, 1—2 Sept.
22—23 Decembre.

Teuș, 20 Februarie, 24 August, 4 Novembre, câte 3
zile precedente târg de vite.

Turda, 24 Apr., 24 Iunie, 9 Sept., 6 Dec., câte 3 zile
înainte târg de vite.

Vaidahaza, 22 Martie, 21 Septembrie, ziua precedentă târg de vite.

Zam, 28 Ianuarie, 10 Martie, 2 Iunie, 20 Iulie, 26 Septembrie și 12 Dec.

Zernești, 31 Maiu și 20 Novembrie.

Zalău, Vinerea și Sâmbăta în săpt. cea dintâiu a lunilor, Martie, Iunie, Septembrie și Decembrie.

Zlatna, 1 Martie, 16 Iunie și 30 August.

Cele mai răspândite și mai populare
Colinde, Cântece de stea,
Cântece de ale Irozilor,

etc. este titlul unei frumoase broșuri, ediția a 7-a îmbogățită de Nicolae G. Velcu învățător penz. — Faptul, că Colindele au apărut deja în a 7 ediție, e dovadă suficientă de valoarea cărții. — Se poate procura la
Librăria Diecezană, Caransebeș.

Important!

Dacă cumpărați mașine de cusut
se vă convingeți totdeauna de
calitatea și prețul mașinei.

Cumpărarea unei mașini de
cusut este o chestie de încredere
și se cumpăra numai dela
o firmă cunoscută, care poate
garanta pentru ceea ce vinde.

Singurul depozit a celor mai renumite mașini
de cusut „PFAFF” și „NAUMANN” este cea
mai veche Firma Succesorul lui Ad. Blaschek

Francisc Galli
Caransebeș, Piața principală Nr. 8/450

Nu vă lăsați seduși de agenți!

Tot așa se primesc orice mașini spre reparare.

Unde se pot cumpăra în RATE lunare.

Se pot vindeca ? bolile plămânilor

Cu aceasta chestie, foarte importantă, se ocupă toți oameni cari sufer de mult timp de astmă, tuberculoza plămânilor și laringei, de oftică, catar de plămâni, tusă învechită răgușeală și n'au găsit vindecare. Toți bolnavii în felul acesta pot să capete dela firma noastră

complet gratuit o broșură ilustrată

asupra tezei. Se pot vindeca bolile plămânilor scrisă de dl dr. med. Guttman, fostul șef al institutului „Zinsenkuranstalt“. Pentru a da fiecărui bolnav prilejul de a se lamuri asupra felului suferințelor sale s'a hotărît — în interesul general — să se trimită gratuit și fără spese postale. — Fiecărui, cine voiește broșura aceasta, scrieți o cartă postală cu adresa DV. preciză la firma PUHLMANN & Co. BERLIN No. 294 Müggelstrasse 25—25-a

3 zile durează și veți deveni frumoasă, dacă folosiți Crema „MIA“

albește, păsturi și alte necurățenii ale obrazului dispar.

Se capată cu ramburs postal, trimis cu cea mai mare discrețiune la farmacia Dr. KOVÁCS, Timișoara, Fabrica 61.

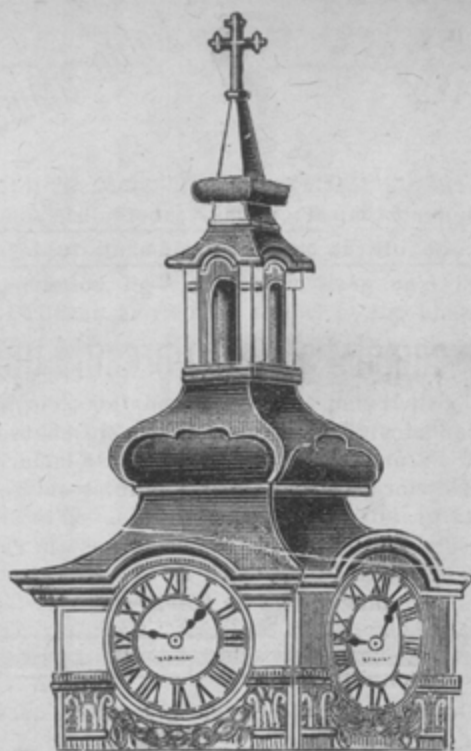
Federala Cooperativelor Sătești „Bănățeană“ cu 50 cooperative afiliate

Telefon No. 17—30.

Timișoara

Str. I. C. Brătianu No. 1 a.

Maré magazin de mărfuri engros și endetail: **Manufactură, Bumbace, Coloniale, Fierărie, Lemne și Cereale.**
Cumpără și vinde cu prețurile cele mai convenabile.

CEASORNICAR ȘI MECANIC

Frideric Grochowina

Caransebeș, Str. Episcop Popasu (Institutul teologic)

Furnizează, montează și preia reparaturile ceasurilor dela biserici. — Mare depozit in Oroloage de tot felul, marfă de aur și argint, optică și chihlibar. Magazie de instalarea telegrafelor și telefoanelor de casă. Depozit de Mașini de cusut, Biciclete și Gramofoane, precum și accesoriile acestora. Reparațiuni de tot felul se efectuează in mod prompt și solid.

În întreagă Românie Mare este o singură Casă de mărfuri:

Geza S. Grünberger

Fondată în 1894
Telefon Nr. 25

Caransebeș

Fondată în 1894
Telefon Nr. 29

(Piața Unirii)

Paltoane și jachete elegante și moderne de iarnă, de primăvară, de vară și de toamnă pentru domni și dame. Modele dela Paris, Berlin și Viena. Mare depozit de haine pentru bărbați și copii. Pardesii și paltoane din stoffe fabricate în țară și în străinătate. Tot felul de haine pentru băieți de școală și haine anume făcute pentru teologii din seminar. :—: Secție separată de uniforme pentru ceferiști, silvicultori și militari. Mare asortiment de impermeabile, pălării, chipiuri, albături, ploiere și mărfuri de modă. :—: Cele mai bune ghetete din lume cu garanție, că sunt lucrate din piele veritabilă și orice articli de sport etc. etc.

Toate aceste mărfuri se vind cu prețuri de tot scăzute fiind serviciul cât se poate de prompt. • Croitorie specială pentru întocmirea potrivită a hainelor.

SUCCESORUL LUI DUȘAN PAVLOVITS
EDMUND LUTSCH

PREȚURI
IEFTINE!

CARANSEBEȘ

SERVICIU
SOLID!

CASĂ FONDATĂ ÎN 1838

În graniță este cel mai vechi și cel mai renumit magazin de sticlărie fină. Bogat în articole de porțelan faianță, oglinzi fine, sticlă de cristal, demioană, lampe, geamuri, rame pentru tablouri. Tacumuri de alpaca cu marca „Ursul”, articole de menaj. Sticlă verificată (marcată), alcoolmetri.

Cadouri de nuntă și variate obiecte pentru diferite cadouri ocazionale. Dispunând de stocuri importante, vindem atât în mic cât și în mare. Comercianții și ospătarii se bucură de mare reducere de preț. Comenzi se efectuează prompt cu poșta și C. F. R.

 **Tipografia
și Librăria Diecezană**

Fondată
în anul 1885

Caransebeș

Fondată
în anul 1885

♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦
Aranjată cu

**Legătorie și fabrică
de stamile propriie**

Execută tot soiul de lucrări în cel mai scurt timp pe lângă prețuri convenabile

Chi

omul per
de viață
rea de
devine
cios și o
cină pen
însuși și
familia

Pute

sănăt

sunt com
Noi vă
durerile
zahăr și i
gră sau l
reri de ca

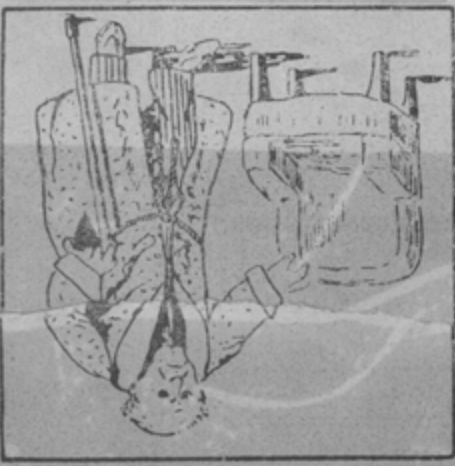
Spir

adevărat
dureri în
reros co
adevărat
te lipsi
dintr'o c
se capăt
riile și b
Spir cu

Chinuit de dureri

omul perde voia de viață și pute-
rea de muncă,
devine supăra-
cine pentru sine
insuși și pentru
familia sa.

Puterea și Sănătatea

Spirit cu mentol Diana

sunt comorile omului, cari trebuiesc îngrijite și păzite,
Noi vă dăm un leac sigur, ce nu numai alină
durerile și întărește nervii ci are luat în picături pe
zahăr și interior un efect minunat. La reumatism, podag-
ră sau la alte dureri ce izvoresc din răcire, la du-
reri de cap, de dinți etc. să freacă locul dureros cu
Spirit cu mentol Diana
adevărat și durerea trece în câteva minute. La
dureri înrădăcinate e bine să se pună la locul du-
reros comprese de Spirit cu mentol Diana. Este o
adevărată binefacere, leacul minunat, ce nu poa-
te lipsi nici
dintr-o casă
Spiritul cu mentol DIANA
se capătă în toate farmaciile, drogueriile, parfume-
riile și băcăniile. La cumpărare fiți atenți la numele
Spirit cu mentol Diana deoarece sunt și fal-
sificate fără valoare.

COVITS
CH
SERVICIU
SOLID

umit ma-
porțelan
a, lampe,
dpaca cu
verificată

diferite
portante,
ianții și
Comen-
F. R.

na
Fondată
nu 1885

ica
rie
mai
bile

Banca Poporală

Institut de credit și economii ca societate pe acți
în Caransebeș

Telefon Nr. 43

Filiale:
Ierogova,
Bozovici,
Eșelnița și Sacul

Capital de acții:

Lei 6,000.000

R e z e r v e:

Lei 1,500.000

Depuneri spre fructificare:

Lei 35,000.000

Execută tot felul de operațiuni de bancă.

Primește depuneri spre fructificare

} după cari plătește
dobânda cea mai
avantajoasă.

Primește depuneri în cont curent

Acordă împrumuturi ipotecare.

Acordă împrumuturi cambiale

Acordă împrumuturi pe gaj de efecte (lombard).

Execută ordine de plată în orice localitate din țară.

Finanțează întreprinderi agricole și industriale etc. etc.

Proprietara vilei „D O R A” din Băile-
Herculane cu 30 camere din nou aranjate.